

एम्नेस्टी
इन्टरनेसनल

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

एकतीसौं साधारण सभा

नवलपरासी (सुस्ता पूर्व)

०२ पौष २०७९ (१७ डिसेम्बर २०२२)

वार्षिक प्रतिवेदन २०७८/७९

सन् १९६१ मा बेलायती **वकिल पिटर बेनेन्सन**लाई पोर्चुगलका दुईजना युवाले स्वतन्त्रताका नाममा **टोस्ट** गरेको निहुँमा त्यहाँको सरकारले उनीहरूलाई सात वर्ष कैद सजाय दिएको कुराले साह्रै चिन्तित तुल्यायो । शान्तिपूर्ण तवरले आफ्नो आस्था प्रकट गर्न पाउने नैसर्गिक अधिकारको उपयोग गरेकै निहुँमा बन्दी बनाएर सरकारले ती युवकहरूमाथि अन्याय गरेको र त्यस्ता पीडितहरूलाई अरु नागरिकहरूले समेत बिर्सैको महसुस पिटर बेनेन्सनले गर्नुभयो र ती पोर्चुगिज युवा र उनीहरूजस्तै अन्यायमा परेका अन्य कैयौँ आस्थाका बन्दीहरूका पक्षमा आवाज उठाउन आह्वान गर्दै उहाँले बेलायतबाट प्रकाशित हुने अखबार '**दी अब्जर्भर**' (The Observer) मा २८ मे १९६१ का दिन "बिर्सिएका बन्दीहरू" (The Forgotten Prisoners) शीर्षकको एक लेख प्रकाशित गर्नुभयो । उक्त लेखमा विभिन्न स्थानमा आस्थाका आधारमा बन्दी बनाइएका नागरिकहरूको रिहाइका लागि २८ मे १९६१ देखि "आममाफीका लागि अनुरोध १९६१" (Appeal for Amnesty 1961) नामक अभियानको थालनी गरिने र सो अभियानसम्बन्धी कामको समन्वय गर्न बेलायतको लन्डनमा कार्यालय स्थापना गरिने कुरा उल्लेख गरिएको थियो । अन्ततः अभियानलाई संस्थागत रूपमा व्यवस्थित तवरले अघि बढाउन ३० सेप्टेम्बर १९६२ मा "एम्नेस्टी इन्टरनेसनल" भनी आधिकारिक रूपमा नामाकरण गरियो ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल (ए.आई.) अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा मान्यता प्राप्त मानवअधिकारहरू सम्मानित र संरक्षित हुनु पर्दछ भनेर अभियान सञ्चालन गर्ने व्यक्तिहरूको एक विश्वव्यापी अभियान हो । यो साधारण व्यक्तिहरूद्वारा सञ्चालित असाधारण (Extraordinary movement by ordinary people) अभियान हो जसमा विश्वभर रहेका ए.आई. का सदस्य एवं समर्थकहरू विश्वको कुनै पनि स्थानमा हुने कुनै पनि प्रकारको मानवअधिकार उल्लङ्घन वा ज्यादतीको विरुद्धमा नैतिक दवाव सिर्जना गर्दछन् । एम्नेस्टीले मानवअधिकारको क्षेत्रमा गरेको कामको मूल्यांकन स्वरूप सन् १९७७ को नोबेल शान्ति पुरस्कार तथा १९७८ को संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानवअधिकार पुरस्कार लगायतका थुप्रै पुरस्कार र सम्मानहरू प्राप्त गरेको छ । हाल संसारभर एक करोड भन्दा बढी सदस्य र सहयोगदाता यसमा आवद्ध छन् ।

एम्नेस्टी नेपाल शाखालाई नेपालमा सन् १९६९ मा कानून व्यवसायी नुतन थपलियाले पहिलो पटक स्थापना गर्नु भएको हो । त्यसको केही वर्षपछि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको "नेपाल शाखा" (Nepal Section) को मान्यता प्रदान गरेको थियो । तर तत्कालीन शासन व्यवस्था र परिस्थितिका कारण सन् १९८२ पछि अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको "नेपालशाखा" को मान्यता खारेज गर्‍यो । "नेपाल शाखा" को मान्यता खारेज भएपछिका वर्षहरूमा पनि विभिन्न बुद्धिजीवी तथा मानवअधिकार अभियन्ताहरू सोभै एम्नेस्टीको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट सदस्यता लिने, एम्नेस्टी समूहहरू गठन गर्ने एवं एम्नेस्टीले सञ्चालन गर्ने विश्वव्यापी अभियानमा सहभागी हुने क्रम निरन्तर थियो । वि.सं. २०४६ मा प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापनापछि नेपालमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको राष्ट्रिय कार्यालय गठनको प्रयास भयो र सन् १९९० मा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको पहिलमा एक समन्वयात्मक संरचना (Coordinating Structure) गठन भयो । त्यसपछि सन् १९९३ मा नेपाल सो Coordinating Structure लाई अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको "नेपाल शाखा" को मान्यता प्रदान गर्‍यो । त्यसपछिका वर्षमा एम्नेस्टी नेपालले निर्वाध र सकृयतापूर्वक आफ्ना गतिविधिहरू अघि बढाइरहेको छ । हाल एम्नेस्टी नेपालमा ३८ जिल्लाहरूमा सक्रिय ८१ समूह, २ निर्माणाधीन समूह र ५५ युथ नेटवर्कहरूमा आवद्ध भण्डै ८,००० सदस्य/अभियन्ताहरू र हजारौँको सङ्ख्यामा सुभेच्छुक र समर्थकहरू रहनुभएको छ ।

विषय सूची

१.	निर्देशकद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को योजना कार्यान्वयनको प्रतिवेदन	१
२.	समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कहरूले आ.व. २०७८/७९ मा गरेका कार्यक्रमहरूको विवरण	६६
३.	गभर्नेन्स र सङ्गठनात्मक गतिवि	७५
४.	एम्नेस्टी नेपाल पुनरावेदन समितिका पदाधिकारी, नेसनल बोर्डका पदाधिकारी तथा राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरूको नामावली विवरण	८९

निर्देशकद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को योजना कार्यान्वयनको प्रतिवेदन

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको सम्मानित एकतीसौं साधारण सभाका अध्यक्षज्यू, एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह र युथ नेटवर्कलाई प्रतिनिधित्व गर्दै तथा समर्थक सदस्यको क्लस्टरबाट सहभागी हुनुभएका प्रतिनिधि तथा निर्माणाधीन समूहका पर्यवेक्षकज्यूहरू, अन्तर्राष्ट्रिय बोर्ड र सचिवालयका प्रतिनिधिज्यू, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका अन्य शाखाका अतिथिज्यूहरू, नेसनल बोर्ड एवं पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, विभिन्न समितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरू एम्नेस्टी नेपालका पूर्व अध्यक्षज्यूहरू एवं राष्ट्रिय सचिवालयका सहकर्मी साथीहरू,

मानवअधिकारको क्षेत्रमा कार्यरत विश्वको सबैभन्दा ठूलो अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नेपाल शाखाको निर्देशकको हैसियतले संस्थाको सम्मानित ३१ औं साधारण सभासमक्ष एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ (१६ जुलाई २०२१ देखि १६ जुलाई २०२२) को वार्षिक “योजना कार्यान्वयन” प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुसी लागेको छ।

गत वर्षहरूमा भैं यस आर्थिक वर्षमा पनि एम्नेस्टी नेपालले मानवअधिकारसम्बन्धी विभिन्न स्थानीय र अन्तर्राष्ट्रिय अभियान सञ्चालन गर्दै विविध गतिविधिहरू सम्पन्न गरेको छ।

लैङ्गिक न्याय (gender justice), अन्तर्समूहगत न्याय (intersectional justice), सङ्क्रमणकालीन न्याय र दण्डहीनताविरुद्धका अभियान, जोखिममा परेका व्यक्ति तथा मानवअधिकारको अवस्था सङ्कटग्रस्त रहेको मुलुकका नागरिकहरूको स्वतन्त्रता र मानवअधिकारका लागि गरिएका विभिन्न अभियानहरू, मानवअधिकार शिक्षा र अन्य विविध जनचेतनामूलक कार्यहरू, एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह र युथनेटवर्कका सदस्यहरूका लागि क्षमता अभिवृद्धिसम्बन्धी गतिविधिलगायतका विभिन्न गतिविधिहरू यस आर्थिक वर्षमा सम्पन्न भएका छन्।

अध्यक्षज्यू तथा सम्मानित साधारणसभाका सभासदज्यूहरू,

अब म २०७९ मंसिर १५ र १६ गते (०१ र ०२ डिसेम्बर २०२२) मा बसेको नेसनल बोर्डको बैठकमा पेश भई उक्त बैठकले पारित गरेको यस संस्थाको वर्ष २०७८/७९ को वार्षिक “योजना कार्यान्वयन” प्रतिवेदन पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु। यस प्रतिवेदनमा संस्थाका तर्फबाट २०७८ साउन १ देखि २०७९ असार ३२ गते (असार मसान्त) (१६ जुलाई २०२१ देखि १६ जुलाई २०२२) सम्म भएका प्रमुख गतिविधिहरूलाई समेटिएको छ।

खण्ड १

मानवअधिकार

अभियानसम्बन्धी गतिविधि

१. आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक अधिकार

आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकारहरू आधारभूत मानवअधिकार हुन् जसअन्तर्गत गाँस, बास, कपास जस्ता आधारभूत आवश्यकता सुनिश्चित गर्नु राज्यको दायित्वअन्तर्गत पर्दछ। नेपालले संयुक्त राष्ट्रसंघीय आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार सम्बन्धी अनुबन्ध १९६६ लाई अनुमोदन गरेको र संविधानको भाग तीनमा मौलिक हकअन्तर्गत विभिन्न आर्थिक सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार सुनिश्चित गरी आवश्यक ऐनहरू ल्याएको भए पनि ती ऐनहरूको नियमावली र कार्यविधिहरू तर्जुमा नहुँदा मौलिक हकको प्रत्याभूतिमा चुनौती थपिएको छ।

यस वर्ष एम्नेस्टी नेपालले आर्थिक र सामाजिक अधिकार अभियानअन्तर्गत अनुसन्धान प्रतिवेदन “संरक्षणको नाममा मानवअधिकार उल्लङ्घन” प्रतिवेदन सार्वजनिक गरी नेपालको दुर्व्यवहारपूर्ण संरक्षण नीतिका कारण विगत पाँच दशकदेखि आदिवासी जनजातिहरू श्रृङ्खलाबद्ध मानवअधिकार उल्लङ्घनबाट पीडित हुनु परेको विषयलाई उजागर गरेको थियो। त्यस्तै जलवायु न्यायसम्बन्धी आफ्ना सदस्यहरूको ज्ञान अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले तालिम आयोजना गरेको थियो भने कोभिड महामारी प्रतिकार्यका क्रममा मानवअधिकारका दायित्वहरूलाई ध्यान दिन नेपाल सरकारलाई सुझाएको थियो।

१.१ संरक्षणको नाममा मानवअधिकार उल्लङ्घन प्रतिवेदन सार्वजनिकीकरण र विभिन्न अभियानात्मक गतिविधिहरू

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र सामुदायिक आत्मनिर्भर केन्द्र (सिएसआरसि) ले सन् २०१९ देखि नेपालको भूमि अधिकारसम्बन्धी समस्याका सवालमा समुदायमा आधारित कार्यमूलक अनुसन्धान (Community Action Research) पद्धतिका आधारमा अनुसन्धान कार्य गरेको थियो। दाङ, बाँके, बर्दिया र कैलालीका भूमिहीन थारु र अन्य आदिवासी समुदायको समस्याहरूलाई समुदाय स्तरबाटै समस्या पहिचान गरी विभिन्न अभियानहरूसमेत सञ्चालन गर्दै जाने उद्देश्यले सो अनुसन्धान थालनी गरिएको थियो।

अध्ययनका क्रममा नेपालको संरक्षण क्षेत्रहरूमा मानवअधिकारका निकै गम्भीर चासोका विषयहरू पहिचान हुन थालेपछि साथै चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जका अधिकारीहरूले स्थानीय चेपाङहरूको वस्ती नै जलाउने र बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जका अधिकारीहरूले मध्यवर्ती क्षेत्रमा बसोवास गरिरहेका भूमिहीन थारु आदिवासीहरूलाई जबर्जस्ती निष्कासन गर्न सूचना जारी गर्ने गतिविधिहरू हुन थालेपछि सन् २०२० मा यस अध्ययनलाई राष्ट्रिय निकुञ्जको समस्यामा केन्द्रित गरिएको थियो।

संरक्षणको नाममा मानवअधिकार उल्लङ्घन

"मेरो आफ्नो स्वामित्वको जमिनमा पाइला टेक्दा मैले के अपराध गरेको थिएँ?"

CSIC
अज्ञानतिर विकल्प

AMNESTY
INTERNATIONAL

यी दुई निकुञ्जमा भएका मानवअधिकार उल्लङ्घनका श्रृङ्खला र ब्यास दण्डहीनतालाई नेपालको संरक्षण प्रयासहरूका प्रतिनिधिमूलक रूपमा लिएर तयार गरिएको “संरक्षणका नाममा मानवअधिकार उल्लङ्घन” अनुसन्धान प्रतिवेदन विश्वका आदिवासीहरूको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस ९ अगस्ट अर्थात् २०७७ श्रावण २५ का दिन एक भर्चुअल पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरी सार्वजनिक गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रममा दक्षिण एसिया कार्यालयका उपनिर्देशक दिनुशिका दिसानयके, सिएसआरसिका कार्यकारी निर्देशक जगत बस्नेत र समुदायका पाँचजना प्रभावित/पीडितले प्रस्तुती राख्नुभएको थियो भने कार्यक्रमलाई एम्नेस्टी नेपालका निर्देशक निराजन थपलियाले सहजीकरण गर्नुभएको थियो। पत्रकार, नागरिक समाज, पीडित र विभिन्न समुदायका व्यक्तित्वहरूको उपस्थितिमा सम्पन्न भएको उक्त कार्यक्रमलाई फेसबुक लाइभ गरिएको थियो जसलाई यहाँ सुन्न सकिन्छ।

कार्यक्रमसँगै प्रेस विज्ञप्ति पनि जारी गरिएको थियो जसलाई राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चार माध्यमहरूले प्रमुखताका साथ संप्रेषण गरेका थिए। केही संप्रेषणहरू निम्न छन्:

1. **AFP:** [Indigenous peoples 'abused' under Nepal's conservation policies: rights groups - France 24](#)
2. **Title Press:** [Nepal: Indigenous peoples, silent victims of the country's conservation success | TitlePress](#)
3. **International Business Times:** [Indigenous Peoples 'Abused' Under Nepal's Conservation Policies: Rights Groups \(ibtimes.com\)](#)
4. **Foreign Affairs Co Nz:** [MIL-OSI NGOs: Nepal: Indigenous peoples the silent victims of country's conservation 'success story' | ForeignAffairs.co.nz](#)
5. **Kuwait Times:** PDF Page 7- [E-paper \(kuwaittimes.net\)](#)
6. **Nepal News:** [Indigenous people, the silent victims of conservation 'success story': Amnesty International, CSRC | Nepalnews](#)
7. **The Himalayan Times:** [Indigenous people are victims of conservation 'success story' - The Himalayan Times - Nepal's No.1 English Daily Newspaper](#)
8. **Republica:** [Indigenous people are silent victims of country's conservation 'success story' - myRepublica - The New York Times Partner, Latest news of Nepal in English, Latest News Articles \(nagariknetwork.com\)](#)
9. **Rising Nepal:** [Indigenous peoples, the silent victims of conservation 'success story': Report \(risingnepaldaily.com\)](#)
10. **Online Khabar (English):** [Amnesty International: Nepal's indigenous peoples silent victims of conservation success - OnlineKhabar English News](#)
11. **www.197.news:** <https://www.197.news/indigenous-peoples-the-silent-victims-of-conservation-success-story-report/>
12. **Khabar Hub:** [Indigenous peoples, the silent victims of conservation 'success story': Report - Khabarhub](#)
13. **BBC News Nepali:** [नेपाल वन्यजन्तु: के संरक्षणका क्रममा मानव अधिकार उल्लङ्घन भएको छ, एउटा ताजा अध्ययनले यसो भन्छ - BBC News नेपाली](#)

14. **Rato Pati:** [नेपालका आदिवासी जनजातिहरूको अधिकार सुनिश्चित गर्न सरकारहरू नराम्ररी विफल : एम्नेस्टी | Ratopati](#)
15. **Radio Kantipur:** [“संरक्षणको नाममा आदिवासी समुदाय मानवअधिकार उल्लंघनबाट पीडित” \(radiokantipur.com\) In Audio:](#)
<https://www.facebook.com/kantipurradio/videos/928621991051325>
16. **Action Khabar:** [आदिवासी जनजातिहरूको अधिकार सुनिश्चित नेपाल सरकार सफल हुन सकेन : एम्नेस्टी इन्टरनेशनल - Action Khabar - Nepali Online News Portal](#)
17. **Sarbochha Media:** [नेपालका आदिवासी जनजातिहरूको अधिकार सुनिश्चित गर्न सरकारहरू नराम्ररी विफल : एम्नेस्टी - Sarbochha Media](#)
18. **Sidha Bichar:** [नेपालका आदिवासी जनजातिको अधिकार सुनिश्चित गर्न सरकारहरू विफल : एम्नेस्टी — SidhaBichar](#)

त्यस्तै श्रावण २७ मा राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका का.मु सचिव मुरारी खरेललाई उक्त प्रतिवेदन पेश गरी राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगलाई अझसक्रिय अनुगमन गरी पीडित जनताहरूको पक्षमा वकालत गर्न अनुरोध गरिएको थियो। जवाफमा सचिव खरेलले उक्त प्रतिवेदन अध्ययन गर्ने र राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगलाई दिएका सिफारिसहरू कार्यान्वयन गर्ने बताउनु भएको थियो।

नेपालमा संरक्षणको नाममा मानवअधिकार उल्लङ्घन भएको विषयलाई अन्तर्राष्ट्रियकरण गर्नका लागि सिएसआरसिका जगत बस्नेत र एम्नेस्टी नेपालका निर्देशकले संयुक्त रूपमा लेख लेख्नु भएको थियो र अन्तर्राष्ट्रिय जर्नल दी थर्ड पोलमा प्रकाशित भएको थियो। साथै यसै प्रतिवेदनमा आधारित भएर रेडियो कान्तिपुरले एम्नेस्टी नेपालसँग अन्तर्वार्ता पनि लिएको थियो भने कान्तिपुर दैनिकका सम्पादक घनश्याम खड्काले स्थानीय स्तरमा भ्रमण गरी पीडित र अन्य सरोकारवालाहरूसँग संवाद गरी एम्नेस्टीले उठाएका मानवअधिकारका विषयवस्तुहरूलाई सरलीकृत र क्लिष्ट भाषामा “बफरजोनमा सङ्घर्षरत मानव जीवन” शीर्षकको एउटा विस्तृत लेख २०७९ श्रावण ९ मा प्रकाशन गरेका थिए।

संरक्षणको नाममा मानवअधिकार उल्लङ्घन

www.youtube.com/watch?v=3BtrVl
www.facebook.com/ai.nepal
www.instagram.com/ai.nepal

मिति, समय र स्थान
 २२ भदौ २०७९ (7 September 2021), मंगलवार
 बिट्टी ३:०० बजे
 जुम अनलाइन प्लेटफर्म (ZOOM Online Platform)

जुम आर्षीको लागि
<https://bit.ly/3BtrVl>

जगत बस्नेत
कार्यकारी निर्देशक, सामुदायिक
आन्दोलन केन्द्र

यशो कान्ति भट्टराई
उपाध्यक्ष, राष्ट्रिय आदिवासी
जनजाति महिला मञ्च

राजु प्रसाद चापागाई
अध्यक्ष, बौद्धिक कानून
म्यवसायी मञ्च

Opinion: Reform Nepal's conservation laws to acknowledge indigenous rights

A report by Amnesty International and the Community Self Reliance Centre recently documented a litany of human rights abuses in Nepal's protected areas. The legal framework around conservation needs to change, the authors say.

Nirajan Thapaliya, Jagat Basnet
September 9, 2021

August 11, 2021

AI Nepal and CSRC submit 'Violations in the name of conservation' report to the NHRC

On 11 August, a delegation from Amnesty International Nepal (AI Nepal) and Community Self Reliance Centre (CSRC) submitted a report entitled "Violations in the name of conservation" to the National Human Rights Commission (NHRC).

AI Nepal's Director Nirajan Thapaliya and CSRC's Director Jagat Basnet handed over the copy of the report to the NHRC's acting Secretary Murari Prasad Kharel.

AI and CSRC had jointly launched the report through a virtual press conference on 9 August, which also marked the [International Day of the World's Indigenous Peoples](#).

यसै प्रतिवेदनमा आधारित भएर भाद्र २२ का दिन एम्नेस्टी नेपाल र मार्टिन चौतारीद्वारा संयुक्त रूपमा एउटा छलफल कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। उक्त छलफलमा सिएसआरसिका जगत बस्नेत, संवैधानिक कानून व्यावसायिक मञ्चका अध्यक्ष राजु प्रसाद चापागाई र आदिवासी जनजाति अभियन्ता यशो कान्ति भट्टचनले आफ्नो गहन विमर्श प्रस्तुत गर्नुभएको थियो।

कोरोना महामारीको कहर घट्टै गएपछि यस प्रतिवेदनका विषयवस्तुलाई प्रभावित र स्थानीय सरोकारवालालाई शेयर गर्ने र सुझाव संकलन गर्ने उद्देश्यले २०७९ असार ९ गते बर्दियाको गुलरियामा एउटा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रममा बर्दिया जिल्लाका

प्रमुख जिल्ला अधिकारी, बर्दिया र बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृतहरू, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष बर्दियाका प्रमुख, बाँके र बर्दिया जिल्लाका वनअधिकृतहरू, स्थानीय प्रभावित जनसमुदाय, नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरू र पत्रकारहरूको सहभागिता थियो। थप विवरणहरू एम्नेस्टी नेपालको वेबपेज [Findings of the report 'Violations in the Name of Conservation' shared with local stakeholders in Bardiya - Amnesty International Nepal \(amnestynepal.org\)](https://www.amnestynepal.org) मा हेर्न सक्नुहुनेछ।

अभियानकै क्रममा नेपालका राष्ट्रिय निकुञ्जहरूलाई लामो समय देखि सहयोग गर्दै आएको अन्तर्राष्ट्रिय संस्था डब्लूडब्लू यफ (WWF) सँग २०७९ वैशाख २७ मा एम्नेस्टी नेपाल र सामुदायिक आत्मनिर्भर केन्द्रको टोलीले भेटि उक्त प्रतिवेदन हस्तान्तरण गरी त्यहाँ भएका निचोड र सिफारिसहरूका बारेमा जानकारी गराएको थियो। चितवन र बर्दिया जिल्लामा अनुसन्धानमा संलग्न स्थानीय अनुसन्धानकर्ता र प्रभावित समुदाय अधिकांश थारू समुदायका भएकोले यस प्रतिवेदनलाई थारू भाषामा पनि अनुवाद गरिएको छ।

जोगैना निहुम
मानवअधिकार उल्लङ्घन
“म्वार आपन स्वामित्वक जिमिनम पैला टेक मै का अपराध कर्ल रनहूँ ?”

१.२ कोभिड महामारीका सवालमा भएका अभियानात्मक गतिविधिहरू

कोभिड महामारी प्रतिकार्यका क्रममा नेपाल सरकारलाई नेपालको संविधान, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका आधारमा परिपालन गर्नुपर्ने मानवअधिकारका दायित्वहरूसमेतलाई ध्यान दिँदै आवश्यक व्यवस्था गर्न इन्टरनेसनल कमिसन अफ जुरिस्ट्स, एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल, जुरी नेपाल, नेपाली पत्रकारहरूको अन्तर्राष्ट्रिय सञ्जाल र एडभोकेसी फोरमद्वारा २०७८ असोज १३ मा तत्कालीन कानूनमन्त्री ज्ञानेन्द्र बहादुर कार्कीलाई संयुक्त रूपमा सिफारिसहरूसहितको ज्ञापन पत्र बुझाइएको थियो। कानूनमन्त्री कार्कीले सिफारिसहरूलाई सकारात्मक रूपमा ग्रहण गरिएको जनाउँदै उक्त सिफारिसहरूलाई संबोधन गर्ने दिशामा पहल गर्न भूमिका खेल्ने आश्वासन दिताउनुभएको थियो।

कोभिड खोप दिन सुरु गरिएको प्रथम वार्षिकीको अवसरमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले मंसिर २२ मा प्रेस वक्तव्य जारी गरेको थियो। उक्त वक्तव्यमा खोपको असमान वितरणलाई संबोधन गरी धनी मुलुकहरूले खोपको अत्यधिक मात्रा भण्डारण गरिराख्नु अन्यायपूर्ण भएको जनाइएको थियो। उक्त विज्ञप्तिमा नेपालीमा अनुवाद गरी नेपाली सञ्चार माध्यमहरूलाई पनि संप्रेषण गरिएको थियो। त्यस्तै फाल्गुन २ मा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयले सार्वजनिक गरेको कोभिड खोप वितरणको अवस्थाबारे गरेको अध्ययन प्रतिवेदन र प्रेस विज्ञप्तिमा नेपाली संचार लगायत नागरिक समाजमा संप्रेषण गरिएको थियो। प्रेस विज्ञप्तिको अंशलाई नेपालीमा अनुवाद पनि गरिएको थियो। उक्त अध्ययनले सन् २०२१ मा कोभिड-१९ विरुद्धको खोपको समान वितरणलाई सुनिश्चित गर्न गरिएका गम्भीर आह्वानका बाबजुत एक शताब्दीमा एक पटक भएको विश्वव्यापी स्वास्थ्य तथा मानवअधिकार सङ्कटको चुनौतीलाई सामना गर्न औषधी कम्पनीहरू नराम्ररी चुकेको एम्नेस्टीको अध्ययनले देखाएको थियो।

SHARE February 14, 2022

कोभिड-१९: खोपमा समान पहुँच स्थापित गर्नमा औषधी कम्पनीहरूको विफलताले सन् २०२१ मा मानवअधिकार विपत्ति

सन् २०२१ मा कोभिड-१९ विरुद्धको खोपको समान वितरणलाई सुनिश्चित गर्न गरिएका गम्भीर आह्वानका बाबजुत एक शताब्दीमा एक पटक भएको विश्वव्यापी स्वास्थ्य तथा मानवअधिकार सङ्कटको चुनौतीलाई सामना गर्न औषधी कम्पनीहरू नराम्ररी चुकेका छन्। यसको सट्टा ती कम्पनीहरूले प्रविधिमाथि एकाधिकार जमाएको, बौद्धिक सम्पत्तिलाई एकआपसमा साझेदारी गर्न अवरोध खडा गर्ने मात्र हैन यसरी साझेदारी गर्नुपर्छ भन्ने अभिमतका विरुद्ध बकालत समेत गरेको, खोपहरूमा चर्को मूल्य लगाएको र धनी देशहरूमा खोप आपूर्तिलाई प्राथमिकता दिएको कुरा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले आज कोभिड-१९ विरुद्धका प्रमुख खोप उत्पादकहरूमाथि गरेको एउटा नयाँ अध्ययनलाई सार्वजनिक गर्दै बतायो।

१.३ चरम गरिबी र मानवअधिकारसम्बन्धी विशेष प्रतिवेदकको भ्रमण टोलिसँग संवाद र औपचारिक सम्मिसन

चरम गरिबी र मानवअधिकारसम्बन्धी विशेष प्रतिवेदकको कार्यालयकी अगात ओसिन्कीसँग नेपाल भ्रमणपूर्व तयारीका लागि गरिबी र मानवअधिकारका विविध सवालमा एम्नेस्टीको अवधारणा र दृष्टिकोण बुझ्न र सुझावका लागि कार्तिक ३ मा जुम बैठक भएको थियो। एम्नेस्टीले खाद्य अधिकार, आवासको अधिकार, जमिनमा पहुँचको अधिकार, आप्रवासी श्रमिकको अधिकार, द्वन्द्व र प्राकृतिक विपतका पीडितहरूको अवस्था, जलवायु परिवर्तनले सिमान्तकृत आदिवासीहरूमा पारेको प्रभाव आदिका बारेमा गरेका अनुसन्धान र वकालतका साथै एम्नेस्टीको दृष्टिकोणका बारेमा जानकारी गराइएको थियो। साथै नेपालका कारागारको अवस्था र गरिबी र अपराध तथा कारागारवासको बीचको सम्बन्धमा पनि उहाँहरूले जिज्ञासा राख्नुभएको थियो। साथै एम्नेस्टीले प्रतिवेदकको अध्ययन भ्रमणलाई सहज पार्ने उद्देश्यले दक्षिण क्षेत्रीय कार्यालय (सारो) को प्राविधिक सहयोगमा निर्धारित ढाँचा अनुसारको दस्तावेज पनि बुझाइएको थियो।

१.४ काठमाडौं महानगरपालिकालाई शहरी गरिब र बिपन्नप्रति संवेदनशील बन्न माग गर्दै विज्ञप्ति

सडकमा मकै पोलेर जिविकोपार्जन गर्ने नागरिकप्रति नगर प्रहरीको ज्यादतीका सवालमा चासो दर्शाउँदै एम्नेस्टी नेपाललगायत आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक अधिकार सञ्जालका मानवअधिकार संघ संस्थाहरूले महानगरलाई मानोवेचित व्यवहार, उचित विकल्पसहितको मर्यादित जीवनको हक लगायतका सवालमा संवेदनशील बन्दै आफ्नो नागरिक दायित्व र जिम्मेवारी पूरा गर्न माग गर्दै असार २० गते संयुक्त विज्ञप्ति जारी गरिएको थियो।

July 6, 2022

शहरी गरीब तथा विपन्न वर्गका नागरिकको मर्यादापूर्वक जीवन जिउन पाउने अधिकारको सम्मान गर्न काठमाडौं महानगरपालिका लगायत सम्बन्धित सबैमा अपिल।

२२ असार, २०७९, काठमाडौं

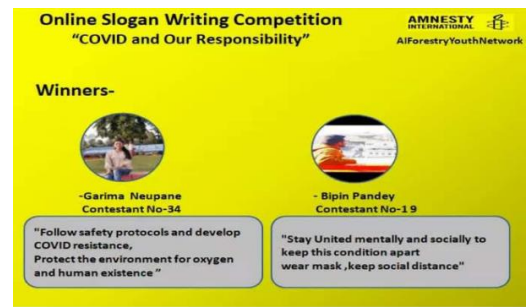
काठमाण्डौ महानगरपालिकाअन्तर्गत नगर प्रहरीले सडक किनारामा मकै पोलेर जीविका चलाउँदै आएका नागरिकमाथि जवरजस्त उनीहरूको सामान समेत कब्जा गरी नेपालको संविधानले प्रत्याभूत गरेको सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने हकको उल्लङ्घन गर्दै जबर्जस्ती विस्थापन गरिएको अमानवीय व्यवहारप्रति हाम्रो गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ।

नेपालको जनसंख्याको करिब १७ प्रतिशत हिस्सा बहुआयामिक गरिबीको चपेटामा परेको यथार्थ सबैमा विदितै छ। गरिबी र पछ्योटपना कसैको पनि रहर होइन, मूलतः राज्यको गैरजिम्मेवारीपनको उपज हो। उसै त पछिल्लो दश वर्षमा नेपालमा धनी र गरिबीको खाडल झनै फराकिलो हुँदै गएको अध्ययनले देखाएको छ। झन् यहाँको गरिबीको अवस्था करिब दुई वर्षभन्दा बढी समय विश्वभर रहेको त्रासदीपूर्ण कोभिड-१९ ले पारेको बहुआयामिक असरले अझै बढेको विभिन्न अध्ययनहरूले देखाएका छन्।

राज्यले नागरिकलाई रोजगारीको अधिकारबाट बञ्चित गरेका कारण लाखौं संख्यामा नेपाली युवा विदेशी भूमिमा कठिन श्रम गर्न बाध्य छन्। धेरै विपन्न परिवारका मानिसहरू आफ्ना सन्तानको उज्वल भविष्यको परिकल्पना सहित काठमाडौं उपत्यका लगायतका शहर-जीविकोपार्जनका विभिन्न उपाय अपनाउँदै आएका पाइन्छन्। त्यसैले गरीब हुनु अपराध गर्नु होइन। झट्ट हेर्दा सडक किनारा लगायतका सार्वजनिक स्थल व्यापार व्यवसाय गर्न स्थल होइनन् भन्ने लाग्दछ। यो जोखिमपूर्ण हुँदाहुँदै पनि धेरैका लागि बाध्यताको विषय भएको देखिन्छ।

आर्थिक सामाजिक अधिकारअन्तर्गत स्थानीय स्तरमा समूह तथा युथ नेटवर्कहरूले गरेका गतिविधिहरूको झलक

विभिन्न युथनेटवर्कहरूद्वारा स्थानीय स्तरमा भएका गतिविधिहरूको झलक

२. दण्डहीनताविरुद्धको अभियान

एम्नेस्टी नेपालले यस अभियानअन्तर्गत सन् १९९६ देखि २००६ सम्म चलेको सशस्त्र द्वन्द्वको क्रममा भएका अन्तर्राष्ट्रिय कानूनअन्तर्गतका अपराध र अन्य जघन्य मानवअधिकार उल्लङ्घनका हजारौं पीडितहरूलाई सत्य, न्याय र परिपूरण प्रदान गर्न सरकारलाई दबाब दिदै आएको छ भने अर्को तर्फ बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन र सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग ऐन, २०७१ लाई अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार कानून र सङ्क्रमणकालीन न्यायका सिद्धान्तअनुकूल संशोधन गर्न माग गर्दै आएको छ।

२.१ अन्तर्राष्ट्रिय फौजदारी न्याय दिवसको सन्दर्भमा विविध गतिविधिहरू

अन्तर्राष्ट्रिय न्याय दिवस १७ जुलाईको अवसरमा एम्नेस्टी नेपालद्वारा एड्भोकेसी फोरमसँगको सहकार्यमा श्रावण १ का दिन “नेपालमा रोम विधान अनुमोदनको औचित्य” शीर्षकको वेबिनार आयोजना गरिएको थियो।

“Relevance of Ratifying Rome Statute in Nepal”

Gita Rasaili
Activist

Mandira Sharma
Senior International Legal Advisor, ICJ

Mohan Kumar Karn
Executive Director, THRD Alliance

Suman Adhikari
Activist

SPEAKERS

Matias Hellman
External Relations Adviser at ICC Presidency

Koshal Chandra Subedi
Joint Secretary, International Law & Human Rights & International Treaties Division
Office of Prime Minister & Council of Ministers

02:00 PM - 03:30 PM

16 July, 2021 Friday

Interested participants can fill the form to get the joining details.

zoom

<https://bit.ly/justiceday2021>

Organizers

वेबिनारमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयका सहसचिव कोशल चन्द्र सुवेदी, अन्तर्राष्ट्रिय फौजदारी अदालत प्रेसिडेन्सी कार्यालयका बाह्य सम्पर्क सल्लाहकार माटियास हेलम्यान, द्वन्द्वपीडित साझा चौतारीका पूर्व अध्यक्ष सुमन अधिकारी, द्वन्द्वपीडित महिला मञ्चकी उपाध्यक्ष गिता रसाइली, आइसिजेकी वरिष्ठ कानुनी सल्लाहकार मन्दिरा शर्मा र तराई मानवअधिकार रक्षक सञ्जालका कार्यकारी निर्देशक मोहन कर्ण वक्ताका रूपमा सहभागी रहनुभएको थियो। वक्ताहरूले नेपालमा विद्यमान दण्डहीनताको अवस्था, सशस्त्र द्वन्द्वका क्रममा नेपालमा भएका उल्लङ्घन र ज्यादतीका प्रवृत्ति र प्रकृतिमाथि चर्चा गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय प्रकृतिका अपराधहरूको रोकथाम तथा ती अपराधमा विद्यमान दण्डहीनता अन्त्यका लागि नेपालले किन अन्तर्राष्ट्रिय फौजदारी न्याय अदालत अनुमोदन गर्नु आवश्यक छ भन्ने विषयमा प्रस्तुतीहरू राख्नुभएको थियो।

त्यस्तै साही दिन एमनेस्टी नेपाल र एड्भोकेसी फोरमद्वारा सरकारलाई अन्तर्राष्ट्रिय फौजदारी अपराधसम्बन्धी रोम विधान अनुमोदन माग गर्दै विज्ञप्ति जारी पनि गरिएको थियो। विज्ञप्तिमा दण्डहीनता अन्त्य गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय अपराधका पीडितहरूको न्यायका लागि निरन्तर वकालत तथा अभियान चलाईरहने आफ्नो प्रतिबद्धतालाई पनि पुनः दोहोर्याइएको थियो। उक्त विज्ञप्तिको राम्रो मिडिया कभरेज रहेको थियो र केही लिङ्कहरू तल राखिएको छ।

नेपालले रोम विधान अनुमोदन गर्न किन आवश्यक छ ?

- यसको अनुसरणले मानव जीवन र मर्यादाको सम्मानका लागि नागरिक र राज्य अधिकारीहरूलाई प्रेरित गर्नेछ,
- देशमा प्रचलित दण्डहीनताको संस्कृतिको अन्त्य र भविष्यमा नरसंहार, मानवता विरुद्धको अपराध तथा युद्ध अपराधका घटनाहरूमा निरूत्साहन हुने वातावरण तयार हुनेछ,
- नरसंहार, मानवताविरुद्धको अपराध तथा युद्ध अपराधमा संलग्न पीडकलाई न्यायको कठघरामा ल्याउनका लागि सहयोग हुनेछ,
- यसबाट सिर्जित हुने थप मानवअधिकारसम्बन्धी प्रतिबद्धता र दायित्वले देशको अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिष्ठामा बढोत्तरी हुनेछ ,
- नेपालमा नरसंहार, मानवताविरुद्धको अपराध तथा युद्ध अपराधका घटनाहरू भई राष्ट्रिय संयन्त्रहरूले त्यसको अनुसन्धान गर्न नसकेमा वा गर्न नचाहेमा अन्तर्राष्ट्रिय फौजदारी अदालतको क्षेत्राधिकार आकर्षित हुनेछ,

रोम विधान अनुमोदन गर्दा राज्यलाई कुनै आर्थिक भार पर्दैन, बरु देशको मानवअधिकारको अवस्था सुदृढ हुन्छ र मानवजीवनमा सकारात्मक प्रभाव पर्दछ।

1. Himalayan Times: <https://epaper.thehimalayantimes.com/html5/reader/production/default.aspx?pubname=&edid=03c27146-7185-480f-9b1f-a611a5867c6d>
2. My Republica: <https://myrepublica.nagariknetwork.com/news/advocacy-forum-nepal-amnesty-international-nepal-urge-govt-to-ratify-rome-statute/>
3. Nepalnews: <https://www.nepalnews.com.np/s/nation/af-ai-nepal-urge-government-to-ratify-rome-statute>
4. Khabar Hub: <https://english.khabarhub.com/2021/17/197429/>
5. TheMargin: <https://themargin.com.np/news/detail/981/?fbclid=IwAR317yUUeyiJV3Gajvyjo6WOPjmV3LabSikizU67eLTdbe0s4GfDg4EwQ8Q>
6. Adharbhumi: <http://aadharbhumi.com/2021/07/17/100495/>
7. SANGAM KHABAR: <https://sangamkhabar.com.np/archives/18250>
8. हिमालय टाइम्स: <https://ehimalayatimes.com/samaj/61803>
9. SM NEWS: [here](https://www.saptaritoday.com/5914)
10. Saptari Today: <https://www.saptaritoday.com/5914>
11. बालासुन्दरी खबर: <https://balasundarikhabar.com/news/2021/07/17/233.html>
12. डिसी नेपाल: <https://www.dcnepal.com/2021/07/268660/>
13. Youth Today: <https://youthtodaynews.com/category/main-news/edabhakasa-farama-ramanamasata-inataranasanal-napalthavara-rama-vathhana-anamathanaka-lga-sarakaralii-aagaraha>
14. सूत्र न्यूज: <https://sutraneews.com/72759/2021/07/16>
15. नेपाल समय: <https://www.nepalsamaya.com/detail/57204>

Call to urgently ratify Rome Statute

Himalayan News Service
Kathmandu, July 16

On International Criminal Justice Day, Advocacy Forum-Nepal and Amnesty International Nepal have urged the Government of Nepal to urgently ratify Rome Statute. The two organisations also reiterated their commitment to ceaselessly advocate and campaign towards combatting impunity and serving justice to those who have been victims of international crimes. "We do not see any logic behind the government's reluctance towards not acceding the statute of the International Criminal Court even after 23 years of its

adoption. Any further delay in being party to the statute demonstrates that Nepal is not only hesitant to end the impunity for the perpetrators of the international crimes but is also unwilling to contribute towards the prevention of these crimes in the future," said Nirajan Thapaliya, Director of AI Nepal.

In all the last three Universal Periodic Review cycles (2011, 2015 and 2021), Nepal has received recommendations from several UN member states to prioritise ratifying the Rome Statute of the ICC, which adjudicates international crimes such as war crimes, crimes against humanity, genocide and crimes

of aggression, along with other international human rights instruments. During the first cycle, Nepal had labelled the recommendation as "under consideration" while in subsequent two cycles, Nepal has simply "noted" it.

"The ratification of the Rome Statute will be a positive step toward addressing the deeply entrenched culture of impunity as it will serve as a strong deterrent towards the abuse of power and commission of these serious crimes in the future," said Om Prakash Sen Thakuri, executive director of AE The Rome Statute. It endows individual criminal responsibility on the international crimes and this

will serve as a tool to dissuade parties to the conflict, including the leaders in each rank and file to commit the heinous crimes that have been committed in many conflict situations, both the organisations said. They further added that being party to this statute will also prepare grounds in Nepal to strengthen the domestic criminal justice system of Nepal.

AF and AI Nepal echoed the preamble of the Rome Statute that it is the duty of every State to exercise its criminal jurisdiction over those responsible for international crimes and accountability of such crimes is the foundation of a just society.

त्यसैगरी एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूलाई याक्सन सर्कुलर जारी गरी रोम विधानको बारेमा सुझाउनुका साथै रोम विधान अनुमोदन गर्न नेपाल सरकारलाई दबाब सृजना गर्नका लागि विभिन्न तरिकाबाट गतिविधिहरू आयोजना गर्नका लागि पनि अनुरोध गरिएको थियो।

२.२ बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका पीडितहरूको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस (International Day of the Victims of Enforced Disappearances)

सन् २००६ मा संयुक्त राष्ट्रसङ्घको महासभाबाट पारित बेपत्ता पार्ने कार्यबाट सबै व्यक्तिहरूको संरक्षणसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि सन् २०१० मा कार्यान्वयनमा आएपछि संयुक्त राष्ट्रसङ्घले सन् २०११ देखि सो

महासन्धि पारित भएको दिन अगस्ट ३० लाई बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको सम्झनामा बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका पीडितहरूको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस **International Day of the Victims of Enforced Disappearances** का रूपमा घोषणा गरेपछि बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको स्मरणमा विभिन्न कार्यक्रम र अभियानहरू गर्ने गरिएको छ।

नेपालमा पनि सशस्त्र द्वन्द्वका पीडित तथा नागरिक समाज सङ्घ संस्थाहरूले यस दिनलाई विभिन्न गतिविधिहरू गरेर मार्क गर्ने गरिँदै आएको छ। विगतका

वर्षहरू जस्तै एम्नेस्टी नेपालले केन्द्रीय स्तरमा द्वन्द्वपीडित समूह र नागरिक समुदायसँगको सहकार्यमा बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको स्मरणमा भाद्र १४ गते साँझ ५ बजे काठमाडौंको माईतीघर मण्डलामा दीप प्रज्वलन कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो। यस कार्यक्रममा काठमाडौं उपत्यकामा रहेका समूह, युथ नेटवर्क र समर्थक सदस्यहरूको उपस्थितिको रहेको थियो।

त्यस्तै यस दिवसको सन्दर्भ पारेर एम्नेस्टी इन्टरनेसनल, ह्युमन राइट्स वाच र इन्टरनेसनल कमिसन अफ जुरिस्ट्सद्वारा संयुक्त प्रेस विज्ञप्ति जारी गरिएको थियो। विज्ञप्तिमा नेपाल सरकारलाई सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी सर्वोच्च अदालतको फैसला तत्काल कार्यान्वयन गर्न तथा बलपूर्वक बेपत्ताका घटना र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनअन्तर्गतका अन्य अपराध र जघन्य ज्यादतीहरूलाई नियमित अदालतमार्फत अघि बढाउने गरी तत्काल कदम चाल्न अनुरोध गरिएको थियो।

Amnesty International Nepal

August 29 at 9:15 PM · 🌐

A sincere invitation to candlelight vigil program on the international day of the victims of enforced disappearances!

निमन्त्रणा !

निमन्त्रणा !!

निमन्त्रणा !!!

सन्दर्भ: बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका पीडितहरूको ११ औं अन्तर्राष्ट्रिय दिवस २०२१ (२०७८)

International Day of the Victims of Enforced Disappearances-30 August

दीप प्रज्वलन कार्यक्रम

मिति: २०७८ भाद्र १४ गते

समय: बेलुका ५:३० बजे

स्थान: माईतीघर मण्डला

आयोजक

द्वन्द्व पीडित समुदाय र नागरिक सङ्घ संस्थाहरू

SHARE August 30, 2021

नेपाल: बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका घटनाहरूमा सत्य निरूपण र न्याय प्रदान गर्नमा अवरोध गर्ने कार्य अन्त्य गर

अन्तर्राष्ट्रिय साझेदारहरूले पीडितका आवश्यकता र विश्वसनीय कानूनी प्रक्रियालाई दृढतापूर्वक समर्थन गर्नुपर्छ।

(न्युयोर्क/लन्डन/जेनेभा, १४ भाद्र २०७८): नेपाल सरकारले सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी सर्वोच्च अदालतको फैसला तत्काल कार्यान्वयन गर्न तथा बलपूर्वक बेपत्ताका घटना र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनअन्तर्गतका अन्य अपराध र जघन्य ज्यादतीहरूलाई नियमित अदालतमार्फत अघि बढाउने गरी तत्काल कदम चाल्नुपर्दछ। एम्नेस्टी इन्टरनेसनल, ह्युमन राइट्स वाच र इन्टरनेसनल कमिशन अफ चुरिस्ट्सले आज भने। यो वर्षको बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका पीडितहरूका लागि अन्तर्राष्ट्रिय दिवसमा आइपुग्दा पनि हजारौं परिवारहरू आफ्ना बेपत्ता प्रियजनहरूलाई के भयो भन्ने सत्य कुरा थाहा पाउने सवालमा १५ वर्षअघि सशस्त्र द्वन्द्व अन्त्य हुँदाको अवस्था भन्दा खासै नजिक पुग्न सकेका छैनन्।

नेपालको सर्वोच्च अदालतले वि.सं. २०५२ देखि २०६२ सम्म चलेको सशस्त्र द्वन्द्वकालमा भएका अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको गम्भीर उल्लङ्घनका हजारौं मुद्दामा सत्य स्थापित गर्न र पीडितलाई न्याय प्रदान गर्नका लागि सार्थक र प्रभावकारी सङ्क्रमणकालीन न्याय प्रक्रिया सञ्चालन गर्न तथा द्वन्द्वकालीन मानवअधिकारका घोर उल्लङ्घनहरूको छानबिन गर्न सरकारलाई पटक पटक आदेश दिएका छ।

“नेपाल सरकारले विश्वसनीय र सामयिक सङ्क्रमणकालीन न्याय प्रक्रिया सञ्चालन गर्न विफल भएर सर्वोच्च अदालतको स्पष्ट आदेशलाई घोर उल्लङ्घन गर्न पुगेको छ।” दक्षिण एसियाका लागि आईसीजेकी वरिष्ठ कानूनी सल्लाहकार मन्दिरा शर्माले भनिन्।

सशस्त्र द्वन्द्वकालमा भए गरिएका ज्यादतीहरूको छानबिनका लागि सन् २०१५ मा सङ्क्रमणकालीन न्याय प्रक्रियाको एउटा अङ्कका रूपमा बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको छानबिन आयोग (बेपत्ता आयोग) गठन गरिएको थियो। गत वर्ष बेपत्ता आयोगले बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका २,५०६ जनाको सूची प्रकाशित गरेको थियो। तर यस आयोगले एक जना पीडितको अवस्था पनि निर्धारण गर्न सकेको छैन र कुनै पनि पीडितलाई जवाफदेही बनाउन सकेको छैन। पीडित परिवारहरूले न्याय प्राप्तिको प्रयास गरिरहेका छन् तर प्रत्येक पटक बनेका सरकारहरूले कानूनी कारबाहीको प्रकृयालाई अवरुद्ध पारेका छन्।

“आफ्ना प्रियजनलाई के भएको थियो भन्ने थाहा पाउन नसकेर बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका पीडितका परिवारले गहिरो वेदना भोगेका छन् जसको नेपाली राज्यले सत्य पत्ता लगाउने उनीहरूको प्रयासमा अवरोध खडा गर्न एउटा शून्य सङ्क्रमणकालीन न्याय प्रक्रियाको प्रयोग गरेको छ। ह्युमन राइट्स वाचको दक्षिण एसिया निर्देशक मिनाक्षी गास्गुलीले भनिन्। “वर्तमान प्रक्रियाले सत्य, मेलमिलाप, न्याय वा जवाफदेहिता प्रदान गर्न काम गर्दैन, बरु पीडितलाई संरक्षण गर्न र पीडितहरूलाई उनीहरूको अधिकारबाट वञ्चित गर्ने काम गर्दछ।”

बेपत्ता आयोगसँगै नेपालले सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग (सत्य आयोग) पनि स्थापना गरेको छ। सत्य आयोगले द्वन्द्वकालीन मानवअधिकार का ६० हजारभन्दा बढी उचुरीहरू प्राप्त गरेको छ। तर एउटै पनि मुद्दाको समाधान गर्न सकेको छैन।

२०१९ सालमा नेपालको संसदले दई सङ्क्रमणकालीन न्याय आयोगका लागि कानूनी संरचना तयार गर्ने नेपाल पारितका ब्यक्ति

Recently added

APPEAL FOR ACTION

[अस्तित्वको लागि विरोध](#)

APPEAL FOR ACTION

[त्रासदीपूर्ण दमनका पीडितहरूलाई स्मरण गरेको कारण जेल सजाय](#)

APPEAL FOR ACTION

[फेसबुकमा पोस्ट गरेकोमा जेल चलान](#)

२.३ द्वन्द्वपीडितहरूलाई संयुक्त राष्ट्रसङ्घमा ज्ञापन पत्र बुझाउने कार्यमा प्राविधिक सहयोग

संयुक्त राष्ट्रसङ्घको ७६ औं महासभामा सहभागी हुन पुगेका परराष्ट्रमन्त्री डा. नारायण खड्काले दिनुभएको सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी अभिव्यक्तिमा द्वन्द्वपीडितहरूले चासो व्यक्त गरेका थिए। उनीहरूले संयुक्त राष्ट्रसङ्घका महासचिवलाई असोज १४ गते एउटा पत्र लेखी उनको भनाईमा विश्वास नगर्न र नेपाललाई शीघ्र न्याय निरूपण गर्नमा दबाव दिन अनुरोध गरेका थिए। यस पहलमा एम्नेस्टी नेपाललाई प्राविधिक सहयोग र नेपालीमा अनुवादका लागि अनुरोध गरिएको थियो र उक्त सहयोग प्रदान गरिएको थियो।

एम्नेस्टी नेपालले यससम्बन्धी एउटा भिडियो बनाई सामाजिक सञ्जालमार्फत शेयर पनि गरेको थियो ।

२.५ सभामुखको स्पेन भ्रमणका सवालमा ध्यानाकर्षण

द्वन्द्वकालमा काभ्रे दाप्चाका अर्जुनबहादुर लामाको अपहरणपछि हत्या गरेको अपराधमा आरोपित रहनुभएका सभामुख अग्नी सापकोटाले अन्तर्राष्ट्रिय संसदीय सङ्घ (आइपियु) मा भाग लिन स्पेन भ्रमण गर्न लागेको सन्दर्भमा विश्वव्यापी क्षेत्राधिकारअन्तर्गत कारबाही योग्य अपराधमा आरोपित रहेको सन्दर्भको अनुरोध गर्दै जवाफदेहिता निगरानी समितिलगायत विभिन्न मानवअधिकार सङ्घ संस्थासँगको सहकार्यमा अन्तर्राष्ट्रिय संसदीय सङ्घका अध्यक्ष द्वाते पाचेकोलाई मडिसर ४ मा संयुक्त पत्राचार गरिएको थियो जसमा एम्नेस्टी नेपालको सहभागिता र संलग्नता रहेको थियो ।

२.६ विस्तृत शान्ति सम्झौतामा हस्ताक्षर गरिएको १५ वर्षको सन्दर्भ

विस्तृत शान्ति सम्झौतामा हस्ताक्षर गरिएको वर्षगाँठ मडिसर ५ को सन्दर्भमा विविध गतिविधिहरू सम्पन्न गरिएको थियो । पीडित सङ्घ संस्थाहरूको अनुरोधबमोजिम माइतिघर मन्डलामा आयोजना गरिएको धर्ना कार्यक्रमका लागि ब्यानरको डिजाइनर गरी प्रिन्ट गर्ने र उक्त कार्यक्रममा माइकको सहयोग प्रदान गर्दै एम्नेस्टी नेपालको तर्फबाट उपस्थिति जनाइएको थियो ।

त्यस्तै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल, इन्टरनेसनल कमिसन अफ जुरिस्ट्स, ट्रायल इन्टरनेसनल र ह्युमन राइट्स वाचले संयुक्त विज्ञप्ति जारी गर्दै १५ वर्ष पुरानो विस्तृत शान्ति सम्झौतामा गरिएका वाचाहरू पूरा नगरिएको र विद्यमान आयोगहरू केवल पीडितलाई नियमित न्याय प्रकृत्यामा जानबाट रोक्नका लागि प्रयोग गरिएको देखिएको जनाउँदै यथाशीघ्र सङ्क्रमणकालीन न्याय ऐन संशोधनको प्रकृत्याबाट विश्वसनीय र प्रभावकारी

न्याय निरूपणको बाटोमा अग्रसर हुन माग गरेका थिए। उक्त विज्ञमिलाई सञ्चार माध्यमहरूले ब्यापक संप्रेषण गरेका थिए।

केही न्युज कभरेजहरू

1. रिलिफ वेब : Nepal: 15 Years On, Act on Peace Agreement Pledges: https://reliefweb.int/report/nepal/nepal-15-years-act-peace-agreement-pledges?fbclid=IwAR2Zh2ehR3Hj4hzcl-4tn9lVAqy8wtH50xKaGEnCZ_WJt3eTTToQcDritP8
2. सुत्रन्युज : १५ वर्ष पुरानो विस्तृत शान्ति सम्झौतामा गरिएका वाचाहरू पुरा गर्न नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रिय समुदायको आग्रह : https://www.sutranews.com/100526/2021/11/20/?fbclid=IwAR2X2VK3rUI-Vuia8wHWJiPqjob8hNu_mnDEsTjPWjIA_F5NK9uT2kUiGiU
3. Kathmandu Post: Four international rights bodies call on Nepal to act on peace pact pledges: <https://bit.ly/2Z53slw>
4. नेपाल समय : सरकारलाई अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकारवादी संस्थाले सोधे - द्वन्द्वपीडितलाई न्याय र अपराधीलाई सजाय दिन ढिलाइ किन? : <https://nepalsamaya.com/samaj/2021-11-20-155005?fbclid=IwAR2Hwwe5deq0b3kf27FhaGk50Mnp7ftDB1D3eyB10I5pSnF6onSyMd--rXQ>
5. Khabarhub: 15 years since CPA, Nepal's pledges to TJ remain unmet: International rights organizations https: https://english.khabarhub.com/2021/20/221306/?fbclid=IwAR2X2VK3rUI-Vuia8wHWJiPqjob8hNu_mnDEsTjPWjIA_F5NK9uT2kUiGiU
6. Himalkhabar: शान्ति सम्झौतामा गरिएका वाचा पूरा गर्न चार अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाको आग्रह : https://www.himalkhabar.com/news/126661?fbclid=IwAR2HL0Y2M3e_OikR9gcsDMikVEupfpUtEjOBKGC8FPYSQXkDZ20ExgmyN3w
7. The Himalayan Times: Int'l bodies urge Nepal to act on peace pact: https://thehimalayantimes.com/nepal/intl-bodies-urge-nepal-to-act-on-peace-pact?fbclid=IwAR0zXF_HgnAOWry-lUue4AyGjkKdV0V7MOu6P_vVXCQbh-ssQ8DaaQhvf0s
8. Kantipur: द्वन्द्वपीडित निरन्तर उपेक्षित: https://ekantipur.com/news/2021/11/21/163745900156126989.html?fbclid=IwAR0ZPTpyvDanV/Bt7niCgVApH9km_VmDuHRH0eMaOfRg8Mvr8pKzyi4VpOmA
9. Shilapatra: द्वन्द्वकालीन घटनामा न्याय दिन नेपालले अझै आनाकानी गरेको भन्दै अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूको आपत्ति :

<https://shilapatra.com/detail/71344?fbclid=IwAR3tsn3ykYc6VKLMXkXFGZCuwd4DIATclSAikVWHcAnWW5R-C0s8prutzJl>

10. हिमाल टेलिभिजन : विस्तृत शान्ति सम्झौताका १५ वर्ष पूरा: द्वन्द्व पीडितले अझै पाएनन् न्याय : himalayatv.com/2021/11/21/53272/

11. लोकान्तर: विस्तृत शान्ति सम्झौताको १५ वर्ष: अझै पाइएन न्याय: <https://lokaantar.com/story/163456/2021/11/21/current-affairs/justice>

त्यस्तै रेडियो क्यान्डिड ९२.७ मेघाहर्जले मङ्सिर ५ गते एम्नेस्टी नेपालका निर्देशकसँग विस्तृत शान्ति सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको १५ वर्ष पूरा भएको सन्दर्भमा सङ्क्रमणकालीन न्यायको अवरुद्धतालगायतको विषयमा लाइभ अन्तर्वार्ता लिएको थियो। त्यस्तै राइट फर राइट्स कार्यशालाको दौरान बुटवलस्थित राज्य टेलिभिजनमा नेपालको वर्तमान सङ्क्रमणकालीन न्यायको अवस्था लगायत मानवअधिकार अवस्थाको बारेमा निर्देशकले लाइभ अन्तर्वार्ता दिएका थिए।

त्यसैगरी, एम्नेस्टी नेपालले नेपालका स्थानीय मानवअधिकार र पीडित संघ संस्थाहरूद्वारा जारी गरिएको विज्ञप्तिमा पनि आफ्नो सहभागिता जनाएको छ। उक्त विज्ञप्ति मस्यौदाको संपादन लगायतका प्राविधिक सहयोगको काम पनि एम्नेस्टी नेपालले प्रदान गरेको थियो।

२.७ मुक्तिनाथ अधिकारी २० औं स्मृति कार्यक्रम

२०५८ साल माघ ३ मा लमजुङका शिक्षक तथा एम्नेस्टी नेपाल तत्कालीन समूह ७९ का संयोजक मुक्तिनाथ अधिकारीलाई तत्काली नेकपा माओवादीका कार्यकर्ताद्वारा हत्या गरिएको बीसौं वर्षको सन्दर्भमा एम्नेस्टी नेपाल र मुक्तिनाथ अधिकारी स्मृति प्रतिष्ठानको संयुक्त आयोजनामा स्मृति सभा कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। एम्नेस्टी नेपालको कार्यालय बालाजुमा भर्चुअल माध्यबाट आयोजना गरिएको उक्त कार्यक्रममा देश विदेशबाट स्वर्गीय अधिकारीका आफन्त, मित्र, छिमेकी, विद्यार्थी, सहकर्मी, पत्रकार, नागरिक समाजका प्रतिनिधिलगायतको उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रममा नेपाली काँग्रेसका महामन्त्री गगन थापाले पनि सहभागिता जनाउँदै आफ्नो मन्तव्य राख्नुभएको थियो। कार्यक्रमलाई एम्नेस्टी नेपालको फेसबुक पेजबाट लाइभ ब्रोडकास्ट पनि गरिएको थियो।

“Muktinath Adhikari was a valuable member of the Amnesty movement in Nepal, and we see his killing as an attack on the work of all human rights defenders. As we mourn the brutal killing of one of our valued members, our resolve for standing up and speaking out against any form of violence and injustice gets even more resolute.”
Nirajan Thapa, Director, Amnesty International Nepal

हार्दिक आमन्त्रण

नेपालको दश वर्षे सशस्त्र द्वन्द्वका नाममा वि.सं. २०५८ साल माघ ३ गते हत्या गरिनु भएका पाणिनि संस्कृत माध्यामिक विद्यालय लमजुङका तत्कालीन प्रधानाध्यापक एवं एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल, शिक्षक समूह-७९, दुराडाँडा, लमजुङका तत्कालीन संयोजक शिक्षक मुक्तिनाथ अधिकारीको बीसौं वार्षिक स्मृति दिवसको अवसरमा मुक्तिनाथ अधिकारी स्मृति प्रतिष्ठान र एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको संयुक्त आयोजनामा अनलाइन माध्यमबाट देहायको मिति र समयमा आयोजना हुन गइरहेको स्मृति तथा “न्यायको प्रतिक्षाका २० वर्ष: राज्य जवाफदेही बन्ने कहिले?” विषयक अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा यहाँको सहभागिताका लागि हार्दिक आमन्त्रण गर्दछौं।

तपसिल
मिति: २०७८ माघ ३ गते, सोमबार
समय: अपरान्ह ४:०० बजेदेखि
Zoom

श्री मुक्तिनाथ अधिकारी स्मृति प्रतिष्ठान
काठमाडौं

एम्नेस्टी
इन्टरनेसनल
एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

यातनासम्बन्धी पाटन उच्च अदालतको फैसलामा प्रतिक्रिया

२०७७ श्रावणमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जका सुरक्षा अधिकारीको यातनाका कारण मृत्यु भएका राजकुमार चेपाङ्को मुद्दामा जिल्ला अदालत चितवनको फैसला उल्टाई कर्तव्य ज्यानमा अभियोजन गरी सोहीअनुसूचित गरिएको फैसलाको स्वागत गर्दै एम्नेस्टी नेपालद्वारा फाल्गुन ९ मा भिडियो सन्देश संप्रेषण गरिएको थियो ।

२.८ सरकारद्वारा सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी ऐन संशोधनको प्रयास

२०७८ साल चैत्रमा गोविन्द शर्मा कोइराला कानून मन्त्रीका रूपमा नियुक्त भएपछि उनले सङ्क्रमणकालीन न्याय ऐन संशोधनको सन्दर्भमा उहाँले केही सकारात्मक “जेस्चर” देखाउनुभएकोले र लामो समयदेखि पीडितहरूकै न्याय अभियानमा रहेका अधिकारकर्मी भएको आधारले पनि आशा गर्ने ठाउँ केही देखिएको तर “नन निगोसिएबल” विषयमा कुनै “कम्प्रोमाइज” नगरी तथा मन्त्रीलाई शङ्काको सुविधा दिँदै चनाखो सहकार्यमा रहनुपर्नेमा यस क्षेत्रका सबै साझेदारहरूको मतैक्यता रहेको थियो ।

कानून मन्त्री कोइरालासँग भेटघाट

वैशाख १४ गते कानून मन्त्री कोइरालाको आमन्त्रणमा कानून, न्याय तथा संसदीय मन्त्रालय, सिंहदरबारमा नागरिक समाज, कानून मन्त्री र मन्त्रालयका उच्च पदस्थ कर्मचारी (सचिव, सहसचिव र अधिकृतहरू) सम्मिलित परामर्श छलफलमा एम्नेस्टी नेपालको सहभागिता रहयो। उक्त छलफलमा नागरिक समाजको र पीडित समूहका तर्फबाट उपस्थिति रहेको थियो। उक्त छलफल कार्यक्रममा जेठ २ गतेदेखि मन्त्रालयले देशका सातै प्रदेशहरूमा पीडित र नागरिक समाजसँग प्रतिनिधिमूलक ढङ्गमा आयोजना गर्न लागि रहेको कानून संशोधनसम्बन्धी परामर्शको ढाँचा के कस्तो तय गर्ने भन्न विषयमा विचार आदान प्रदान भएका थिए । परामर्शलाई व्यापक र फलदायी बनाउन पीडित, मानवअधिकार समुदाय र मन्त्रालयबाट दुई दुई जना प्रतिनिधिहरू समावेश गरी एउटा समिति बनाउने र उक्त नागरिक समाज र पीडितको तर्फबाट समितिले परामर्शको कार्यविधि र तरिकाबारे निर्णय गर्ने सहमति भएको थियो ।

नागरिक समाज र पीडितको तर्फबाट दस्तावेज तयार गर्न विभिन्न अनलाइन र फिजिकल बैठकहरू

सङ्क्रमणकालीन न्यायका संभावना र अन्य विविध सवालहरूमा छलफलका लागि मानवअधिकार समुदाय र पीडित समुदायका प्रतिनिधि सम्मिलित विभिन्न चरणका भर्चुअल बैठकहरूमा एम्नेस्टी नेपालको सहभागिता रहयो । वैशाख १३ देखि २४ सम्म विभिन्न चरणमा भएका बैठकहरूमा नागरिक समाज र पीडितको तर्फबाट एउटा ठोस विषयवस्तु समावेश गरिएको दस्तावेज तयार गर्ने सहमति भएको थियो ।

सोही सहमतिअनुसार अधिवक्ता राजुप्रसाद चापागाईंले वैशाख २५ गते एउटा ६ पृष्ठको दस्तावेज तयार गरी सुझावका लागि शेयर गर्नुभएको थियो । उक्त दस्तावेजलाई थप परिष्कृत गरी विषयवस्तुमा वृहत छलफलका लागि सुमन अधिकारी र चरण प्रसाईंको अनुरोधमा वैशाख २६ गते एम्नेस्टी नेपालले युनियन हाउस अनाममा एउटा सानो बैठकको लागि प्राविधिक र आर्थिक सहयोग गरेको थियो । उक्त बैठकमा वैशाख २५ गते मन्त्रालयमा भएका छलफलका बारेमा अन्य सहभागीहरूलाई चरण प्रसाईं र सुमन अधिकारीले जानकारी गराउनुभएको थियो । परामर्श जेठ ९ गतेबाट सुरु गर्ने, ५० जनाको सङ्ख्यामा सहभागी हुने,

ग्रुप छलफल शैलीमा सत्र सञ्चालन गरिने, परामर्शको रेकर्डिङ नोट टेकिङ र भिडियो दुवै माध्यमबाट गरिने, मन्त्रालयले जेठ ५ गते सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी कार्ययोजना तयार गरी सबै सरोकारवालाहरूसँग एउटा बैठक बसी सार्वजनिक गर्ने जेठ ६ गते पत्रकारहरूलाई समेत बोलाएर जानकारी गराउने आदि बारेमा जानकारी गराएको थिए। नागरिक समाजका केही व्यक्तित्वहरूले पीडकहरू एकदमै बलियो भएको यो समयमा नागरिक समाज अत्यन्तै चनाखो भएर भोली प्रकृयाको बन्धनमा आफू नपरिने गरी “नननिगोसियबल” सिद्धान्त र मान्यताहरूलाई अक्षुण्ण राख्दै सावधानीपूर्वक सहभागिता जनाउनुपर्ने तर्फ आफ्नो धारणा राख्नु भएको थियो।

जेठ ६ गतेको कानून मन्त्रालय बैठकमा सहभागिता

जेठ ६ गते कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयद्वारा आयोजना गरिएको परामर्श कार्यक्रममा पनि एम्नेस्टी नेपालले सहभागिता जनायो। संक्रमणकालीन न्याय प्रकृयालाई पीडित केन्द्रित, पारदर्शी र विश्वसनीय बनाउने भन्ने उद्देश्यका साथ बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन, सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग ऐन, २०७१ लाई संशोधन गर्ने विधेयकको मस्यौदा तयार गर्नुपूर्व द्वन्द्व पीडित, संक्रमणकालीन न्यायको क्षेत्रमा कार्यरत संघ—संस्था तथा नागरिक समाजसँग उक्त परामर्श कार्यक्रमको आयोजना गरिएको जनाइएको थियो। कार्यक्रममा परामर्श सञ्चालनको ढाँचा र अन्तर्वस्तुमाथि छलफल भएको थियो। कार्यक्रममा सहभागीहरूले परामर्शका विभिन्न ढाँचाहरू र छलफल गरिने विषयवस्तुहरूबारे आ—आफ्नो धारणा राखेका थिए। एम्नेस्टी नेपालले मानवअधिकारको गम्भीर उल्लङ्घन र मानवताविरुद्धका अपराधहरूमा आममाफी दिन नमिल्ने गरी सर्वोच्च अदालतको आदेश र अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार कानूनअनुरूप पीडितहरूसँग प्रभावकारी परामर्श गरी संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी ऐनलाई संशोधन गर्नुपर्ने आफ्नो धारणालाई दोहोर्याएको थियो।

सङ्क्रमणकालीन न्याय संशोधनका लागि कानून मन्त्रालयद्वारा थालिएको परामर्शमा पीडित समुदायलाई परामर्श पूर्व तयारी छलफल आयोजनाका लागि आर्थिक र प्राविधिक सहयोग

कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालयले दश वर्षे सशस्त्र द्वन्द्वका पीडितहरूलाई न्याय र परिपूरण सुनिश्चित गर्नका लागि सर्वोच्च अदालतको आदेश र अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डबमोजिम हुनेगरी सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको छानबिन, सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग ऐन, २०७१ संशोधनका लागि जेठ १८ गते देखि देशका सातै प्रदेशमा पीडित र नागरिक समाजसँग परामर्श सुरु गरेको थियो। विद्यमान कानून त्रुटीपूर्ण रहेको र सोही त्रुटीपूर्ण आयोगहरूको जगमा राजनीतिक भागबण्डाका आधारमा गठन गरिएका आयोगहरू निष्प्रभावी हुन पुगेको वर्तमान सन्दर्भमा कानून मन्त्रालयका नवनियुक्त कानून मन्त्री गोविन्द शर्मा बन्दीद्वारा प्रदर्शित सक्रियताले पीडित र नागरिक समाजमा केही रक्तसञ्चार गरेको अवस्था थियो। मन्त्रालयले पटकपटकको तयारी छलफलहरूपछि सातै प्रदेशमा परामर्शको कार्यतालिका सार्वजनिक गरेपश्चात पीडित समुदायहरूले उक्त परामर्शमा अर्थपूर्ण सहभागिता जनाउनका लागि तयारी गर्नुपर्ने र सो तयारीका लागि मानवअधिकार संस्थाहरूलाई सहयोग गर्न अनुरोध गरे बमोजिम एम्नेस्टी नेपालले जेठ २० गते, चितवनमा सम्पन्न परामर्शका लागि प्राविधिक र आर्थिक सहयोग प्रदान गरेको थियो।

सो प्रयोजनका लागि एम्नेस्टी नेपालका निर्देशकले जेठ १९ गते चितवन भ्रमण गरेका थिए। सिन्धुपाल्चोक, रामेछाप, नुवाकोट, मकवानपुर, काठमाडौं, धादिङ र चितवन लगायतका जिल्लाबाट करिब ३० जना पीडितहरूले मन्त्रालयद्वारा गर्न लागि रहेको परामर्शका लागि तयार पारेको प्रश्नावलीमा केन्द्रित भएर छलफल गरेका थिए। उक्त छलफललाई एम्नेस्टी नेपालका निर्देशक सहजीकरण गरेका थिए। कानुनमा विद्यमान समस्याहरू के हुन, गम्भीर अपराध, क्षमादान, मेलमिलाप, परिपूरण, सत्यको खोजी, अभियोजन, संस्थागत सुधार जस्ता गम्भीर विषयहरूमा समूह छलफलका माध्यमबाट मन्त्रालयद्वारा तयार पारिएको प्रश्नावलीहरूमा तयारी गरी फिलपचार्टमा प्रस्तुत गर्ने अभ्यास पीडितहरूले गर्नुभएको थियो। उक्त तयारी छलफलले जेठ २० गते मन्त्रालयद्वारा भएको परामर्शमा धेरै सजिलो भएको र सहजताका साथ आफ्नो विषयवस्तुहरू राख्न सकिएको पीडित सहभागीहरूले जनाउनुभएको थियो। उक्त तयारी कार्यक्रममा काठमाडौंबाट द्वन्द्वपीडित राष्ट्रिय महिला सञ्जालकी अध्यक्ष सिर्जना श्रेष्ठ र गुल्मीका द्वन्द्वपीडित अपाङ्ग सङ्गठनका अध्यक्ष सुरेन्द्र खत्रीले पनि सहभागिता जनाउनुभएको थियो। उहाँहरू सबैजनालाई जेठ १९ गतेको दिवा नास्ता, रात्री खाना र आवासको व्यवस्था एम्नेस्टी नेपालले गरेको थियो।

प्रादेशिक परामर्शको डिब्रिफिङ सत्र

कानुन मन्त्रालयले सबै प्रदेशहरूमा पीडित र नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरूसँग परामर्श गरिसकेको सन्दर्भमा असार १३ गते नेपाल पिस बिल्डिङ इन्सियटिभको आयोजनामा तय गरिएको डिब्रिफिङ सत्रमा एम्नेस्टी नेपालका निर्देशकले सहभागिता जनाउँदै चितवनमा भएको परामर्शका बारेमा सहभागि सबैलाई विस्तृत जानकारी गराउने कार्य गरेका थिए। काठमाडौंमा आयोजना गरिने केन्द्रीय स्तरको परामर्शका बारेमा पनि उक्त कार्यक्रममा छलफल गरिएको थियो। कानुन संशोधनमा देखिएका चुनौती र खासगरी कानुन मन्त्रालयले साँच्चिकै इमान्दार प्रयास गरेको देखिएपनि राजनीतिक तहमा शीर्ष नेताहरूले सत्य र न्यायको विषयबाट उम्कनलाई अनेक बहानावाजी गर्ने सन्दर्भमा चनाखो रहँदै खबरदारी गर्नु पर्ने सवालमा सबैको मतैक्यता रहेको थियो।

राष्ट्रिय परामर्श कार्यक्रममा सहभागिता

बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको छानबिन तथा सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग ऐन, २०७१ लाई संशोधन गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकार कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयले द्वन्द्वपीडित र नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरूसँग सातै प्रदेशमा परामर्श सम्पन्न गरेपश्चात असार २० गते केन्द्रीय स्तरको परामर्श आयोजना गरेको थियो। कार्यक्रममा पीडित समुदाय, नागरिक समाज, अन्तर्राष्ट्रिय समुदायलगायतबाट उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रमको सुरुआती चरणमा कानुन मन्त्रालयका सहसचिव मानबहा दुर जिसिले सातै प्रदेशबाट प्राप्त हुन आएका

सत्यको खोजी, अभियोजन, परिपूरण, संस्थागत सुधार र अन्य विषयसम्बन्धी सुझावहरूको प्रस्तुति गरेका थिए। त्यसपछि माननीय कानून मन्त्री गोविन्द “बन्दी”ले उपस्थित सबैलाई सर्वोच्च अदालतको आदेशबमोजिम ऐन संशोधनमा सहयोग हुनेगरी खासगरी “पीडक” भनिएको पक्षलाई आयोगमा आएर बयान दिन प्रोत्साहन हुने सुनिश्चितता सहित आयोगको क्षेत्राधिकारलाई फराकिलो पार्नका लागि सुझावहरू पेश गर्न अनुरोध गर्नु भएको थियो। कार्यक्रममा नागरिक समाज र पीडितहरूका समुदायको अलग अलग समूहमार्फत मन्त्रालयलाई कानूनमा संशोधनका लागि ठोस सुझावहरू प्रस्तुत गरिएको थियो।

कानूनमन्त्रीलाई मस्यौदा संशोधन तीन महले हस्तान्तरण

असार २० गते काठमाडौंमा सम्पन्न परामर्शपछि नेपाल सरकारले अपेक्षित रूपमा संशोधन विधेयक प्रस्तुत नगरेको र नागरिक समाज र पीडितसँग परामर्श पनि नगरेको सन्दर्भ तथा सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको छानबिन आयोगको म्याद असार मसान्तसमा सकिन लागेको सन्दर्भमा असार ३१ गते, शुक्रबार सरकारले विधेयक दर्ता गर्ने संभावनाका बीच नागरिक समाज र पीडितको तर्फबाट संशोधन मस्यौदा तीन महले तयार पारी असार ३० गते कानूनमन्त्री गोविन्द शर्मालाई हस्तान्तरण गरिएको थियो।

कानूनमन्त्रीलाई तीन महले हस्तान्तरण गरिए लगत्तै पत्रकार र नागरिक समाजमा संप्रेषण गरिएको थियो। जसलाई विभिन्न सञ्चार माध्यमहरूले प्राथमिकताका साथ कभर गरेका थिए।

1. कानूनमन्त्रीलाई बुझाइयो संक्रमणकालीन न्याय कानून संशोधनका विभिन्न सुझाव:
<https://lokaantar.com/story/189961/2022/7/14/current-affairs/transitional-justice?fs=e&s=cl&>
2. बेपत्ता छानबिन सम्बन्धी ऐन संशोधनका लागि दुई दर्जन संस्थाहरूको सरकारलाई सुझाव:
<https://www.dainiknepal.com/2022/07/570605.html?fs=e&s=cl&>
3. संक्रमणकालीन न्याय: ३० ठाउँमा कानून संशोधन गर्न ६४ संस्थाको माग:
<https://www.onlinekhabar.com/2022/07/1157906?>
4. संक्रमणकालीन न्यायलाई निष्कर्षमा पुऱ्याउन ६३ संस्थाकोमाग
<https://www.himalkhabar.com/news/131148?fs=e&s=cl&><https://www.himalkhabar.com/news/131148?fs=e&s=cl&>
5. संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी ऐन संशोधन गर्दै सरकार : <https://nepallive.com/story/286410?>
6. सत्य निरूपण ऐन संशोधन विधेयक शुक्रबार संसद्मा लैजाने तयारी धोका नहोस् भन्दै पीडितले बुझाए नमुना मस्यौदा: <https://ekantipur.com/news/2022/07/14/165780080937238763.html?>

सरकारद्वारा विधेयक संसदमा दर्ता

सरकारले असार ३१ गते का दिन बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको छानबिन, सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग ऐन, २०७१ लाई संशोधन गर्न तयार पारिएको विधेयक संसदमा दर्ता गराएको थियो। सो विधेयकका सम्बन्धमा विभिन्न सञ्चार माध्यमहरूले एम्नेस्टीको धारणा र राय माग गरेका थिए। जस्तै काठमाडौं पोष्टमा प्रकाशित “Amendments to transitional justice law ‘progressive but not satisfactory” समाचार र सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विधेयकको विरोध किन” शीर्षकको हिमाल खबर डट कमको समाचारमा एम्नेस्टी नेपालका निर्देशकको कोट समावेश गरिएको थियो। विधेयकका प्रावधानहरू अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार कानून र सङ्क्रमणकालीन न्यायका सिद्धान्तअनुकूल नभएको पाइएपछि पीडित समुदायमा एक खालको नैराश्यता र अन्यौल देखा परेको थियो। पछि नागरिक समाज र पीडितको तर्फबाट विधेयकका

त्यसैगरी पीडितहरूले कानून मन्त्री, संसद् र मानवअधिकार आयोग, प्रधानमन्त्री, विपक्षी दलको नेता लगायत विभिन्न निकायहरूमा विधेयकका सवालमा रहेका आफ्ना गम्भीर सरोकारहरू व्यक्त गरेका थिए। ती सरोकारहरूको विषयवस्तुहरू मस्यौदा गर्ने र अङ्ग्रेजीमा अनुवाद गर्ने लगायतका गतिविधिहरूमा एम्नेस्टी नेपालले सहयोग र सहजीकरण गरेको थियो। त्यस्तै संसदमा दर्ता गरिएको विधेयकलाई पनि अङ्ग्रेजीमा अनुवाद गरी अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयमा प्रेषित गरिएको थियो।

संसद्को म्याद सकिएपछि सङ्क्रमणकालीन न्याय कानून संशोधन प्रकृया बीचैमा भङ्ग

दश वर्षे सशस्त्र द्वन्द्वका क्रममा भएका मानवअधिकारका गम्भीर उल्लङ्घन, युद्ध अपराध र मानवताविरुद्धका जघन्य अपराधका घटनाहरूमा न्याय निरूपण गर्ने विषय विस्तृत शान्ति सम्झौता भएको १६ वर्षपछि पनि समाधान हुन सकिरहेको छैन। यस सन्दर्भमा सरकारले पछिल्लो पटक ऐन संशोधनको लागि निकै मेहनत गरेको भएपनि पछि विधेयकमा संसदमा टेबल भएर कानून, न्याय तथा मानवअधिकार समितिमा छलफलमा लिएकोमा विषयवस्तुहरू उक्त समितिबाट नटुङ्गिदै संसद्को म्याद सकिएपछि ऐन संशोधन प्रकृया पनि बीचैमा समाप्त हुन पुग्यो। अब आशा गरौं नयाँ सरकार र संसदले यो मुद्दालाई प्राथमिकताको साथ अगाडि बढाउनेछन्।

३. मानवअधिकार शिक्षा अभियान

मानवअधिकार हामी सबैको लागि हो तर हामीले दाबी गरेको अवस्थामा मात्र यसले काम गर्न सक्छ। मानवअधिकार शिक्षाको मुख्य उद्देश्य भनेको पनि मानवअधिकारका विषयलाई कसरी उठान गर्न सकिन्छ भन्नेबारे आममानसलाई ज्ञान प्रदान गर्नु हो। मानवअधिकार शिक्षाले हामीलाई समानता, मर्यादा र सम्मान प्रवर्द्धन गर्ने सीप र व्यवहार विकास गर्न सहयोग गर्दछ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले मानवअधिकारको विश्वव्यापी संस्कृति निर्माण गर्न विश्वका सबै क्षेत्रहरूमा विद्यालयहरू र समुदायहरूलाई समर्थन गर्दछ। एम्नेस्टी नेपाल पनि विगतमा विद्यार्थी र सुरक्षाकर्मीलाई मानवअधिकार शिक्षा प्रदान गर्ने अग्रेणी संस्थाको रूपमा परिचित थियो र थुप्रै स्रोत पुस्तिका, मानवअधिकार प्रशिक्षण पाठ्यक्रम लगायत अन्य सामग्रीहरू विकास गरेको थियो।

अहिलेको बदलिदो परिस्थितिमा, एम्नेस्टी नेपालको मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रमलाई विभिन्न प्लेटफर्म र माध्यमहरूबाट फराकिलो बनाउँदै बढी भन्दा बढी जनमानसमा पुग्ने प्रयत्नहरू भइरहेको छ। एम्नेस्टीले आफ्ना सदस्य र समर्थकहरूलाई परिचालन गरी "individual as multipliers" को रूपमा मानवअधिकार शिक्षाको प्रवर्द्धनमा भूमिका खेल्न थालेको छ।

३.१ जलवायु परिवर्तन र मानवअधिकार विषयक कार्यशाला

एम्नेस्टी नेपालद्वारा २०७८ मङ्सिर ९ र १० मा “जलवायु परिवर्तन र मानवअधिकार” शीर्षकको कार्यशाला आयोजना गरिएको थियो। करिब ५० जना एम्नेस्टी सदस्यहरूको सहभागिता रहेको उक्त कार्यशालामा जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी विज्ञ र नेपाल सरकारका परामर्शदाता मंजित ढकाल, वन तथा वातावरण मन्त्रालयका उपसचिव मिलन ढुङ्गाना, पाओर सिपट नेपालका सगारिका भट्ट, सेन्टर फर इन्डिजिनस पिपल्ज् रिसर्च एण्ड डेभलपमेन्टका कमला थापा मगर बाह्य श्रोत व्यक्तिका रूपमा रहनुभएको थियो। कार्यशाला अत्यन्तै इन्गेजिङ्ग र उपयोगी रहेको सहभागीहरूको प्रतिक्रिया रहेको थियो।

३.२ प्रदेश २ मा पत्रकारहरूका लागि मानवअधिकार प्रशिक्षण कार्यशाला सम्पन्न

त्यसैगरी पत्रकारहरूको मानवअधिकार संगठन (हुर्जा) सँगको सहकार्यमा मंसिर १९ र २० गते प्रदेश २ को राजधानी जनकपुरमा “मानवअधिकार पत्रकारिता” विषयक एक कार्यशाला/तालिम कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। प्रदेश २ का विभिन्न सञ्चार माध्यमहरूमा कार्यरत २४ जना पत्रकारहरूले उक्त कार्यशालामा सहभागिता जनाएका थिए। प्रदेश २ का मुख्य न्यायधिवक्ता दिपेन्द्र झा, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगको प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख बिर बहादुर बुढा मगर, हुर्जाका अध्यक्ष र बोर्ड सदस्य क्रमशः घनश्याम खड्का र बिनोद घिमिरे, बरिष्ठ पत्रकार अञ्जली सुवेदी, एम्नेस्टीका दक्षिण एसिया क्षेत्रीय कार्यालयका क्याम्पेनर बाबुराम पन्त लगायतद्वारा उक्त तालिममा प्रशिक्षण प्रदान गरिएको थियो।

यस कार्यक्रम पश्चात प्रदेश २ का मुख्य न्यायधिवक्ता दिपेन्द्र झाज्यूलाई उहाँको कार्यक्षमा भेटघाट गरी प्रदेश २ को मानवअधिकार अवस्था खासगरी गैरन्यायिक हत्याका पीडित र हिरासतमा मृत्यु भएका पीडित परिवारहरूको न्यायिक सवालका बारेमा छलफल गरिएको थियो।

भ्रमणका क्रममा हिरासतमा मृत्यु भएका केही व्यक्तिको (सम्भु सदा लगायत) आफन्तहरूसँग भेटी उहाँहरूको पीडा बोध गर्नुका न्याय प्राप्तिका लागि उहाँहरूले सामन गर्नुपरेको कठिनाई र चुनौतीका बारेमा जानकारी लिइएको थियो।

त्यस्तै प्रदेश २ को प्रख्यात टेलिभिजन च्यानल अप्पन टेलिभिजनमा मानवअधिकारका विभिन्न सवालमा केन्द्रित रहेर एम्नेस्टी नेपालका निर्देशकले लाइभ अन्तर्वार्ता दिनुभएको थियो।

३.३ मानवअधिकारसम्बन्धी सिकाइलाई सहज बनाउन एम्नेस्टीद्वारा 'राइट्स आर्केड' गेम एप सार्वजनिक

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयले पछिल्लो पुस्ताका मानवअधिकार रक्षकहरूलाई अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता र शान्तिपूर्वक भेला हुन पाउने स्वतन्त्रता जस्ता अधिकारहरूको बारेमा शिक्षित गर्ने उद्देश्यकासाथ अन्तर्राष्ट्रिय शिक्षा दिवसका अवसरमा राइट्स आर्केड (Rights Arcade) नामक एउटा निःशुल्क मानवअधिकारसम्बन्धी मोबाइल गेम एप सार्वजनिक गरेको थियो।

यस एपलाई युवाहरूको माझ लोकप्रिय ढङ्गमा प्रचारप्रसार गरी मानवअधिकार शिक्षा सामग्रीको रूपमा प्रयोग गर्ने उद्देश्यले एप सार्वजनिक गर्नु अघि एम्नेस्टी नेपालका केही युथ सदस्यहरूलाई एम्नेस्टी नेपालको कार्यालयमा माघ अभिमूखीकरण पनि गराइएको थियो।

नेपालमा माघ १० का दिन एम्नेस्टी नेपाल र एम्नेस्टी दक्षिण एसिया क्षेत्रीय कार्यालयद्वारा संयुक्त रूपमा उक्त गेम एप एक भर्चुअल कार्यक्रम आयोजना गरी सार्वजनिक गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपालका सदस्य, नागरिका संघ संस्थाका प्रतिनिधि र पत्रकार लगायतको उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रममा दक्षिण एसिया क्षेत्रीय कार्यालय निर्देशक यमिनी मिश्र, ह्युमन राइट्स कोओर्डिनेटर सौम्या डिभी, युवा इन्फ्लुएन्सर सैग्रेस पोखरेल, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका सचिव मुरारी खरेल, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका पूर्व

आयुक्त मोहना अन्सारीलगायतको उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रमलाई फेसबुकमार्फत लाइभस्ट्रिम पनि गरिएको थियो।

उक्त एपले प्रयोगकर्ताहरूलाई स्वनियन्त्रित गतिमा खेलन मिल्ने गेमका माध्यमबाट मानवअधिकारका आधारभूत विषयमा परिचित गराई मानवअधिकारसम्बन्धी “याक्सन” लिनमा उत्प्रेरित गर्ने विश्वास लिइएको छ। बङ्गलादेश, चीन र थाइल्याण्डका अन्याय र प्रताडनामा पारिएका तीन जना मानवअधिकार रक्षकहरूको न्यायका लागि यस एपमार्फत सहभागीहरूले याक्सन गर्न सक्ने छन्। यस एप सार्वजनिक गरिएको अवसरमा प्रेस विज्ञप्ति पनि जारी गरिएको थियो र उक्त विज्ञप्तिलाई निम्न लिखित नेपाली सञ्चार माध्यमहरूले संप्रेषण गरेका थिए :

1. KHABARHUB: Amnesty International launches Rights Arcade game app to make human rights learning accessible: <https://english.khabarhub.com/2022/23/233885/>
2. Samaya Samachar: Amnesty International launches 'Rights Arcade' app: <https://samayasamachar.com/2022/01/24/amnesty-international-launches-rights-arcade-app/>
3. KathmanduPati: Amnesty International launches 'Rights Arcade' app: <https://english.kathmandupati.com/special/12131/>
4. Zipe-EDUCATION: Amnesty International launches Rights Arcade app to enable human rights learning: <https://zipe-education.com/amnesty-international-launches-rights-arcade-app-to-enable-human-rights-learning/>
5. नेपाल समय : सिकाइ सहज बनाउन एम्नेस्टीद्वारा 'राइट्स आर्केड' एप सार्वजनिक: <https://nepalsamaya.com/samaj/2022-01-23-221000>
6. SM NEWS: मानवअधिकारसम्बन्धी सिकाइलाई सहज बनाउन एम्नेस्टीद्वारा 'राइट्स आर्केड' गेम एप सार्वजनिक:
7. TECHPANA.COM: मोबाइलमा गेम खेल्दै मानव अधिकारबारे जानकारी लिन सकिने: <https://www.techpana.com/2022/117015/>
8. Gorakha Sansaar: एम्नेस्टी इन्टरनेशनलले मोबाइल गेम एप "राइट्स आर्केड" लन्च गर्दै: <https://gorkhasansar.com/archives/64059>
9. Nayasadak.com: सिकाइ सहज बनाउन एम्नेस्टीद्वारा 'राइट्स आर्केड' एप सार्वजनिक: <https://nayasadak.com/details/13209>
10. NEWS NEPAL: मानवअधिकार सम्बन्धी सिकाइलाई सहज बनाउन एम्नेस्टीद्वारा 'राइट्स आर्केड' गेम एप सार्वजनिक
11. Nepal Post Dainik: मानवअधिकारसम्बन्धी सिकाइलाई सहज बनाउन एम्नेस्टीद्वारा 'राइट्स आर्केड' गेम एप सार्वजनिक: <https://www.nepalpostdainik.com/npd/2022/01/23/21092/>
12. सुलेसुले: सिकाइ सहज बनाउन एम्नेस्टीद्वारा 'राइट्स आर्केड' एप सार्वजनिक: <https://www.sulsule.com/news/104228/>
13. Kanchanrup News : मानव अधिकारसम्बन्धी सिकाइलाई सहज बनाउन 'राइट्स आर्केड' गेम एप सार्वजनिक: <https://kanchanrupnews.com/2022/01/13029/>

14. Mahottari TODAY: मानवअधिकारसम्बन्धी सिकाइलाई सहज बनाउन एम्नेस्टीद्वारा 'राइट्स आर्केड ÷ गेम एप सार्वजनिक: <https://www.mahottaritoday.com/news/25046>
15. रेडियो जुनतारा: निःशुल्क मानवअधिकारसम्बन्धी मोबाइल गेम एप सार्वजनिक: <https://radiojuntara.com/news/1445>
16. GAUSHALA EXPRESS: मानवअधिकार सम्बन्धि सिकाइलाई सहज बनाउन एम्नेस्टीद्वारा 'राइट्स आर्केड' गेम एप सार्वजनिक: <https://gaushalaexpress.com/news/5196.html>
17. Rajbiraj DAINIK: सिकाई सहज बनाउन एम्नेस्टीद्वारा 'राइट्स आर्केड' एप सार्वजनिक: https://rajbirajdainik.com.np/Content/ePapers/11_32a.pdf

३.४ एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूका लागि डेटा सुरक्षासम्बन्धी कार्यशाला

अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवसको सन्दर्भ पारी एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले *उइमिन इन बिग डेटा* (Women in Big Data) सँगको सहकार्यमा फाल्गुन २४ गते एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूका लागि एक दिने 'Belt Your Data' नामक डेटा सुरक्षासम्बन्धी कार्यशालाको आयोजना गरेको थियो। उक्त कार्यक्रममा विशेषगरी एम्नेस्टी नेपालका महिला सदस्यहरूको सहभागिता रहेको थियो।

डेटा र डेटा सुरक्षाबारे बुझाई विस्तार गर्ने लक्ष्यका साथ आयोजना गरिएको यस कार्यशालामा काठमाडौं उपत्यकामा रहेका एम्नेस्टी समूह र युथ नेटवर्कका ३७ जना सदस्यहरूको उपस्थिति रहेको थियो। डेटाको सुरक्षा कसरी गर्ने र अनलाइन जोखिमहरूलाई कसरी कम गर्ने भन्ने विषयमा यस कार्यशाला उपयोगी रहेको कार्यक्रमका सहभागीहरूले बताएका थिए।

३.५ एम्नेस्टी नेपाल कार्यालयको सहयोगमा विभिन्न ठाउँमा अभिमूखीकरण तथा अनुशिक्षण

विभिन्न समूह र युथनेटवर्कहरूले अभिमूखीकरणको माग गरेको सन्दर्भमा एम्नेस्टी नेपालद्वारा काठमाडौं उपत्यका लगायत विभिन्न जिल्लाहरूका समूह र युथनेटवर्कहरूलाई भौतिक तथा भर्चुअल माध्यमबाट कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो।

काठमाडौं विश्व विद्यालय युथ नेटवर्कको अनुरोधमा श्रावण १६ गते ३५ जना सदस्यहरूलाई भर्चुअलमाध्यमबाट मानवअधिकार शिक्षा र मानवअधिकार पुस्तिकाकाबारे अभिमूखीकरण गरिएको थियो।

भिकटोरिया युथ नेटवर्कले भर्चुअल माध्यमबाट पौष २९ मा आयोजना गरेको मानवअधिकार शिक्षा प्रशिक्षण

कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपाल सचिवालयले सहजीकरण गरेको थियो। उक्त कार्यक्रममा ४६ जनाको सहभागिता रहेको थियो।

ललितपुरस्थित ब्रिटिश स्कूलको अनुरोधमा त्यहाँका विद्यार्थीहरूका लागि एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले वैशाख २६मा एउटा मानवअधिकार सत्र सञ्चालन गरेको थियो। एक घण्टाको यस सत्रमा विद्यालयका तीन शिक्षिका र ८-९ वर्षका ४४ जना बालबालिकाको उपस्थिति रहेको थियो। विभिन्न देशका साना-साना बालबालिकाहरूलाई यस सत्रमा सरल भाषामा मानवअधिकारको बारे जानकारी दिनुका साथै नेपालको मानवअधिकारको अवस्था र एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका गतिविधिहरूका बारेमा छलफल गरिएको थियो।

सत्र सञ्चालन गर्नुपूर्व विद्यालयका दुई जना प्रतिनिधिहरू र एम्नेस्टी नेपालको टिमबीच सत्र सञ्चालनको विधिका बारेमा वैशाख २१ मा एम्नेस्टी नेपालको सचिवालयमा छलफल गरिएको थियो।

जेठ २८ मा पोखराको समूह ८२ र बाराही युथ नेटवर्कका सदस्यहरूलाई प्रशिक्षित गरिएको थियो भने जेठ २९ गते पुरनचौर युथनेटवर्कका सदस्यहरूलाई पुरनचौरमा प्रशिक्षण गरिएको थियो।

त्यस्तै बर्दियामा “संरक्षणका नाममा मानवअधिकार उल्लङ्घन” प्रतिवेदन छलफलका क्रममा त्यहाँको समूह ५२ का सदस्यहरूलाई असार ९ गते प्रशिक्षण प्रदान गरिएको थियो। उक्त प्रशिक्षण र अन्तक्रिया छलफलमा नेसनल बोर्डका अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष, बोर्ड सदस्य, निर्देशकको सहभागिता रहेको थियो।

त्यसैगरी असार १० गते कैलाली टिकापुरको कैलाली युथनेटवर्क र सुदूर पश्चिम विश्वविद्यालयका सदस्यहरूलाई प्रशिक्षण प्रदान गरिएको थियो भने असार ११ कैलालीकै अत्तरियास्थित समूह ७१ का सदस्यहरूलाई प्रशिक्षण प्रदान गरिएको थियो। त्यसपछि धनगढीको समूह ४४ र ऐश्वर्य युथनेटवर्कका सदस्यहरूलाई प्रशिक्षण गरिएको थियो।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल समूह ८ को अनुरोधमा असार २० गते काठमाडौं बसुन्धारा स्थित साउथ—वेस्टर्न स्टेट कलेजमा आयोजित मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपाल सचिवालयले सहजीकरण गरेको थियो। सो कार्यक्रममा विभिन्न संकायका स्नातक तहका करिब १५० विद्यार्थीहरू सहभागी थिए। कार्यक्रममा मानवअधिकारसम्बन्धी अभिमूखीकरणका साथै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र एम्नेस्टी नेपालको बारे जानकारी गराइएको थियो। विद्यार्थीहरूलाई मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र, मानवअधिकार पुस्तिका लगायतका सामग्रीहरू पनि वितरण गरिएको थियो। कार्यक्रमबारे शिक्षक र विद्यार्थीबाट राम्रो प्रतिक्रिया आएपछि फेरी उहाँहरूकै अनुरोधमा असार २८ गते साउथ—वेस्टर्न स्कूलका कक्षा ८, ९ र १० का २०० भन्दा बढी विद्यार्थीहरूलाई मानवअधिकारबारे अभिमूखीकरण गरिएको थियो।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले बालकुमारीस्थित काठमाडौं मोडल उच्च माध्यामिक विद्यालयको अनुरोधमा असार २३ गते त्यस विद्यालयमा एउटा मानवअधिकार शिक्षा सत्र सञ्चालन गरेको थियो। कार्यक्रममा कक्षा १२ मा मानविकी संकायअन्तर्गत कानून विषय पढ्ने ३० जना विद्यार्थीहरूलाई मानवअधिकारका बारे जानकारी दिनुका साथै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र एम्नेस्टी नेपालको कार्यदिश र गतिविधिका बारेमा

अभिमूखीकरण गरिनुको साथै एमनेस्टी इन्टरनेसनलको नीतिगत धारणा प्रष्ट पार्न एमनेस्टी नेपालले तयार पारेको मानवअधिकार शिक्षासम्बन्धी भिडियो प्रदर्शन गरिएको थियो।

एमनेस्टी समूह र युथ नेटवर्कले स्थानीय विद्यालयमा गरेका मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रमको झलक

४. लैङ्गिक न्यायसम्बन्धी अभियान

नेपालको संविधान २०७२ ले समावेशी राज्यको परिकल्पना गरेको छ र सबै नागरिकहरूलाई समानताको अधिकार सुनिश्चित गरेको छ। साथै नेपाल विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय अभिसन्धिहरूको पक्ष राष्ट्र भएकोले लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको लागि कानुनी रूपमा पनि प्रतिबद्ध छ। पछिल्लो समय केही महत्वपूर्ण प्रगतिहरू पनि प्राप्त भएका छन् तापनि नेपालको जनसंख्याको ठूलो भाग विभेदबाट अझै प्रभावित भइरहेको छ र समावेशी समृद्धिको लक्ष्य पूरा भएको छैन।

विश्वका अन्य देशमा जस्तै नेपालमा पनि महिलाहरू लैङ्गिक हिंसाको पहिलो निशानामा पर्ने समूहमा पर्दछन्। महिला विरुद्ध हुने हिंसामा राज्यले शून्यसहनशिलताको नीति अवलम्बन गरेको छ यद्यपि महिला माथि हुने हिंसाको क्रम घट्दो छैन। नेपालमा महिला माथि हुने हिंसामा पनि बलात्कार तथा अन्य यौनजन्य हिंसाको अवस्था भयानक रहेको छ। नेपाल प्रहरीको २०७७/७८ को तथ्यांकलाई विश्लेषण गर्ने हो भने दैनिक औसत ७ वटा बलात्कारको उजुरी परेको देखिन्छ। त्यस्तै ३ महिनाको अवधिमा १३२ वटा यौन हिंसाका घटनाहरू भएको महिला अधिकारको क्षेत्रमा काम गर्ने अग्रणी संस्था महिला पूनर्स्थापना केन्द्र (वोरेक) को रिपोर्टले देखाउँछ। बलात्कार लगायतका यौनजन्य हिंसा जस्तो जघन्य अपराधमा हदम्यादको दायरा र प्रभावित केन्द्रित प्रणाली अभावका कारणले यौन हिंसा प्रभावितहरूको न्यायिक उपचारको बाटो कठिन रहेको

छ। एकातिर पीडकहरूले सहज उन्मुक्ति पाएको अवस्था छ भने प्रभावितहरूको न्यायिक उपचारको मौलिक हक कुण्ठित भई दण्डहीनता मौलाएको छ।

यसै वर्ष एक युवतीले सात वर्षअघि आफूमाथि बलात्कार भएको बताउँदै सामाजिक सञ्जालमार्फत् आरोपितमाथि छानबिनको माग गरेको सन्दर्भ पश्चात हदम्यादको कानून संशोधन गर्न व्यापक प्रदर्शन तथा माग भएको थियो र बलात्कार मुद्दामा उजुरीको हदम्याद बढाउने विधेयक असार २० गते प्रतिनिधिसभाबाट पारित भएको थियो। हाल नाबालिग बलात्कार मुद्दामा उजुरी गर्ने हदम्याद ३ वर्षको कायम भएको छ भने बालिगको हकमा पनि बढेको छ।

यस अभियान अन्तर्गत एम्नेस्टी नेपालले महिला हिंसा लगायत महिलाअधिकार, लेस्बियन, गे, बाइसेक्सुअल, ट्रान्सजेण्डर र इन्टरसेक्सुअल (एल.जि.बि.टि.आइ.) अधिकारसम्बन्धी गतिविधिहरू गर्दै आएको छ। विशेष गरेर एम्नेस्टी अभियन्ताहरूले मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रम मार्फत विद्यालय र स्थानीय तहमा महिला हिंसासम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम गर्दै आएका छन् भने राष्ट्रिय स्तरमा एम्नेस्टी नेपाल कार्यालयले सरकार, सम्बन्धित निकाय लगायत अन्य सरोकारवालासंग सहकार्य गरेर लैङ्गिक समानताका लागि अभियान गर्दै आएको छ।

४.१ ११२ औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस

यस वर्षको ११२ औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवसको अन्तर्राष्ट्रिय नारा "Gender Equality Today For A Sustainable Tomorrow" थियो भने राष्ट्रिय नारा "सामाजिक न्याय र लैङ्गिक समानता: दिगो विकासको सुनिश्चितता" रहेको थियो। यस नारामा केन्द्रित रहेर एम्नेस्टी नेपाल आबद्ध विभिन्न समूह र युथ नेटवर्कहरूले महिलाअधिकारको सवालमा एक दर्जन भन्दा धेरै स्थानीय स्तरमा कार्यक्रमहरू आयोजना गरेका थिए। यसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा हेर्न सकिन्छ।

त्यस्तै एम्नेस्टी नेपाल कार्यालयले काठमाडौंमा भएका समूह र युथ नेटवर्कलाई लक्षित गरी डाटा सुरक्षा सम्बन्धी तालिम आयोजना गरेको थियो।

नं	समूह	कार्यक्रम
१	समूह ९, मलंगवा	र्याली
२	त्रीचन्द्र युथ नेटवर्क, काठमाडौं	फोटो स्टन्ट र महिला स्वास्थ्यअधिकारसम्बन्धी कार्यक्रम
३	कैलाली युथ नेटवर्क, कैलाली	महिलाअधिकारको सवालमा विद्यालयमा कार्याशाला
४	अप्रासन युथ नेटवर्क, दाङ	महिलाअधिकारसम्बन्धी अन्तरकृयात्मक कार्यक्रमका साथै दीप प्रज्वलन
५	काठमाडौं विश्व विद्यालय युथ नेटवर्क, काभ्रे	स्थानीय महिलाहरूसँग साक्षात्कार

६	कृषि क्याम्पस युथ नेटवर्क, लम्जुंड	"देश विकासका लागि महिला सहभागिता आजको आवश्यकता" विषयक वक्तव्यकला
७	समूह ५१, कपिलवस्तु	स्थानीय संघसंस्थाहरूसँगको सहकार्यमा महिला अधिकारसम्बन्धी प्यानल छलफल
८	समूह २५, चितवन	महिला सशक्तिकरण र जागरणका विषयमा छलफल
९	बाराही युथ नेटवर्क, पोखरा	मर्यादित महिनावारी र लैङ्गिक हिंसाका बारेमा विद्यालय शिक्षा
१०	रामपुर युथ नेटवर्क, चितवन	लैङ्गिक समानतासम्बन्धी फोटो स्टन्ट
११	भिकटोरिया युथ नेटवर्क, दाङ	महिला हिंसासम्बन्धी विद्यालय शिक्षा
१२	समूह ८२, पोखरा	महिला हिंसा न्यूनिकरणसम्बन्धी अभिमूखीकरण कार्यक्रम
१३	समूह ४०, कावासोती	सचेतना कार्यक्रम
१४	समूह ४२, गोर्खा	महिला हिंसासम्बन्धी कार्यक्रम
१५	समूह ६४, चितवन	अन्तर्क्रिया कार्यक्रम
१६	समूह ५५, पनौती	महिलाहिंसाविरुद्ध सचेतना कार्यक्रम

४.२ बलात्कार तथा अन्य यौन हिंसामा विद्यमान प्रतिबन्धात्मक हदम्याद हटाउन माग गर्दै विज्ञप्ति जारी

नेपालमा बलात्कारलगायतका यौनजन्य हिंसाका पीडितहरूले न्यायमा पहुँच पाउन अत्यन्तै कठिन रहेको सन्दर्भलाई यस वर्ष सार्वजनिक भएका घटनाले थप पुष्टि गरेको छ। एम्नेस्टी नेपालले यस्ता हिंसाहरू उजुरी गर्ने वर्तमान हदम्यादको प्रावधान समस्याग्रस्त रहेको भन्दै यस्तो हदम्याद हटाउन लामो समयदेखि अभियान गरिरहेको छ। सन् २०१८ को पत्र लेखन कार्यक्रममा करिब २४ हजार पत्र सङ्कलन गरी गृहमन्त्रालयमा बुझाइएको थियो। पछिल्लो चरणमा सार्वजनिक भएको क्रूर घटनालाई समेत दृष्टिगत गर्दै जेठ १२ गते एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयसँग समन्वय गरी एक प्रेस विज्ञप्ति जारी गरिएको थियो। उक्त विज्ञप्तिमा बलात्कार र यौनजन्य हिंसाका पीडितहरूको न्यायमा पहुँचको सवाललाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड बमोजिम हुने गरी कानुनी संशोधनका माध्यमबाट संबोधन गर्न माग गरिएको छ। उक्त विज्ञप्तिलाई सञ्चार माध्यमहरूले प्रमुखताका साथ संप्रेषण गरेका थिए।

1. Nepal must remove statute of limitations on cases of rape and sexual violence: Amnesty International – The Kathmandu Post: <https://kathmandupost.com/national/2022/05/26/nepal-must-remove-statute-of-limitations-on-cases-of-rape-and-sexual-violence-amnesty-international>
2. Amnesty International calls for removing 'overly restrictive' statute of limitations on rape—The Rising Nepal : <https://risingnepaldaily.com/news/11730>

महिला हिसा लगायत महिलाअधिकारका सवालमा स्थानीय स्तरमा भएका कार्यक्रमका केही झलकहरू

नारी दिवसलाई लक्षित गर्दै महिलाका हक अधिकार सम्बन्धि कार्यक्रम

टीकापुर, २० फागुन, कान्छी माध्यमिक विद्यालय टीकापुरमा १ सा १२ औं नारी दिवसलाई लक्षित गर्दै महिलाका हक अधिकार सम्बन्धि कार्यक्रम भएको छ ।

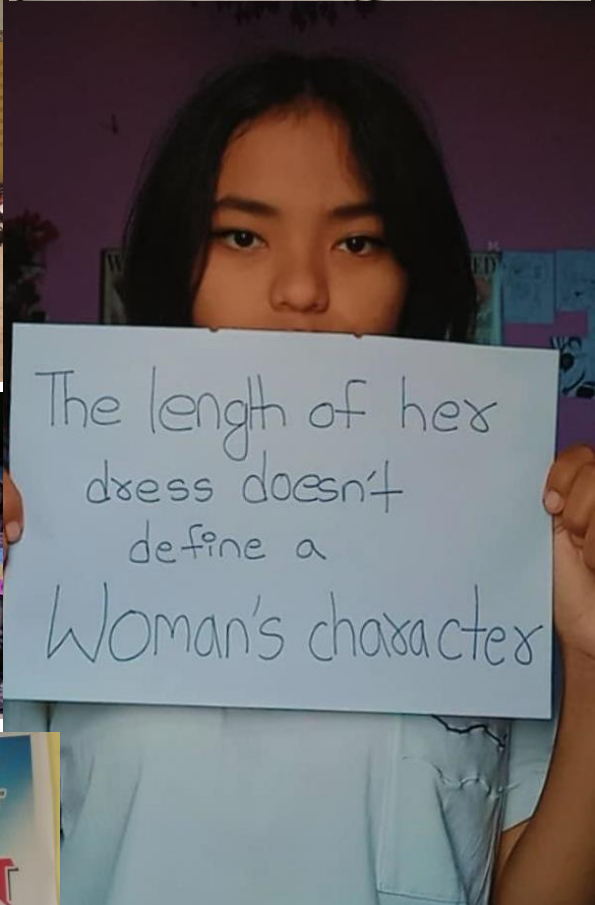
विद्यार्थीहरूलाई नारी दिवसको इतिहास, महत्त्वका हकअधिकार, उद्देश्यलाई कार्यक्रम आयोजना गरेको छ ।

को बारेमा जानकारी दिने गरेको आयोजकले जानकारी दिएको छ ।

एम्नेस्टि इन्टरनेसनल नेपालको आर्थिक सहयोग तथा कैलाशी एच नेटवर्कको आयोजनामा भएको कार्यक्रममा किरण पाटक र सरस्वती पाण्डेले प्रशिक्षण दिनु भएको थियो ।

कार्यक्रममा कक्षा ५ र १० का गरी १ सय ८० जना विद्यार्थीको उपस्थिति रहेको उजाइएको छ ।

(प्रतिभाषी)

अन्तर्राष्ट्रिय नारा: "Gender equality today for a sustainable tomorrow"
 राष्ट्रिय नारा: "सामाजिक न्याय र लैङ्गिक : समानता दिगो विकासको सुनिश्चितता"
१९२औं अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवस

१९२ औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस
 "Gender equality to day for a sustainable tomorrow"
 "सामाजिक न्याय र लैङ्गिक समानता दिगो विकास सुनिश्चितता"
गोरखामा महिला हिसाको अवस्था चुनौती र न्यूनिकरणको उपायबारे
 सुरक्षावालाहरूसँग
अन्तर्क्रिया कार्यक्रम
 आयोजक: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल

४.३ चौथो नेपाल गौरव यात्रामा सहभागिता

विश्वभर जुन महिनालाई गौरव महिना (Pride Month) को रूपमा मनाइने गरिन्छ र यस महिनामा लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकहरूको अधिकारलाई प्रवर्धन गर्नका लागि विश्वभरी विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन हुने गर्दछन्। काठमाडौंमा जेष्ठ २८ गते आयोजित चौथो नेपाल गौरव यात्रामा एम्नेस्टी नेपालले पनि सहभागिता जनाएको थियो। माइतीघरमा भेला भई सुरु भएको र्याली नयाँ बानेश्वरमा पुगेर अन्त्य भएको थियो र र्याली पश्चात नयाँ बानेश्वरमा एक सभा आयोजना गरिएको थियो। यस गौरव यात्रामा सीमान्तकृत तथा फरक यौनिक अभिमूखीकरण, लैङ्गिक पहिचान र यौन विशेषता भएका व्यक्तिहरूका साथै समर्थकहरूको राम्रो उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रमको झलक यस भिडियो हेर्न सकिन्छ।

Amnesty International
@amnesty

While we celebrate Pride, let's also remember the diverse lived experiences of LGBTI people everywhere. Their struggles in accessing education, employment, health, housing, and justice. To live free of discrimination, criminalisation, and violence.

In solidarity,
Happy #Pride 🏳️‍🌈

Amnesty International Nepal

June 11 at 3:02 PM · 🌐

In solidarity, Nepal Pride 🏳️‍🌈 Parade 2022

1,659
People reached

269
Engagements

Boost unavailable

५. इन्टरनेसनल सोलिडारिटी क्याम्पेन (International Solidarity Campaign)

संसारको कुनै पनि कुनामा भएका मानवअधिकार हनन र ज्यादतीका घटना एम्नेस्टी सदस्यहरूका लागि उत्तिकै चासो र चिन्ताको विषय बन्दछ। घटनाको विरोध स्वरूप एम्नेस्टीका विश्वभर रहेका कार्यालय, शाखा लगायत सदस्यहरूले धर्ना, अनलाइन पिटिसन, हस्ताक्षर अभियान, प्रदर्शन जस्ता अभियानात्मक गतिविधिहरू आयोजना गरी आवाज उठाउने गर्दछन्। यस वर्ष एम्नेस्टी नेपालले म्यानमार, अमेरिका, चीन, कतार, ईजरायल लगायत अन्य देशमा भएका मानवअधिकार हनन र ज्यादतीका घटनामा आवाज उठाएको थियो भने संयुक्त राष्ट्रसंघ मानवअधिकार परिषद्मा विभिन्न राष्ट्र र मानवअधिकारका विषयमा गरिने निर्णयहरूमा नेपाल सरकारलाई सुझाएको थियो।

५.१ मानवअधिकार परिषद्को सदस्यका हैसियतले परराष्ट्र मन्त्रीलाई विभिन्न देशका मानवअधिकारसम्बन्धी मुद्दामा पत्रचार

सन् २०१७ देखि नेपाल संयुक्त राष्ट्रसंघ मानवअधिकार परिषद्को सदस्यमा निर्वाचित भए यता परिषद्मा गरिने निर्णयहरूमा नेपालको पनि महत्वपूर्ण सहभागिता हुँदै आएको छ। यस अवसरलाई मध्यनजर गरी

एम्नेस्टी नेपालले विभिन्न समयमा नेपालका परराष्ट्रमन्त्रीलाई परिषद्मा हुन लागेका मानवअधिकारसम्बन्धी संकल्प प्रस्ताव, मतदानहरूमा सुझाव दिँदै आएको छ।

यस आर्थिक वर्ष संयुक्त राष्ट्रसङ्घको मानवअधिकार परिषद्को ४२ औं सत्रमा नेदरल्याण्डलगायतका परिषद् सदस्यहरूद्वारा यमनमा भएको मानवअधिकार उल्लङ्घनमा जवाफदेहिता स्थापनाका लागि ग्रुप अफ इमिनेन्ट

Ref. No. ०९/२०२१

5 October 2021

To
Honourable Dr. Narayan Khadka
Minister for Foreign Affairs,
Singha Durbar, Kathmandu, Nepal

Dear Honourable Minister,

I am writing to urge you to support renewal of the mandate of the Group of Eminent Experts on Yemen at the current session of the UN Human Rights Council (HRC).

In September, the war in Yemen reached its grim seven-year milestone. The ongoing conflict has ravaged the country, inflicting immense suffering on the people of Yemen. Nearly a quarter of a million people have lost their lives, including 102,000 as a direct result of hostilities and 131,000 from indirect causes, such as conflict-related famine, and destruction of health services and infrastructure, to name a few. Over 4 million people have been internally displaced due to the conflict. Serious violations of international humanitarian law and egregious human rights abuses by all parties to the conflict have contributed to the world's worst human-made humanitarian crisis. Indiscriminate and other unlawful attacks have killed and injured civilians, destroying or damaging civilian homes, medical facilities, and infrastructure, among other civilian sites. These attacks and the simultaneous obstruction of humanitarian assistance have exacerbated the spread of the Covid-19 pandemic and left millions of civilians ill, hungry and destitute. Moreover, the country is facing the imminent threat of large-scale famine, and as of June 2021, 16.2 million Yemenis are food insecure.

पत्राचार गरिएको थियो। यी दुवै प्रस्तावको भने नेपालले पक्षमा मतदान गरेको थियो र प्रस्ताव पारित पनि भएको थियो।

Donate

What are human rights? Topics Countries Instruments & mechanisms Latest About us Get involved

Learn / Media Center

PRESS RELEASES | HUMAN RIGHTS COUNCIL

Human Rights Council adopts four resolutions on the right to development, human rights and indigenous peoples, the human rights implications of the COVID-19 pandemic on young people, and the human right to a safe, clean, healthy and sustainable environment

08 October 2021

त्यस्तै संयुक्त राष्ट्रसंघ मानवअधिकार परिषद्को सदस्य राष्ट्रको हैसियतले दक्षिण सुडान स्थित संयुक्तराष्ट्र संघ मानवअधिकारको कार्यालयको कार्यादेश थप गर्न आह्वान गर्दै माघ २७ मा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल लगायत अन्य ७६ वटा गैरसरकारी संस्थाद्वारा जारी अनुरोध पत्र नेपालका परराष्ट्र मन्त्री डा. नारायण खड्कालाई पनि चैत्र ८ मा प्रेषित गरिएको थियो।

एकस्पर्टस् अन यमनको कार्यादेश थप गर्नका लागि प्रस्तुत गरिएको सङ्कल्प प्रस्तावको पक्षमा मतदान गर्न अनुरोध गर्दै परराष्ट्र मन्त्रालयमा असोज १९ मा पत्राचार गरिएको थियो। दुर्भाग्य, यस प्रस्तावमा नेपालले “अब्स्टेन” गरेको थियो भने प्रस्ताव झिनो मतले पराजित भएको थियो। त्यस्तै सुरक्षित, स्वच्छ, स्वस्थ र दिर्घकालीन वातावरणको अधिकार (right to a safe, clean, healthy and sustainable environment) लाई मान्यता प्रदान गर्न तथा मानवअधिकार र जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी विशेष प्रतिवेदकको कार्यादेश स्थापना गर्नेसम्बन्धी प्रस्तावको पक्षमा मतदान गर्न पनि परराष्ट्र मन्त्रालयमा असोज २२ मा

In a resolution (A/HRC/48/L.27) on the Mandate of the Special Rapporteur on the promotion and protection of human rights in the context of climate change, adopted by a vote of 42 in favour, 1 against and 4 abstentions, the Council decides to appoint, for a period of three years, a Special Rapporteur on the promotion and protection of human rights in the context of climate change, whose mandate, inter alia, includes to report annually to the Human Rights Council, starting from its fiftieth session, and to the General Assembly at its seventy-seventh session. The Council also requests the Advisory Committee of the Human Rights Council to conduct a study and to prepare a report, in close cooperation with the Special Rapporteur, on the impact of new technologies for climate protection on the enjoyment of human rights, and to submit the report to the Council at its fifty-fourth session.

The results of the vote were as follows:

In favour (42): Argentina, Austria, Armenia, Bahamas, Bahrain, Bangladesh, Bolivia, Brazil, Bulgaria, Burkina Faso, Cameroon, Cote d'Ivoire, Cuba, Czech Republic, Denmark, Fiji, France, Gabon, Germany, Indonesia, Italy, Libya, Malawi, Marshall Islands, Mauritania, Mexico, Namibia, Nepal, Netherlands, Pakistan, Philippines, Poland, Republic of Korea, Senegal, Somalia, Sudan, Togo, Ukraine, United Kingdom, Uruguay, Uzbekistan and Venezuela.

Against (1): Russian Federation.

Abstentions (4): China, Eritrea, India and Japan.

10 PERMANENT REPRESENTATIVES OF MEMBER AND OBSERVER STATES OF THE UNITED NATIONS (UN) HUMAN RIGHTS COUNCIL

Re: Extend the mandate of the UN Commission on Human Rights in South Sudan

Excellencies,

We, the undersigned non-governmental organisations, write to urge your delegation to support the extension of the full mandate of the UN Commission on Human Rights in South Sudan (hereafter “Commission” or “CHRSS”) at the upcoming UN Human Rights Council’s (“HRC” or “Council”) 49th session (28 February-1 April 2022).

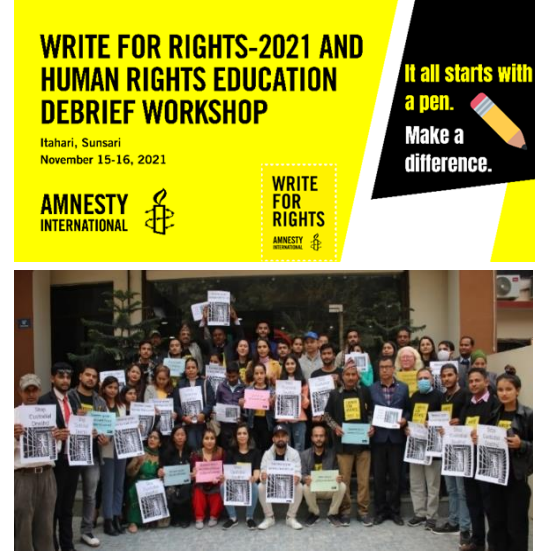
The CHRSS is the only mechanism tasked with collecting and preserving evidence of violations of international humanitarian and human rights law with a view to ensuring accountability and addressing human rights and transitional justice issues in South Sudan from a holistic perspective. Its work remains vital as the country prepares for elections in 2023, violence remains pervasive, and South Sudanese civil society faces intensifying repression.

In 2021, the Council adopted two resolutions focused on South Sudan. For the first time, the resolution extending the mandate of the CHRSS¹ was not consensual. At the request of the South Sudanese Government, a vote took place. On the same day, a second resolution, focused on technical assistance and capacity-building² was adopted. While this disappointing outcome, which results in the holding of twice as many debates at the Council’s 48th and 49th sessions, should not be considered a precedent, we stress that any merger in 2022 should not happen at the expense of a strong investigative mandate.

Victims should have the opportunity for justice for international crimes committed. The continuation of the CHRSS’s mandate is the best means to safeguard future accountability in the absence of contemporary criminal prosecutions and at least until the Hybrid Court for South Sudan (HCSS) is functional.

५.२ राइट फर राइट्स अभियान २०२१

यस वर्षको पत्र लेखन अर्थात राइट फर राइट्स अभियान एम्नेस्टी नेपालले मङ्सिर ४ बाट सुरु गरेको थियो। यस अभियानमा एम्नेस्टी नेपालले विभिन्न देशका मानवअधिकार रक्षकहरूको अन्तर्राष्ट्रिय ६ वटा मुद्दाका साथै नेपालको एउटा स्थानीय मानवअधिकारसम्बन्धी विषय "हिरासतमा मृत्युको घटना" रोक्नका सम्बन्धमा हस्ताक्षर सङ्कलन लगायत अभियान गरेको थियो। राइट फर राइट्स अभियान सुरु हुनु पूर्व तयारीका लागि कार्तिक २८ र २९ मा इटहरी र मङ्सिर ५ र ६ मा बुटवलमा एम्नेस्टी नेपाल सदस्यहरू लक्षित कार्यशाला आयोजना गरिएको थियो। इटहरीको गरिएको कार्यक्रममा पूर्वी नेपाल र काठमाडौंका सदस्यहरू गरी ४३ जना र बुटवलमा गरिएको कार्यक्रममा पश्चिम नेपाल, हेटौंडा, चितवन र काठमाडौंका ५१ जनाको सहभागिता रहेको थियो। यी कार्यशालाहरूले स्थानीय स्तरमा अभियान कसरी गर्ने दुवै कार्यशालामा सहभागीहरूको सक्रिय सहभागिता, उत्साह र जागरुकता देखिएको थियो।

एम्नेस्टी नेपालद्वारा मङ्सिर ७ मा राइट फर राइट्स अभियान २०२१ सम्बन्धी प्रेस विज्ञप्ति जारी गरिएको थियो। विज्ञप्तिमा नेपालमा अनुसन्धानका लागि भनी हिरासतमा लिइएका व्यक्तिहरूको मृत्युका घटनाको निष्पक्ष, पारदर्शी र प्रभावकारी अनुसन्धान गरी यस्ता घटनामा संलग्नलाई जवाफदेही बनाउन र यस्ता घटनाहरू पुनः दोहोरिन नदिन आवश्यक कदम चाल्न प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवालाई अपिल गरिएको स्थानीय मानवअधिकार मुद्दाको बारेमा विशेष चर्चा गरिएको थियो। यस विज्ञप्तिमा सञ्चार माध्यमहरूले व्यापक संप्रेषण गरेका थिए। केही कभेरजहरू :

1. प्रहरी हिरासतमा ३ महिनामा ६ जनाको मृत्यु
<https://www.aayomail.com/khabar/77866/>
2. प्रहरी हिरासतमा मृत्युका घटना रोक्न सरकारलाई एम्नेस्टी नेपालको आग्रह <https://www.khulabahas.com/samachar/63688>
3. हिरासतमा हुने मृत्युको निष्पक्ष छानबिन हुनुपर्छ: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल : <https://onlinedainik.com/content/16109>
4. प्रहरी हिरासतमा हुने मृत्युको स्वतन्त्र छानबिन गर्न एम्नेस्टी नेपालको माग : <https://avenueskhabar.com.np/2021/11/133684/>
5. हिरासतमा मृत्युका घटना रोक्न एम्नेस्टीको अभियान:
<https://nepalsamaya.com/samaj/2021-11-23-140746>
6. प्रहरी हिरासतमा मृत्युका घटना रोक्न सरकारलाई एम्नेस्टी नेपालको आग्रह:
<https://ekantipur.com/news/2021/11/23/163765110831546103.html>
7. Amnesty Nepal calls for urgent, concerted action to prevent custodial deaths: <https://bit.ly/3HG6MoN>
8. Prevent deaths in police custody: Amnesty International tells Nepal:
<https://english.onlinekhabar.com/prevent-deaths-custody-amnesty-international-nepal.html>

9. हिरासतमा हुने मृत्युका घटना रोक्न सरकारलाई एम्नेस्टीको आग्रह :
<https://www.sutranews.com/101013/2021/11/24/>
10. प्रहरी हिरासतमा भएका मृत्युका घटनाहरूको अनुसन्धान गर्न पत्र लेखन अभियान:
<https://www.aarthikdainik.com/other/27217/>
11. प्रहरी हिरासतमा मृत्युका घटना रोक्न सरकारलाई एम्नेस्टी नेपालको आग्रह :
<https://www.khulabahas.com/samachar/6368>
12. प्रहरी हिरासतमा हुने मृत्युको स्वतन्त्र छानबिन गर्न एम्नेस्टी नेपालको माग:
<https://golkhabar.com/2021/11/99892/>
13. प्रहरी हिरासतमा मृत्युका घटना रोक्न एम्नेस्टी नेपालको आग्रह :
<https://asthanews.com/news/detail/33210/>
14. प्रहरी हिरासतमा हुने मृत्युको निष्पक्ष छानबिन गर्न एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको माग:
<http://ratokhare.com/2021/11/23/66477/>
15. End deaths in police custody, says Amnesty International: <https://thehimalayantimes.com/nepal/end-deaths-in-police-custody-says-amnesty-international>

यस वर्ष कोरोना महामारीको बावजुद पनि एम्नेस्टी नेपालले १,५५,४७६ (४२६ अनलाइन सहित) हस्ताक्षर संकलन गर्न सफल भएको थियो। यस अभियानमा प्रत्यक्ष रूपमा ५३ वटा समूह र युथ नेटवर्कले भाग लिएका थिए भने सबैभन्दा धेरै हस्ताक्षर संकलन गर्न पनौतीको महिला समूह ५५ सफल भएको थियो। यसको विस्तृत विवरण तल हेर्न सक्नुहुन्छ।

अभियान गरेका मध्ये ग्वाटेमालाका बर्नाडो काल जोल हाल मुक्त भएका छन्। उनले एउटा पवित्र नदीको संरक्षणकाबारेमा आवाज उठाउँदा सात वर्षको जेल सजाय सुनाइएको थियो। उनको रिहाईको लागि नेपालमा मात्र २१, ३०५ हस्ताक्षरहरू संकलन गरिएको थियो।

बर्नाडो काल जोलले उत्तर-मध्य ग्वाटेमालाका माया केन्वी आदिवासी समुदायलाई सशक्त बनाउन र उनीहरूको भूमि र प्राकृतिक स्रोतहरूलाई लुटपाट र जैविक विविधता ह्रासबाट शक्तिपूर्वक तवरमा बचाउनका लागि आफूले सबैसम्मको सबै प्रयासहरू गरेका छन्। जब जलविद्युत आयोजनाहरू निर्माणका लागि माया केन्वीको कडाबोल नदीमा बांध बनाए तब बर्नाडो र आदिवासीहरूले त्यसको विरोध गरे। तर उनको यो कार्यले उनलाई कम्पनी र आर्थिक र राजनीतिक श्रेयका अभिजात वर्गसँगको द्वन्द्वमा स्वारथियो। बर्नाडोलाई बारम्बार निराधार आरोप लगाई मार्चनतिक रूपमा कलङ्कित बनाइएको छ र उनलाई कुनै प्रमाण बिना बेपी डजर गर्दै सात वर्ष भन्दा बढीको जेल सजाय सुनाइएको छ।

आउनुहोस् आजै बर्नाडोलाई मुक्त गर्न ग्वाटेमालालाई अनुरोध गरौं।

	समूह/युथनेटवर्क	जम्मा
१	काठमाडौं विश्व विद्यालय युथ नेटवर्क, काभ्रे	११२४७
२	समूह ४०, कावासोती	५८१
३	समूह ५९, कैलाली	५२७

४	समूह ४, तेहथुम	४२७
५	समूह ७८, सर्लाही	४४४
६	कैलाली युथ नेटवर्क, कैलाली	११९४
७	समूह ६०, दमक	५८४
८	समूह ६५, कैलाली	६५०
९	समूह ५२, बर्दिया	५८५
१०	बनेपा युथ नेटवर्क, बनेपा	७३४
११	समूह ८, काठमाडौं	६२६
१२	समूह ६१, ललितपुर	५५२६
१३	समूह ७२, पनौती	१२००
१४	समूह ५०, भक्तपुर	१९४१
१५	बिर्तामोड युथ नेटवर्क, बिर्तामोड	१६६
१६	एनसीसी युथ नेटवर्क, काठमाडौं	३३१
१७	समूह १९, रामेछाप	१०१४
१८	समूह १६, विरगंज	२२२
१९	फ्युजन युथ नेटवर्क, भक्तपुर	३७८१
२०	समूह २, सुर्खेत	२६,३०७
२१	समूह ७१, कैलाली	६९६२
२२	समूह ८०, काठमाडौं	४२३९
२३	समूह २५, चितवन	६९२
२४	समूह ४९, कंचनपुर	७३९
२५	समूह ८९, टीकापुर	४,८५४
२६	समूह ५५, पनौती	२६,४५५
२७	पक्लिहवा युथ नेटवर्क, भैरहवा	२,४४८
२८	फरेस्ट्री युथ नेटवर्क, हेटौडा	११६४
२९	हिकास्ट युथ नेटवर्क, काठमाडौं	२८४
३०	भिकटोरिया युथ नेटवर्क, दाङ	५४२
३१	बुटवल निर्माणाधीन समूह, बुटवल	६४७
३२	खैरानी युथ नेटवर्क, चितवन	५९९
३३	समूह ७५, दमक	६१
३४	समूह २८, अछाम	५८९
३५	बाराही युथ नेटवर्क, पोखरा	१७१८
३६	समूह ४३, बनेपा	१,२८१

३७	समूह १३, पाँचथर	६५१
३८	समूह ७०, झापा	५८७
३९	युसीयमयस युथ नेटवर्क, भैरहवा	९१०
४०	जोसेफ युथ नेटवर्क, काठमाडौं	३५४४
४१	समूह ३६, प्युठान	१२३३
४२	समूह, ८२, पोखरा	५६२९
४३	समूह ४४, धनगढी	३५५
४४	विरेन्द्रनगर युथ नेटवर्क, सुर्खेत	६६२
४५	युनाइटेड युथ नेटवर्क, काठमाडौं	१४,३८१
४६	कृषि क्याम्पस युथ नेटवर्क, लम्जुङ	३६८५
४७	समूह ७, महोत्तरी	४९५
४८	डाइनामिक युथ नेटवर्क, काठमाडौं	४१३
४९	अग्रासन, अम्बिकेशरी र गोर्खा इन्टरनेसनल युथ नेटवर्क, दाङ	८५४३
५०	समूह ६८, नेपालगंज	४४६
५१	समूह ६४, चितवन	६५९
५२	समूह १२, बुटवल	७७५
४३	समूह ३४, काठमाडौं	७२१
	जम्मा	१,५५०५०
	अनलाइन हस्ताक्षर	४२६
	कुल जम्मा	१,५५,४७६

५.३ अफगानी किशोरीहरूको शिक्षाको अधिकार सुनिश्चित गर्न तालिबानलाई आह्वान

AMNESTY INTERNATIONAL

The international community is accountable to Afghan women and girls. They cannot leave them behind.

DO NOT COMPROMISE ON GIRL'S EDUCATION IN AFGHANISTAN

#OpenSchoolsForGirls

AMNESTY INTERNATIONAL

To all Afghan girls who are scared or nervous about the Taliban, don't give up. Be BRAVE.

WE STAND WITH YOU.

#OpenSchoolsForGirls

तालिबानले २०७८ ३१ श्रावणमा अफगानिस्तानको सत्ता कब्जा गरेपछि सबै अफगानीहरूको जीवनमा व्यापक परिवर्तन आएको छ। विशेषगरी अफगान महिला र किशोरीहरूले दैनिक जीवनमा आफ्नो अधिकारको कडा प्रतिबन्धको सामना गर्नुपरेको छ। केही वर्षयता अफगान महिलाहरूले आर्थिक तथा

सामाजिक जीवनमा प्रगतिशील पाइलाहरू सार्न थालेका थिए, विद्यालय तथा विश्व विद्यालयहरूमा अध्ययन, अध्यापन गराउन थालेका थिए, आफ्नै व्यवसायहरू चलाएका थिए र विभिन्न क्षेत्रहरूमा रोजगारी पाएका थिए। तर हाल, केही क्षेत्रमा काम गर्ने महिलाहरू बाहेक, अधिकांश महिलाहरूलाई महिलासम्बन्धी कानून र प्रक्रियाहरू नबन्दासम्म काम गर्न नपाइने भनी घरमै बस्न आदेश दिइएको छ। कक्षा ६ भन्दा माथिका किशोरीहरू विद्यालय जान असमर्थ छन् र विश्व विद्यालयहरूमा लैङ्गिक पृथकीकरणको कडा प्रतिबन्धले धेरै महिलाहरूको अर्थपूर्ण तवरले शिक्षा हाँसिल गर्ने सम्भावनाहरू गम्भीर रूपमा कुन्ठित भएको छ। शिक्षा र रोजगारीमा महिलाहरूले आफ्नो पहुँच गुमाउनुका साथै लिङ्गमा आधारित हिंसाको बढ्दो जोखिमहरू सामना गर्नु परेको छ र उनीहरूले स्वतन्त्रतापूर्वक हिँडडुल गर्न पाउने अधिकार, आफ्नो लुगा छनोट गर्ने अधिकार लगायत अभिव्यक्ति स्वतन्त्रतामा गम्भीर प्रतिबन्धहरूको सामना गर्नुपरेको छ।

यिनै सन्दर्भहरूलाई दृष्टिगत गर्दै एम्नेस्टीले विश्व शिक्षा दिवस (माघ १० गते) को परिप्रेक्षमा अफगान किशोरीहरूलाई शिक्षाको अधिकारबाट वञ्चित नगर्न तालिबानलाई भरपूर दबाव दिन पेटिसन लगायत अन्य अभियानात्मक गतिविधि आयोजना गरेको थियो। एम्नेस्टी नेपालले पनि आफ्ना सदस्यहरूलाई अफगानी किशोरीहरूको शिक्षाको अधिकारको विषयलाई सामाजिक सञ्जालमार्फत उठाउन आह्वान गर्दै मिति माघ ७ गते एक्सन सर्कुलर जारी गरेको थियो। विभिन्न युथ नेटवर्क, समूह र एम्नेस्टी नेपालका समर्थकहरूले प्रेषित भिडियो र फोटो सामाजिक संजालहरूमा हाली शिक्षाको अधिकार सुनिश्चित गर्न तालिबानलाई आह्वान गरेका थिए। साथै अन्तराष्ट्रिय सचिवालयद्वारा राखिएको यो <https://www.amnesty.org/en/petition/stop-the-roll-back-on-human-rights-in-afghanistan/> पेटिसनमा हस्ताक्षर गर्न एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूलाई अनुरोध गरिएको थियो।

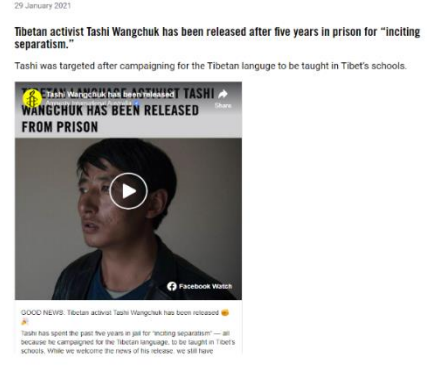

५.४ आस्थाका बन्दी टाशी वाङ्गचुकको रिहाइ पछि सामाजिक संजालमा पोस्टहरू

सन् २०१७ र २०१८ मा एम्नेस्टी नेपालले चिनिँया मानवअधिकार रक्षक तथा तिब्बती संस्कृतिका अनुरागी टाशी वांगचुकको रिहाइका लागि अभियान गरेको थियो जसअन्तर्गत ४,१०७ थान हस्ताक्षर, पत्र र पोस्ट कार्ड सङ्कलन गरिएको थियो भने फोटो स्टन्ट लगायत अन्य अभियानात्मक गतिविधिहरू पनि आयोजना गरेको थियो। वांगचुककोलाई “विखण्डन जगाको” र चिनिँया सरकारलाई

अविश्वास गर्न खोजेको भन्दै उनलाई चिनियाँ अधिकारीहरूले हिरासतमा राखी शारीरिक सजाय लगायत आफ्ना परिवारका सदस्यहरूसँग भेट्न गर्न प्रतिबन्ध लगाएका थिए। सन् २०७८ को माघ १५ मा वांगचुक रिहाइ भएपछि एमनेस्टी नेपालले भिडियो तथा सामाजिक संजालहरूमा पोस्ट प्रकाशन गरेको थियो र रिहाइ पछि चिनियाँ अधिकारीहरूले उनको सुरक्षा र आवागमन स्वतन्त्रतालाई सुनिश्चित गर्नुपर्दछ भनेर आह्वान गरेको थियो।

५.५ चीनको खंस्कदो मानवअधिकारको अवस्थाबारे चीनमा भएको शीतकालीन ओलम्पिकका दौरान उठान गरियो

सन् २०२२ को शीतकालीन ओलम्पिक (माघ २१ देखि फाल्गुन ८) र शीतकालीन प्याराओलम्पिक खेलकुद (फाल्गुन २० देखि २९) बेइजिङ र आसपासका प्रान्तहरूमा भएको थियो। चीनको खंस्कदो मानवअधिकारको अवस्थाबारे उजागर गर्ने उद्देश्यले एमनेस्टीले यस ओलम्पिकलाई अभियान गर्ने एउटा अवसरको रूपमा प्रयोग गरेको थियो। यो अभियानमार्फत एमनेस्टीले मुख्यतः चीनमा विद्यमान अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको अधिकार हननका विषयमा केन्द्रित रहेर गतिविधिहरू आयोजना गरेको थियो।

नेपालमा पनि एमनेस्टी सदस्यहरूलाई एकसन् सर्कुलरमार्फत जानकारी गराउदै अन्यायको विरुद्धमा बोलन अनुरोध गरिएको थियो। सदस्यहरूले मैनबत्ती, दियो, टर्च, पाला, पानस र अन्य प्रकारका बत्ती बाली आफ्नो फोटो/भिडियो खिची ह्यासट्यागहरू #Beijing2022 #Flameforfreedom सामाजिक संजालमा पोस्ट गरेका

थिए। काठमाडौं विश्व विद्यालय युथ नेटवर्क, फूयजन युथ नेटवर्क, समूह ६१, कैलाली युथ नेटवर्क, देवी युथ नेटवर्ककले विभिन्न गतिविधिहरू गरी सोसम्बन्धी जानकारी एम्नेस्टी नेपाल सचिवालयमा पठाएका थिए भने एम्नेस्टी नेपालको केन्द्रीय कार्यालयमा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको चित्रण हुने किसिमले दीप प्रज्वलन गरिएको थियो। यस अभियानका लागि विभिन्न सेक्सनहरूले गरेका गतिविधिहरूको आधारमा तयार पारिएको भिडियो फुटेजलाई यहाँ [We cannot let the Chinese... - Amnesty International Nepal | Facebook](#) हेर्न सकिन्छ।

५.६ म्यानमारमा सैन्य कू भएको एक वर्ष पुगेको सन्दर्भमा सामाजिक संजालमा पोस्टहरू

म्यानमारमा सैन्य कू भएको एक वर्ष पुगेको सन्दर्भमा त्यहाँको संकट झन् विकराल हुँदै गएको र आगामी दिनहरूमा अझ धेरै असह्य मृत्यु र दुःखका घटनाहरूलाई रोक्न अन्तराष्ट्रिय समुदायले कदम चाल्नु पर्ने तर्फ ध्यान दिन आह्वान गर्दै सामाजिक संजालमा एम्नेस्टी नेपालले पोस्टहरू राखेको थियो।

५.७ प्यालेस्टाइनीहरूविरुद्ध इजरायलको रङ्गभेद: दमन र मानवताविरुद्ध अपराधको एउटा क्रूर प्रणाली” प्रतिवेदन सार्वजनिक

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले इजरायलद्वारा अधिनस्त प्यालेस्टाइनी क्षेत्र र इजरायलमा प्यालेस्टाइनी नगरिकहरूविरुद्ध गरेको मानवअधिकार उल्लङ्घनका व्यापक श्रृङ्खलाहरूको दस्तावेजीकरण गर्दै त्यहाँ इजरायलको ज्यादती जातीय रङ्गभेदको अपराधको तहमा व्याप्त भएको माघ १८ मा प्रकाशित “Israel’s apartheid against Palestinians : cruel system of domination and a crime against humanity “ प्रतिवेदनमा उल्लेख गरेको थियो। साथै प्रतिवेदनमा अन्तराष्ट्रिय मानवअधिकार कानून र विशेषगरी रङ्गभेदसम्बन्धी महासन्धि र रोमविधान अन्तर्गतको विश्वव्यापी क्षेत्राधिकारलाई प्रयोग गर्न संयुक्त राष्ट्र सङ्घका सदस्य राष्ट्रहरूलाई अनुरोध गरिएको थियो। यस प्रतिवेदनलाई नेपालका लागि इजरायलका राजदूत हनान गोदारलाई माघ १९ मा इमेलमार्फत प्रेशित गरिएको थियो। पत्रमा राजदूतलाई

**ISRAEL'S APARTHEID
AGAINST PALESTINIANS**

CRUEL SYSTEM OF DOMINATION AND
CRIME AGAINST HUMANITY

प्रतिवेदनमा औल्याइएका सिफारिसहरूका बारेमा जानकारी गराइएको थियो। साथै उक्त प्रतिवेदन र प्रेस विज्ञापिलाई नेपालीमा अनुवाद गरी नेपाली सञ्चार माध्यममा पनि संप्रेषण गरिएको थियो। केही कभरेजहरू:

1. **Image Khabar:** एम्नेस्टी इन्टरनेशनलले भन्यो—
'प्यालेस्टाइनविरुद्ध इजरायली नीति रंगभेदी :
<https://www.imagekhabar.com/news/281648/>
2. **Nepal Khoj:** दमन र मानवताविरुद्ध अपराधको एउटा क्रूर प्रणाली—
<https://www.nepalkhoj.com/2022/02/01/156181/>
3. **Action Khabar:** दमन र मानवताविरुद्ध अपराधको क्रूर प्रणाली: एम्नेस्टी
<https://actionkhabar.com/news/2022/02/01/606>
4. **Kath Khabar:** प्यालेस्टाइनविरुद्ध इजरायलको रङ्गभेद: दमन र मानवताविरुद्ध अपराधको एउटा क्रूर प्रणाली: <https://www.kathkhabar.com/news-detail/7795>
5. **Nepal24Hours:** Amnesty joins rights groups in accusing Israel of apartheid : <https://nepal24hours.com/amnesty-joins-rights-groups-in-accusing-israel-of-apartheid/>

02 February 2022

His Excellency Mr. Hanan Goder
Ambassador, Embassy of Israel in Nepal
Chandole, Kathmandu

Your Excellency,

I am writing to you on behalf of the Amnesty International Nepal on the occasion of the publication of the report "Israel's apartheid against Palestinians: cruel system of domination and a crime against humanity", enclosed.

Amnesty International's research presented in the report found that since its establishment in 1948, Israel has pursued a policy of establishing and maintaining a Jewish demographic hegemony and maximizing its control over land to benefit Jewish Israelis while restricting the rights of Palestinians and preventing Palestinian refugees from returning to their homes. In 1967, Israel extended this policy to the West Bank and Gaza Strip, which it has occupied ever since.

Amnesty International has analysed Israel's intent to create and maintain a system of oppression and domination over Palestinians and examined its key components: territorial fragmentation; segregation and control; dispossession of land and property; and denial of economic and social rights. It has concluded that this system amounts to apartheid. It has also documented unlawful acts committed by Israel against Palestinians with the intent to maintain this system, including forcible transfers, administrative detention and torture, unlawful killings, denial of basic rights and freedoms and persecution. It has concluded that such acts form part of a systematic as well as widespread attack directed against the Palestinian population and amount to the crime against humanity of apartheid.

AMNESTY INTERNATIONAL

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION
Amnesty Marga, Basantapur
P. O. Box 135, Balaju, Kathmandu, Nepal
T: +977 1 4364706 or 4365431 Fax: +977 1 4354987
E: info@amnestynepal.org W: www.amnestynepal.org

५.८ जरूरी अपिल (Urgent Action)

कुनै पनि देशको कुनै पनि व्यक्तिको मानवअधिकार तत्काल खतरामा परेमा वा पर्न सक्ने देखिएमा एम्नेस्टीको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयद्वारा जरूरी अपिल जारी गर्ने गरिन्छ। यस वर्ष कतारमा, बहरानी नागरिक तथा कतार विश्वकपका पूर्व संचारसंग प्रबन्धक अब्दुल्ला इभाइसलाई सार्वजनिक कोषको दुरुपयोगको आरोप जबरजस्ती स्वीकारोक्ति गर्न लगाइ तीन वर्षको जेल सजाय सुनाइएको घटनाबारे एम्नेस्टी नेपालले १३ फाल्गुनमा कतारका प्रधानमन्त्रीलाई इमेलमार्फत जरूरी अपिल (Urgent Action) गरी उनको सजाय खारेज गर्न र तत्काल रिहा गर्न आग्रह गरेको थियो।

25 February 2022

To

H.E. Sheikh Khalid bin Khalifa bin Abdulaziz Al Thani
Prime Minister and Minister of Interior
Corniche Road, State of Qatar

Your Excellency,

Abdullah Ibhais, a Jordanian national and former communications director for Qatar's 2022 World Cup organizers, the 'Supreme Committee for Delivery and Legacy', is serving an unjust three-year prison sentence following an unfair trial.

Officers of the Criminal Investigation Department (CID) and of the State Security arrested Abdullah Ibhais at his place of work on 12 November 2019. He was taken to the CID offices in Duhail, in northern Doha, the capital, and interrogated by State Security officers who denied him access to a lawyer for nine days, despite his requests. The officers threatened Abdullah Ibhais with detention for six months without access to a lawyer or his family, physical abuse, and threatened his family's safety and security should he refuse signing the pre-written "confession" presented to him, which he ultimately did. The next day, Abdullah Ibhais appeared before the State Security Prosecution where he denied the "confession" he had signed the previous day but was pressured again into signing the document. He was charged with misuse of public funds, bribery, collusion to commit bribery, and causing harm to the Supreme Committee.

AMNESTY INTERNATIONAL

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION
Amnesty Marga, Basantapur
P. O. Box 135, Balaju, Kathmandu, Nepal
T: +977 1 4364706 or 4365431 Fax: +977 1 4354987
E: info@amnestynepal.org W: www.amnestynepal.org

५.९ मलेसियाली नागरिक नगायनथ्रण के. धर्मालिंगमलाई फाँसीबाट जोगाउन सिंगापुर सरकारलाई आह्वान

सिंगापुरका अधिकारीहरूले मलेसियाली नागरिक नगायनथ्रण के. धर्मालिंगमलाई लागूऔषध डायमोर्फिन (हिरोइन) आयात गरेकोमा मृत्युदण्ड सजाय दिने पुनः योजना तय गरेको थियो। यसअघि अन्तर्राष्ट्रिय दबाबको कारण, उनको अन्तिम पुनरावेदनको सुनुवाइलाई धेरै पटक सारिएको थियो। नगायनथ्रणको स्वास्थ्य जाँच गर्ने चिकित्सा विशेषज्ञहरूले उनमा बुद्धिमत्ता र संज्ञानात्मक क्षमताहरू कमी भएका कारण गलत काम गरेको हुन सक्ने बताएका थिए तर अदालतले उनको मानसिक अवस्था कमजोर नरहेको र त्यसैगरी बौद्धिक क्षमता कमजोर रहेको भनी गरिएका तर्कहरूलाई अस्वीकार गरेको थियो। सिंगापुर पक्ष रहेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकारसम्बन्धी महासन्धि (Convention on the Rights of Person with Disabilities) र नागरिक तथा राजनीतिक अधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय अनुबन्ध (International Convent on Civil and Political Rights) का सन्धि निकायहरूले मानसिक र बौद्धिक अपाङ्गता भएका मानिसहरूमा अपाङ्गताले प्रभावकारी प्रतिरक्षामा बाधा पुर्याएको हुन्छ भन्दै मृत्युदण्डलाई निषेध गर्दछन्।

उनलाई मृत्युदण्ड सजाय दिने पुनः योजना तय भएपछि एम्नेस्टीले अभियान चलाएको थियो। एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूले पनि यस अभियानमा भाग लिएका थिए दुर्भाग्य, उनलाई सिंगापुरसरकारले धेरै अनुरोधका बाबुजुद १४ वैशाख मा मृत्युदण्ड दिएको थियो।

21 April 2022

To
Honourable Lee Hsien Loong
Prime Minister of Singapore
Office of the Prime Minister
Orchard Road
Istana
Singapore 238823

Dear Prime Minister,

I deeply regret the resumption of executions in Singapore after more than two years without any. I urge you to immediately halt any plans to carry out any further executions and review national legislation to bring it in line with international human rights law and standards, as first urgent steps towards abolition.

I am astonished by Singapore's continued resort to the death penalty for drug-related offences and as mandatory punishment, which are practices not only prohibited under international law and standards, but abandoned by the majority of the world's countries. Against Singapore's international commitments undertaken as a state party to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities, people with intellectual and mental disabilities have been placed at risk of execution. Several concerns on the fairness of the proceedings have tainted the use of the death penalty against those convicted of drug trafficking.

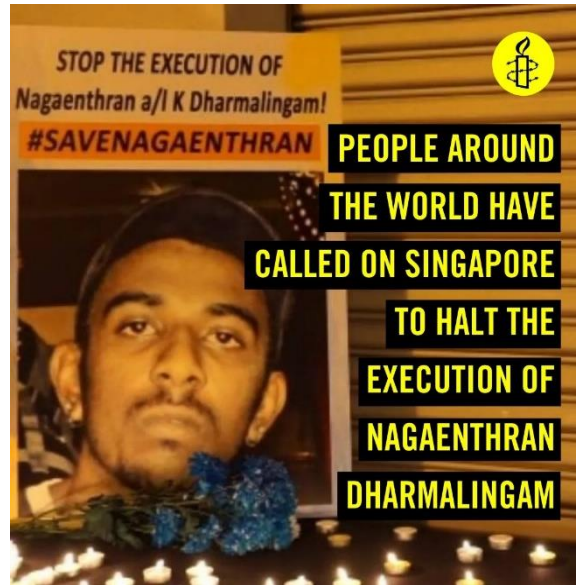
International law and standards set out restrictions on the use of the death penalty to protect against the arbitrary deprivation of life.

AMNESTY
INTERNATIONAL

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION
Amnesty Marga, Basantnagar
P. O. Box 135, Balaju, Kathmandu, Nepal
T: +977 1 4364706 or 4365431 Fax: +977 1 4354987
E: info@amnestynepal.org W: www.amnestynepal.org

५.१० युक्रेनमा भइरहेको अमानवीय आक्रमण र ज्यादतीको एम्नेस्टी नेपालद्वारा विरोध

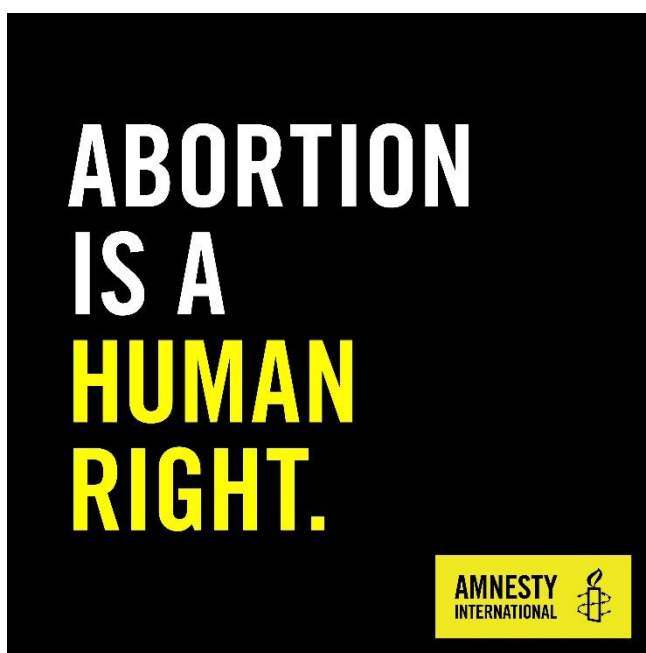
रूसले युक्रेनमा गरिरहेको आक्रमण र ज्यादतीको विरोधमा एम्नेस्टी नेपाल कार्यालयको हाता भित्र फाल्गुन १३ का दिन साङ्केतिक रूपमा विरोध गर्दै गैरसैनिक नागरिकको सुरक्षा गर्न र मानवअधिकारको सम्मान गर्न अनुरोध गरिएको थियो।

त्यसै फाल्गुन २० गते मानवअधिकार संगठन लगायतका विभिन्न मानवअधिकार संघसंस्था र नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरू सरिक भई रूसी राजदूतावासको छेउमा आयोजना गरेको प्रदर्शन कार्यक्रममा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले पनि आफ्नो सहभागिता जनाउँदै ऐक्यबद्धता व्यक्त गरेको थियो। उक्त कार्यक्रममा रूसले युक्रेनमाथि गरिरहेको आक्रमण तत्काल बन्द गर्न अनुरोध गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रममा पत्रकार कनकमणि दीक्षित, वरिष्ठ मानवअधिकार कर्मी प्रा. कपिल श्रेष्ठ, पत्रकार राजन कुइँकैल, सावित्री श्रेष्ठ, केदारनरसिंह केसी लगायतका वक्ताहरूले आफ्नो भनाइ राख्नु भएको थियो।

५.११ संयुक्त राज्य अमेरिकामा गर्भपतनको अधिकारको सवालमा देखिएको पञ्चगमनलाई रोक्न नेपालमा विरोध

महिला अधिकार, यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार र समग्र मानवअधिकारमा विश्वास राखी काम गर्ने, अभियान गर्ने अभियन्ता, मानवअधिकारकर्मीलाई यस वर्ष एउटा ठूलो धक्का लागेको थियो। २०७९ असार १० गते अमेरिकाको सर्वोच्च अदालतले 'रो भर्सस वेड (Roe v. Wade)' भनिने गर्भपतनलाई कानुनी मान्यता दिने ५० वर्ष पुरानो आदेशलाई समाप्त पार्ने गरी फैसला गरेको थियो। यो निर्णय पछि अमेरिकाका आधाजसो राज्यले गर्भपतनमा नयाँ प्रतिबन्ध वा कडाइ गर्ने अपेक्षा गरिएको छ। हाल २६ राज्यहरूमा पूर्ण वा आंशिक रूपमा गर्भपतन प्रतिबन्धित छ। अब संयुक्त राज्य अमेरिकाका राज्यहरूले गर्भपतनलाई रोक

लगाउने गरी कानून बनाउन सक्ने छन् भने कतिपय राज्यमा गर्भपतन गराउने क्लिनिकहरू बन्द हुन थालेका छन्।

यस्तो निर्णय मानवअधिकारको ठाडो उल्लङ्घन हो र यस्तो निर्णय हुनु संयुक्त राज्य अमेरिकाका तमाम जनता मात्र नभएर विश्व समुदायकै लागि दुर्भाग्यपूर्ण छ र कसैलाई पनि इच्छाविपरित जुनसुकै कारणले गर्भधारण गर्न बाध्य पार्नु मानवअधिकारको गम्भीर उल्लङ्घन हो भन्दै एम्नेस्टीले अभियान संचालन गर्दै आएको छ।

यस परिपेक्ष्यमा एम्नेस्टी नेपालले पनि असार १५ गते एकसन सर्कुलर जारी गरी संयुक्त राज्य अमेरिकामा गर्भपतनको अधिकारको सवालमा देखिएको पञ्चगमनलाई रोक्न एम्नेस्टी सदस्यहरूलाई अनलाइन पेटिसनमा हस्ताक्षर गर्न आह्वान गरेको थियो। पेटिसन संयुक्त राज्य अमेरिकाका विभिन्न राज्यहरूका प्रमुखहरूप्रति लक्षित छ र त्यसमा गर्भपतनमा प्रतिबन्ध लगाउन रोक्न र गर्भपतनको अधिकारको संरक्षण गर्न माग गरिएको छ। उक्त पेटिसन यहाँ <https://amnestynepal.org/appeal-for-action/stop-the-roll-back-on-abortion-rights-in-the-usa> हेर्न सकिन्छ।

६. आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकारसम्बन्धी अभियान

आर्थिक-सामाजिक रूपान्तरणका लागि देशमा ठूलाठूला राजनीतिक र सामाजिक परिवर्तनहरू भएपनि, स्वदेशमै रोजगारीका लागि प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रम, कर्णाली रोजगार कार्यक्रमहरू जस्ता रोजगारसम्बन्धी बृहत् कार्यक्रमहरू आपनि रोजगारका लागि विदेश जाने लकोमा कुनै कमी आएको छैन। नेपालमा मर्यादित कामको अभाव लगायत विभिन्न कारणहरूले गर्दा एकदिनमा मात्र त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट १२०० - १५०० युवाहरू रोजगारका लागि मलेसिया लगायत खाडीका मुलुक जाने गर्दछन्। यसरी वैदेशिक रोजगारमा जाने क्रममा विचौलिया, विदेशी रोजगारदाता, गन्तव्य मुलुकका सरकार र नेपाल सरकारले पनि लिने गरेको वैधानिक र अवैधानिक शुल्कका रूपमा आप्रवासी श्रमिकहरूले लाखौं रूपिया तिर्ने गर्छन्, र त्यसले मानवअधिकारको दृष्टिकोणले ठूलो प्रभाव पार्ने गरेको छ। आप्रवासन ऋणले नेपाली आप्रवासी र उनीहरूका परिवारको जीवनमाथि घातक प्रभाव पारिरहेको छ। यस्ता ठूलो ऋणले रोजगारको खोजीमा रहेका व्यक्तिलाई बंधुवा मजदुरका रूपमा परिणत गरिदिन्छ र वैदेशिक रोजगारीका क्रममा उनीहरू सजिलै शोषित हुन पुग्छन्।

यस वर्ष पनि एमनेस्टी नेपालले नेपाली आप्रवासी श्रमिकहरूको न्यायोचित भर्ना प्रक्रिया, श्रमिकहरूको भुक्तान गर्न बाँकी तलब र गन्तव्य मुलुकमा नेपाली श्रमिकहरूको बढ्दो सङ्ख्यामा भएको आकस्मिक मृत्युको सवालमा आवाजहरू उठाएको थियो। कतारमा हुने फिफा विश्वकपले गर्दा पनि यस वर्ष धेरै गतिविधिहरू कतार र फिफामा केन्द्रित थिए।

६.१ “इन दी प्राइम अफ दिएर लाइभ्ज” प्रतिवेदन सार्वजनिकीकरण

कतारमा नेपाल लगायत विभिन्न देशका आप्रवासी श्रमिकहरूको दैनिक मृत्युका घटनाहरू हुने गर्छन्। तर ती मृत्युहरूको वास्तविक कारण कहिल्यै अनुसन्धान गरिँदैन र परिवारलाई क्षतिपूर्ति र राहत विरलै दिने गरिन्छ। नेपाल र बङ्गलादेशका श्रमिकहरूको अवस्थालाई लिएर एमनेस्टी इन्टरनेसनलले गरेको अध्ययनका आधारमा तयार पारिएको प्रतिवेदन “इन दी प्राइम अफ दिएर लाइभ्ज” लाई २०७८ भाद्र १० का दिन

“IN THE PRIME OF THEIR LIVES”

QATAR'S FAILURE TO INVESTIGATE, REMEDY AND PREVENT MIGRANT WORKERS' DEATHS

कतारमा १० वर्षमा १८ सय नेपालीको मृत्यु

कतारमा १० वर्षमा १८ सय नेपालीको मृत्यु

कतारमा १० वर्षमा १८ सय नेपालीको मृत्यु

कतार: आप्रवासी श्रमिकहरूको मृत्युको छानबिन नहुँदा पीडित परिवारहरू निराश

कतारमा १० वर्षमा १८ सय नेपालीको मृत्यु

कतारमा १० वर्षमा १८ सय नेपालीको मृत्यु

सार्वजनिक गरिएको थियो। अकाल मृत्यु र असुरक्षित काम गर्ने वातावरणबीच सम्बन्ध रहेको प्रमाण हुँदाहुँदै पनि गएको दशकमा भएका हजारौं आप्रवासी श्रमिकहरूको मृत्युको अनुसन्धान गर्न कतारी अधिकारीहरू असफल रहेका कुरा यस प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएको छ।

यस अध्ययनका लागि एम्नेस्टी नेपालले, नेपालका मृतक श्रमिकका परिवारहरूसँगको अन्तर्वार्ताका लागि सहजीकरण गर्ने, मृतकको आधिकारिक तथ्याङ्क संकलन गर्न, प्रतिवेदन प्रकाशित गर्नका लागि परिवारहरूसँग अन्तिम सहमति लिने आदि कार्यमा सहयोग पुराएको थियो। उक्त प्रतिवेदनसम्बन्धी प्रेस विज्ञप्ति यहाँ https://amnestynepal.org/press_release/np-qatar-failure-to-investigate-migrant-worker-deaths-leaves-families-in-despair हेर्न सकिन्छ।

प्रतिवेदनलाई नेपाली सञ्चार माध्यमहरूले पनि प्रमुखताका साथ संप्रेषण गरेका थिए।

1. Kathmandu Post: Amnesty calls Qatar out for 'unexplained' deaths of migrant workers
<https://kathmandupost.com/national/2021/08/26/amnesty-calls-qatar-out-for-unexplained-deaths-of-migrant-workers>
2. The Himalayan Times: Failure to probe migrant workers' death leaves families in despair:
<https://thehimalayantimes.com/nepal/failure-to-probe-migrant-workers-deaths-leaves-families-in-despair>
3. कान्तिपुर: कतारमा १० वर्षमा १८ सय नेपालीको मृत्यु:
<https://ekantipur.com/news/२०२१/०८/२९/१६३०१९९३९०९२७८८०२२.html>
4. शिलापत्र: कतारको श्रममैत्री कानून देखावटी, आप्रवासी कामदारमाथि शारीरिक, मानसिक र आर्थिक शोषण: <https://shilapatra.com/index.php/detail/54126>
5. हेल्थपोस्ट नेपाल: कतारमा सबैभन्दा बढी नेपाली श्रमिकको अचानक मृत्यु किन हुन्छ?:
<https://www.healthpostnepal.com/2021/08/26/45554/>
6. सेतोपाटी: कतारमा सुरक्षित वातावरण नहुँदा अकालमा ज्यान गुमाउँदै आप्रवासी श्रमिक :
<https://www.setopati.com/kinmel/employment/२४७३८२>
7. नेपाल समय : कतार जहाँ नेपाली श्रमिक मरिरहन्छन्- न छानबिन हुन्छ न परिवारलाई क्षतिपूर्ति:
<https://nepalsamaya.com/samaj/2021-08-27-005609>
8. इमेज खबर : आप्रवासी श्रमिकहरूको कारण नखुलाइएको मृत्युदर कतारमा ७० प्रतिशतभन्दा बढी: एमनेष्टी <https://www.imagekhabar.com/news/249707/>
9. देशप्रदेश: कतारमा आप्रवासी श्रमिकहरूको मृत्युको छानबिन नहुँदा पीडित परिवारहरू निराश: एम्नेस्टी इन्टरनेशनल: <https://deshparadesh.com/2021/08/12586/>
10. निरेम अपडेट: एम्नेस्टीले भन्यो 'कतारमा नेपाली र बंगालदेशी श्रमिक बढी शोषणमा':
<https://niremupdate.com/?p=10669>
11. साझा सवाल: एम्नेस्टीले भन्यो 'कतारमा नेपाली र बंगालदेशी श्रमिक बढी शोषणमा':
<http://sajhasabal.com/employment/80042>
12. प्रवास खबर: कतारमाथि एम्नेस्टीको आरोप : आप्रवासी श्रमिकको मृत्युको कारण लुकाइयो:
<https://www.prawaskhabar.com/2021/08/27/6796/>

६.२ नेपाल डायलग फोरममा सहभागिता र प्रस्तुति

नेपालका मानवअधिकार सङ्घ संस्थासँगको सहकार्यमा एम्नेस्टी जर्मनीले असोज १९ र २० मा आयोजना गरेको नेपाल डायलग फोरममा शक्ति समूहका अध्यक्ष चरिमाया तामाङ र एम्नेस्टी नेपालका अभियान संयोजक अस्मिता सापकोटाले मानव बेचबिखन र आप्रवासी श्रमिकका विषयमा संयुक्त प्रस्तुति राख्नुभएको थियो।

६.३ थुनुवा अफगानी नागरिक बारे चासो

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका प्रतिनिधिले कार्तिक ११ मा अध्यागमन विभागमा गई नेपाल सरकारले थुनामा लिएका अफगानी नागरिक बारे जानकारी लिएको थियो। तीन महिला र एक बालकसहित ११ जनासँग वैध राहदानी, भारतको कानुनी भिसा र केही पैसा रहेको र उनीहरू asylum seeker नभएको विभागले दाबी गरेको थियो। उनीहरूले नेपालको अध्यागमन ऐन उल्लङ्घन गरेकोले गृह मन्त्रालयसँग परामर्श गरी विभागले कारबाही गर्ने तर अफगानिस्तानको वर्तमान परिस्थितिको कारण उनीहरूलाई देश निकाला चाँहि नगर्ने एक अध्यागमन अधिकारीले एम्नेस्टी नेपाललाई बताएका थिए।

६.४ अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक दिवस

“श्रमिक” - पारिश्रमिक लिई रोजगारदाताको लागि शारीरिक वा बौद्धिक कार्य गर्ने जुनसुकै व्यक्ति।

पुरानो श्रम ऐन २०४८ मा १० जना भन्दा कम क्रमचारी कार्यरत रहेको ब्रह्मचर्यामा रोजगारदाताले उक्त ऐनलाई लागू गर्नु नपर्ने व्यवस्था रहेको थियो भने श्रम ऐन, २०७३ अनुसार जतिमूकै कर्मचारी कार्यरत रहेको भएपनि सबै रोजगारदाताले यस ऐनका प्रावधानहरूलाई पूर्ण रूपमा लागू गर्न पर्ने व्यवस्था रहेको छ।

आफ्नो अधिकार याहा पाउनुहोस

मे १ अर्थात् १३३ औं अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक दिवसको सन्दर्भमा एम्नेस्टी नेपालले सामाजिक सञ्जालका माध्यमबाट चेतनामूलक सन्देश संप्रेषण गर्ने कार्य गरेको थियो। साथै एम्नेस्टी सदस्यहरूलाई एक याक्सन सर्कुलर संप्रेषण गरी रोजगारीको सृजना, श्रमको सम्मान, उचित पारिश्रमिक एवं सामाजिक सुरक्षा लगायतका श्रमिकका अधिकारलाई सुनिश्चित गरी मर्यादित श्रमको वातावरण निर्माण गर्नेतर्फ अग्रसर हुन सरकारका प्रत्येक तहमा वकालत वा पैरवीमूलक कुनै पनि किसिमका कार्यक्रम आयोजना गर्न अनुरोध गरिएको थियो।

६.५ विश्वकप आयोजना तयारीका क्रममा कतारमा भएको श्रम ज्यादतीसम्बन्धी प्रतिवेदन सार्वजनिक

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले जेठ ५ मा “प्रिडिक्टबल एण्ड प्रिभेन्टेबल: ह्याई फिफा एण्ड कतार शुड रिमिडि अब्युजेज् बिहाइन्ड द २०२२ वर्ल्डकप” शीर्षकको प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको थियो। प्रतिवेदनले सन्

विगतलाई हामीले परिवर्तन गर्न नसक्ने भएकोले श्रमिकहरूलाई क्षतिपूर्ति दिन हामी फिफासित आह्वान गर्दछौं।

यदि फिफाले पुरस्कार स्वरूप ४४ करोड अमेरिकी डलर खर्च गर्न सक्छ भने कम्तीमा त्यति नै रकम मानवअधिकार दुर्व्यवहार भोगेका श्रमिकहरूलाई क्षतिपूर्ति दिनका लागि पनि त खर्च गर्न सक्छ।

यस खेलबाट हुने ६ अरब डलर आम्दानीले पनि त्यसो गर्न सहजै हुनुपर्ने हो।

श्रमिकहरूको अधिकार मानवअधिकार हो।

< CAMPAIGNS

May 20, 2022

Qatar: Joint open letter to Gianni Infantino regarding remedy for labour abuses behind the 2022 World Cup

Joint letter urging Mr Gianni Infantino, FIFA President, to work with the Qatar government, trade unions, the International Labour Organization (ILO) and other actors to establish a comprehensive programme to ensure all labour abuses to which FIFA contributed are remedied, and to set aside appropriate financial resources.

Mr. Gianni Infantino
President
Fédération Internationale de Football Association
FIFA-Strasse 20
P.O. Box 8044
Zurich
Switzerland

17 May 2022

Dear Gianni Infantino

RE: REMEDY FOR ABUSE OF MIGRANT WORKERS' RIGHTS IN QATAR

With six months until the opening of the FIFA World Cup Qatar 2022, hundreds of thousands of migrant workers have not received adequate remedy, including financial compensation, for serious labour abuses they suffered while building and servicing infrastructure essential for the preparation and delivery of the World Cup in Qatar. We therefore urge you, as the President of FIFA, to work with the Qatar government, trade unions, the International Labour Organization (ILO) and other actors to establish a comprehensive programme to ensure all labour abuses to which FIFA contributed are remedied, and to set aside appropriate financial resources.

२०२२ को विश्वकप तयारीका क्रममा कतारमा भएका मानवअधिकार ज्यादती र दुर्व्यवहार भोगेका लाखौं आप्रवासी श्रमिकहरूलाई क्षतिपूर्ति प्रदान गर्न फिफाले ४४ करोड डलर बराबरको राशी छुट्याउनु आवश्यक रहेको औल्याएको थियो।

प्रतिवेदनसँगै सार्वजनिक गरिएको एउटा खुल्ला पत्रमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र मानवअधिकार संस्थाहरूको सञ्जाल तथा फुटबलका प्रशंसक समूहहरूले फिफाका अध्यक्ष जियानी इन्फान्टिनोलाई एउटा विस्तृत क्षतिपूर्ति कार्यक्रम स्थापना गर्न कतारसँग सहकार्य गर्न आग्रह गरेका छन्। कतारमा आयोजना हुने प्रतियोगितासँग सम्बन्धित सबै श्रम दुर्व्यवहारका लागि क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने तथा भविष्यमा आयोजना हुने प्रतियोगिताहरूमा त्यस्ता दुर्व्यवहारहरू नदोहोरिने कुरालाई कतार र फिफा दुवैले सुनिश्चित गर्नुपर्दछ भनी उक्त पत्रमा जनाइएको छ। यस पत्रमा महिला पुनर्स्थापना केन्द्र (ओरेक), पिपुल्स फोरम, एसियन फोरम लगायत नेपाली संस्थाहरू पनि हस्ताक्षरकर्ताका रूपमा रहेका छन्। यस प्रतिवेदनलाई विभिन्न नेपाली सञ्चार माध्यमहरूले संप्रेषण गरेका थिए।

1. FIFA should match USD 440m World Cup prize money to fund major compensation program for abused migrant workers: Amnesty International : <https://www.nepallivetoday.com/2022/05/19/fifa-should-match-usd-440m-world-cup-prize-money-to-fund-major-compensation-program-for-abused-migrant-workers-amnesty-international/>
2. FIFA urged to match \$440m World Cup prize money to fund major compensation program for abused migrant workers <https://myrepublica.nagariknetwork.com/news/amnesty-international-demands-fifa-to-match-440m-world-cup-prize-money-to-fund-major-compensation-program-for-abused-migrant-workers/>
3. #PayUpFIFA campaign launched: Nepali Times <https://www.nepalitimes.com/banner/payupfifa-campaign-launched/>
4. ४४ करोड डलरको कोष बनाउन फिफालाई दबाव: कान्तिपुर <https://ekantipur.com/news/2022/05/21/165309390726849295.html>
5. आप्रवासी श्रमिक क्षतिपूर्ति कार्यक्रमलाई ४४ करोड डलर लाग्ने: कारोबार दैनिक <https://www.karobardaily.com/news/186152>
6. कतार विश्वकप तयारीका क्रममा ज्यान गुमाएका हजारौं नेपालीसहित अन्य आप्रवासी कामदारलाई क्षतिपूर्ति दिन फिफालाई एम्नेस्टीको आह्वान: मेरो खेल: <https://merokhel.com/2022/05/108204/>
7. कतारमा विदेशी श्रमिकमाथि भएको शोषण र दुर्व्यवहारको क्षतिपूर्तिका लागि फिफाले रकम छुट्याउनपर्छ: एम्नेस्टी <https://www.janapatra.com/archives/93608>
8. आप्रवासी श्रमिकलक्षित कार्यक्रमका लागि फिफाले ४४ करोड अमेरिकी डलरबराबरको सहयोग गर्नुपर्ने माग: आर्थिक दैनिक: <https://www.aarthikdainik.com/other/62968/>
9. आप्रवासी श्रमिक क्षतिपूर्तिका लागि ४४ करोड अमेरिकी डलर लाग्ने: मिथिलान्चल टुडे: <https://mithilanchaltoday.com.np/12984/>
10. कतारमा काम गरेको श्रमिकको लागि फिफाले कम्तिमा ४४ करोड अमेरिकी डलर छुट्याउनुपर्ने एम्नेस्टीको दावी <https://samaipatra.com/?p=31544>
11. श्रमिकले पाउनु पर्ने क्षतिपूर्तिका लागि फिफाले ४४ करोड रूपैयाँ बराबर रकम छुट्याउन पर्ने एम्नेस्टीको भनाई <https://radiomorningstar.com.np/news-details/२४०५/२०२२-०५-१९>
12. एम्नेस्टीको आग्रह- दुर्व्यवहार भोगेका आप्रवासी श्रमिकलाई क्षतिपूर्ति देऊ: नेपाल खोज <https://www.nepalkhoj.com/2022/05/19/185140/>
13. कतार विश्वकप पूर्व नै आप्रवासी कामदारको क्षतिपूर्तिका लागि बजेट छुट्याउन माग: <https://ratopati.com/story/240228/2022/5/19/amnesnty-international->
14. कतारमा विदेशी श्रमिकमाथि भएको शोषण र दुर्व्यवहारको क्षतिपूर्तिका लागि फिफाले रकम छुट्याउन पर्छ: एम्नेस्टी <https://ujjaalonline.com/story/७००३२/२०२२/५/१९/amnesty-internation-qatar>

७. अन्य विविध गतिविधिहरू

सर्वोच्च अदालतमा देखिएको समस्या समाधान गर्न संयुक्त विज्ञप्ति

प्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्र समशेर जबराको आचरण र विवादास्पद कदमहरूलाई लिएर सर्वोच्च अदालतका १९ जना न्यायाधीश र नेपाल बारका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले जारी राखेको आन्दोलनको परिप्रेक्ष्यमा न्याय निरूपण प्रकृया र स्वच्छ न्यायपालिकाको अवधारणामा आघात पुग्न गएकोले अदालतको विश्वसनीयता र साख जोगाउने गरी यो सङ्कटलाई समाधान गर्न आह्वान गर्दै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल, इन्टरनेसनल कमिसन अफ जुरिस्ट्स र ह्युमन राइट्स वाचद्वारा कार्तिक २६ गते संयुक्त प्रेस विज्ञप्ति जारी गरिएको थियो। उक्त विज्ञप्ति यहाँ हेर्न सकिन्छ : [नेपाल: न्यायिक स्वतन्त्रता र अखण्डताको रक्षा गर - Amnesty International Nepal \(amnestynepal.org\) |](https://www.amnestynepal.org/)

उक्त विज्ञप्तिको मस्यौदा र अनुवादमा एम्नेस्टी नेपालले आवश्यक सहभागिता जनाएको थियो। विज्ञप्सिलाई निम्न सञ्चार माध्यमहरूले संप्रेषण गरेका थिए:

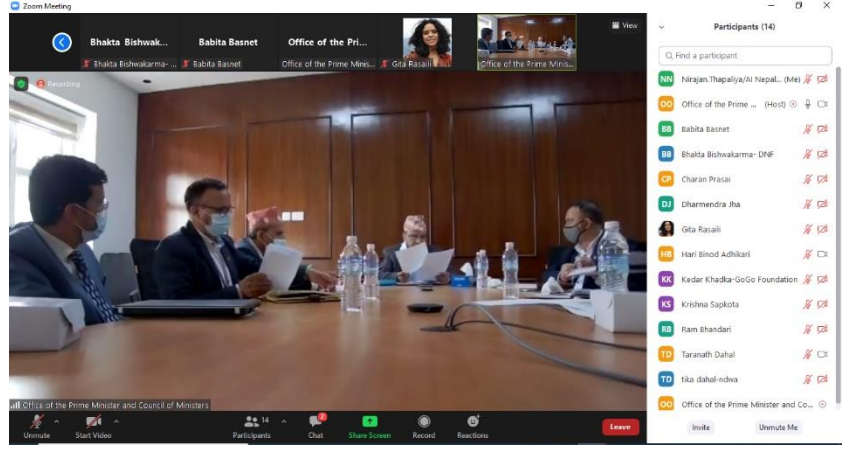

1. Kathmandu Post : International rights groups call for an end to Nepal Supreme Court crisis <https://kathmandupost.com/national/2021/11/12/international-rights-groups-call-for-an-end-to-nepal-supreme-court-crisis>
2. The Himalayan Times: Call to protect judicial independence, integrity crisis in apex court: <https://thehimalayantimes.com/nepal/call-to-protect-judicial-independence-integrity-crisis-in-apex-court>
3. Republica: HR bodies call for protecting judicial independence as lawyers continue protest demanding CJ's resignation: <https://myrepublica.nagariknetwork.com/news/hr-bodies-call-for-protecting-judicial-independence-and-integrity-as-lawyers-continue-protest-demanding-cj-s-resignation/>
4. Nepal Live Today: "Independence and integrity of judiciary jeopardized by Supreme Court's crisis" <https://www.nepallivetoday.com/2021/11/12/independence-and-integrity-of-the-judiciary-jeopardized-by-supreme-courts-crisis>
5. Khabar Hub (English): Int'l human rights organizations call for probing allegations against Chief Justice Rana: <https://english.khabarhub.com/2021/12/219738/>
6. IANS COVERAGE: Crisis in Nepal judiciary as protests continue against Chief Justice <https://www.ians.com/news/2021/11/12/221811972>
7. ETVBharat: <https://www.etvbharat.com/english/national/international/asia-pacific/crisis-in-nepal-judiciary-as-protests-continue-against-chief-justice/na20211112221811972>

8. The Shillong Times: <https://theshillongtimes.com/2021/11/13/protests-continue-against-nepals-cj/>
9. NewKerala.Com: <https://www.newkerala.com/news/2021/161529.htm>
10. Mangalorean : <https://www.mangalorean.com/crisis-in-nepal-judiciary-as-protests-continue-against-chief-justice>
11. कान्तिपुर: तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार संस्थाले भने- प्रधानन्यायाधीशमाथि अनुसन्धान हुनुपर्छ : <https://ekantipur.com/news/2021/11/12/163672093247927891.html>
12. नया पत्रिका : प्रधानन्यायाधीशमाथि छानबिन गर्न तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकारवादी संस्थाको माग: <https://www.nayapatrikadaily.com/news-details/74564>
13. बीबीसी नेपाली सेवा: https://www.bbc.com/nepali/bbc_nepali_radio/w992y9stb8dm9xh
14. न्युज२४नेपाल: प्रधानन्यायाधीशमाथि निष्पक्ष अनुसन्धान गर्न तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकारवादी संस्थाको माग: <https://www.news24nepal.tv/2021/11/12/834039>
15. हिमालय टिभी : प्रधानन्यायाधीशमाथि लागेको आरोपको छानबिन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय अधिकारवादी संस्थाको माग: <https://www.himalayatv.com/२०२१/११/१३/५२५२९/>
16. नेपाल समय : न्यायालयको समस्या तत्काल सम्बोधन गर्न मानवअधिकारवादी संस्थाको अपिल : <https://nepalsamaya.com/samaj/2021-11-12-173815>
17. उज्यालो अनलाईन : प्रधानन्यायाधीश जबरामाथि छानबिन गर्न तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकारवादी संस्थाको आग्रह : <https://ujyaaloonline.com/story/61019/2021/11/12/3-international-institution-concerns-nepal-court>
18. शिलापत्र : एमनेस्टीलगायत तीन अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाले भने- प्रधानन्यायाधीशमाथि लागेका आरोपबारे छानबिन होस् : <https://shilapatra.com/detail/70781>
19. नेपाल खबर : तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकारवादी संस्थाको आग्रह : प्रधानन्यायाधीशमाथि तत्काल छानबिन थालियोस्: <https://nepalkhabar.com/politics/111333-2021-11-12-17-28-53>
20. नेपाल लाइभ : तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार संस्थाको माग- प्रधानन्यायाधीशमाथि संसद्बाट छानबिन गर: <https://nepallive.com/story/264174>
21. सजिलो खबर: प्रधानन्यायाधीश जबरामाथि छानबिन गर्न तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकारवादी संस्थाको आग्रह: <https://sajilokhabar.com/?p=205748>
22. अनलाईन नेपाल : प्रधानन्यायाधीश जबरामाथि छानबिन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकारवादी संस्थाहरूको माग: <https://www.onlinenepal.com/2021/11/13/97121/>
23. नेपाली टाइम्स : तीन अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाले भने- प्रधानन्यायाधीशमाथि अनुसन्धान हुनुपर्छ : <https://bit.ly/31dndbk>
24. धनकुटा खबर : प्रधानन्यायाधीशमाथि निष्पक्ष अनुसन्धान गर्न तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकारवादी संस्थाको माग: <https://dhankutakhabar.net/2021/11/12/131734/>
25. क्यापिटल दैनिक : तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार संस्थाले भने- प्रधानन्यायाधीशमाथि अनुसन्धान हुनुपर्छ: <https://www.capitaldainik.com/politics/१६८६०>
26. रैबार: तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार संस्थाले भने- प्रधानन्यायाधीशमाथि अनुसन्धान हुनुपर्छ : <https://eraibar.com/?p=२३५२०>
27. इन्सेक अनलाईन: प्रधानन्यायाधीशमाथि अनुसन्धान गर्न तीन अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकारवादी संस्थाको माग : <https://bit.ly/3lqQTJ8>

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालयद्वारा आयोजित परामर्श बैठकमा सहभागिता

संयुक्त राज्य अमेरिकाको बाइडेन-ह्यारिस प्रशासनले मङ्सिर २३ देखि २४ मा आयोजना गर्न लागेको प्रजातन्त्रसम्बन्धी विश्व सम्मेलनमा नेपाललाई सहभागिताका लागि अनुरोध गरिएको र त्यसमा नेपालका प्रधानमन्त्रीले प्रजातन्त्र र मानवअधिकारका सवालमा नेपालको प्रतिबद्धता जनाई सोलाई कार्यान्वयन गर्ने सवालमा नागरिक समाजका

तर्फबाट सुझाव र परामर्शका लागि प्रधानमन्त्री कार्यालयलेको संयोजकत्वमा एक भर्चुअल बैठक आयोजना गरेको थियो। कात्तिक १५ मा आयोजना गरिएको उक्त कार्यक्रममा उपस्थिति प्रतिनिधिहरूलाई पाँच मिनेटमा नबढाई आफ्नो सुझाव राख्न अनुरोध गरिएको थियो। एम्नेस्टी नेपालले मानवअधिकार र प्रजातन्त्रलाई थप संस्थागत र सुदृढीकरणका लागि नेपालले ध्यान दिनुपर्ने सवालहरूमा (अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता, भेला हुने र सङ्गठन गर्न पाउने स्वतन्त्रता, सङ्क्रमणकालीन न्याय, आप्रवासी र शरणार्थीहरूको अधिकार तथा सम्बन्धित महासन्धिहरू अनुमोदन गर्ने लगायतका) एम्नेस्टीले चासो व्यक्त गरिरहेका विषयहरूका सवालमा प्रस्तुति राखेको थिए।

७३ औँ अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार दिवसका अवसरमा विभिन्न गतिविधिहरू

७३ औँ अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार दिवसका अवसरमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले विभिन्न गतिविधिहरूमा सक्रियताका साथ सहभागिता जनायो। राष्ट्रिय प्रज्ञा प्रतिष्ठानमा आयोजना गरिएको म्याग्नामिटको उद्घाटन सत्रमा एम्नेस्टी नेपालले स्टल राख्नुका साथै उद्घाटनमा उपस्थिति जनाएको थियो। स्टलमा एम्नेस्टी नेपालका कर्मचारी र भोलुन्टियरहरूले “राइट फर राइट्स”का केसहरूमा हस्ताक्षर सङ्कलन कार्य गरेका थिए। त्यस्तै राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगले आयोजना गरेको कार्यक्रममा पनि एम्नेस्टी नेपालको सहभागिता रहेको थियो। त्यसैगरी डिसेम्बर १० अर्थात् मङ्सिर २४ को बिहान माइतीघर मण्डलादेखि शान्तिबाटिकासम्म निकालिएको रयालीमा पनि सहभागिता जनाइएको थियो।

डिसेम्बर १० को अवसरमा खैरानी युथ नेटवर्क, चितवन, समूह ५५, पनौती, समूह ६४, चितवन, समूह ७८, लालबन्दी, समूह ७५, झापा र समूह १२, बुटवल लगायत विभिन्न समूह र युथनेटवर्कहरूले पनि स्थानीय स्तरमा दीप प्रज्वलन, छलफल, हस्ताक्षर संकलन, विद्यालय शिक्षा लगायत गतिविधिहरू आयोजना गरेका थिए।

Amnesty International Nepal @amnestynepal · Dec 10, 2021

Young members of @amnestynepal spend their day collecting signatures from the general public on the cases of #WriteForRights at Bhaktapur Durbar Square. #humanrights day Fusion Youth Network.

हिरासतमा भएका मृत्युका घटनासम्बन्धी अभियान जारी र मिडियाको साथ बढ्दो

एम्नेस्टी नेपालले सन् २०२० देखि प्रहरी हिरासतमा हुने मृत्युका घटनासम्बन्धी स्थानीय र राष्ट्रिय स्तरमा अभियान गर्दै आएको छ। सन् २०२० र २०२१ को राइट फर राइट्स अभियानमा लोकल केसका रूपमा समावेश गरी हिरासतमा मृत्युका घटनाहरूको रोकथाम र जवाफदेहिताका लागि उचित कानुनी र

संरचनागत प्रवन्ध गर्न माग गर्दै नेपालका प्रधानमन्त्रीलाई संबोधन गरिएका करिब २८ हजार पत्रहरू अहिलेसम्म सङ्कलन गरिएको छ। यस वर्ष पनि यस अभियान अन्तर्गत विभिन्न गतिविधिहरू आयोजना भएका थिए।

मे २८ अर्थात एम्नेस्टी इन्टरनेसनल स्थापना दिवसको सन्दर्भ पारेर उक्त दिवसको पुर्वसन्ध्या जेठ १३ गते काठमाडौंमा “हिरासतमा मृत्युका घटनाहरूमा राज्यको जवाफदेहिता” विषयक एक अन्तक्रियात्मक प्यानल छलफल कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। कार्यक्रममा वक्ताका रूपमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयका सहसचिव अरूणा जोशी,

सहायक न्यायधिवक्ता हरीप्रसाद रेग्मी, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका का.मू. सचिव मुरारी खरेल, प्रहरी उपरिक्षक जयराज सापकोटा, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका पूर्व आयुक्त मोहना अन्सारी, नेपाल बार एसोसिएसनका उपाध्यक्ष हर्क रावल र पूर्व प्रधानन्यायाधीश माननीय कल्याण श्रेष्ठ मुख्य वक्ताका रूपमा रहनुभएको थियो। कार्यक्रमको सुरुवाती चरणमा कान्तिपुर दैनिकका पत्रकार तुफान न्यौपानेले नेपालमा हिरासतमा भएका मृत्युका घटनाहरू र ती घटनाका सवालमा देखिएको जवाफदेहिताविहीनताको प्रतिनिधिमूलक चित्र प्रस्तुत गरेका थिए। उक्त कार्यक्रम र विषयवस्तुलाई केही सञ्चार माध्यमहरूले कभर पनि गरेका थिए जुन Custodial deaths continue with little being one towards investigation यहाँ हेर्न सकिन्छ। कार्यक्रमलाई फेसबुकबाट लाइभ पनि गरिएको थियो।

कान्तिपुरलगायतका विभिन्न सञ्चार माध्यमहरूले हिरासतमा भएका मृत्युका घटनाहरूमा अनुसन्धानविहीनता, दण्डहीनता र कुनै पनि खाले जवाफदेहिताको अभाव र घटनाहरूमा नियमित वृद्धिको विषयलाई प्रमुखताका

61st Amnesty Day

State Accountability for the Deaths in Custodies

Mr. Hari Prasad Regmi
Deputy Attorney General
Office of the Attorney General

Mr. Murari Prasad Kharel
Secretary
National Human Rights Commission (NHRC)

SSP Ram Dutta Joshi
Metropolitan Police Range
Nepal Police

Ms. Aruna Joshi
Joint Secretary
Human Rights and International Treaty Agreement
Office of the Prime Minister and Council of Ministers

Mr. Harka Rawal
Vice President
Nepal Bar Association

Ms. Mohna Ansari
Former Commissioner (NHRC, NWC)
and Human Rights Activist

Mr. Nirajan Thapaliya
Director
Amnesty International Nepal

AMNESTY INTERNATIONAL

02:50 PM - 04:00 PM Friday, 27 May, 2022

<https://facebook.com/amnestynepal/>

Moderator

Amnesty International Nepal
Published by PraveenKumar Yadav • May 31 at 1:01 PM

Nirajan Thapaliya, director at Amnesty International Nepal, said as the police personnel are involved in many of such incidents, largely there is no investigation into them. "The culture of impunity is largely responsible for the continuation in the incidents of custodial deaths," he told the Post. "It is serious that the police seldom register complaints in such cases."

<https://tkpo.st/3N10Xof>

Custodial deaths continue with little being done towards investigation
Most of those dying in custody under suspicious conditions are from marginalised groups.

156
People reached

23
Engagements

–
Distribution score

Boost unavailable

साथ उठाउँदै एम्नेस्टीको प्रयासलाई याम्प्लिफाइ गरेका छन्। जस्तै पुस ७ गते कान्तिपुर दैनिकमा तुफान न्यौपानेले लेखेको “हिरासतमा मृत्यु: शक्तिको चरम दुरुपयोग” शीर्षकको अनुसन्धानमूलक समाचारमा एम्नेस्टीको प्रयासलाई देहायबमोजिम उल्लेख गरिएको छ।

“मानवअधिकारवादी संस्था एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले गत मंसिर ७ मा हिरासतमा मृत्युका घटना रोक्न माग गर्दै प्रधानमन्त्रीलाई पत्र लेखौं घोषणा गरेको छ। प्रहरी हिरासतमा हुने यातना र मृत्युका अधिकांश घटनामा गरिब, मधेसी, दलित, मुस्लिम र जनजातिलगायत सीमान्तकृत समुदायका व्यक्तिहरू बढी हुने गरेको देखिएको भन्दै एम्नेस्टीले चिन्ता जनाएको छ। उक्त आह्वानमा भनिएको छ, हिरासतमा हुने रहस्यमय मृत्युका घटनाले नेपालको फौजदारी न्याय प्रणाली समस्याग्रस्त रहेको पुष्टि गर्छ”।

१४ औं युथ मेला सम्पन्न

एम्नेस्टी नेपालद्वारा युथ मेलाको १४ औं संस्करण हेटौंडामा पुष १२, १३ र १४ गते आयोजना गरिएको थियो। देशभरीका विभिन्न युथ नेटवर्कबाट करिब ८० जना प्रतिनिधि र पाँच जना भोलुन्टियरहरूको सहभागिता रहेको थियो। त्यसैगरी विभिन्न क्षेत्रमा दक्षता हाँसिल गरेका युवा श्रोत व्यक्तिहरूले यस वर्षको युथमेलामा आआफ्नो अनुभव र ज्ञानहरू बाँड्नु भएको थियो। पोलिटिकल लिटरेसी फर उइमिनका संस्थापक प्रकृति भट्टराई बस्नेत, युथ क्लाइमेट चेन्ज च्याम्पियन श्रेया केसी, दिगो विकास संस्थाका सह संस्थापक शैल श्रेष्ठ, ग्रामिण विकास संस्थाका ओम प्रकाश चौधरी, द्वन्द्वपीडित राष्ट्रिय महिला सञ्जालकी उपाध्यक्ष गिता रसाइली, एम्नेस्टी नेपालका सपोर्टर मेम्बर रुक्शना कपाली, प्रयत्न नेपालका सरिता लामिछाने, पत्रकार महासङ्घका अध्यक्ष विपुल पोखरेल बाह्य श्रोत व्यक्तिका रूपमा युथ मेलामा सहभागी हुनुभएको थियो।

पुष १२ गते आयोजना गरिएको उद्घाटन सत्रमा बागमति प्रदेश संसदका प्रमुख सानुकुमार श्रेष्ठ प्रमुख अतिथिका रूपमा रहनुभएको थियो। श्रेष्ठले युथ मेलाको अवधारणाको प्रशंसा गर्दै युवाहरू परिवर्तनका संवाहक भएकोले समाज बदल्न युवाहरूले फरक तरिकाबाट भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको बताउनु भएको थियो।

उद्घाटन सत्रका क्रममा “जलवायु परिवर्तन किन मानवअधिकारको विषय हो, युवाहरूले किन यो विषयमा चासो राख्नुपर्दछ” भन्ने शीर्षकमा प्यानल छलफल भएको थियो। छलफलमा वक्ताका रूपमा प्रकृति भट्टराई, श्रेया केसी, शैल श्रेष्ठ र ओम प्रकाश चौधरी रहनुभएको थियो।

पुष १३ र १४ गते दुई दिनसम्म चलेको प्रशिक्षण सत्रहरूमा विभिन्न विषय वस्तुहरूमा सहभागीहरूलाई प्रशिक्षित गरिएको थियो। सहभागी सबैले युथ मेला निकै उपयोगी र उपलब्धीमूलक रहेको प्रतिक्रिया दिएका छन्।

सामाजिक न्याय दिवसको सन्दर्भमा वेबिनार कार्यक्रम

अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक न्याय दिवस ८ फाल्गुन को सन्दर्भमा एम्नेस्टी नेपाल र समता फाउन्डेसनद्वारा संयुक्त रूपमा एउटा भर्चुअल छलफल कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। सामाजिक “न्यायलाई वास्तविकतामा रूपान्तरण गर्नमा भएका चुनौतीहरू” शीर्षकको उक्त वेबिनारमा राजु चापागाई, मोहना अन्सारी, प्रकाश नेपाली, भगवती अधिकारी, दिपेश श्रेष्ठ, श्याम साह र सुमन अधिकारी वक्ताका रूपमा रहनुभएको थियो।

विश्व सामाजिक न्याय दिवस

बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतायुक्त हाम्रो समाजमा विभिन्न किसिमका व्यक्तिहरू बसोबास गर्दछन्।

समाजका सबै सदस्य समान वा बराबर हुनु भन्ने धारणा नै सामाजिक न्याय हो।

समाजमा विद्यमान असमानताहरूलाई न्यूनीकरण गरेर समानता कायम गर्नु नै सामाजिक न्यायको मूल उद्देश्य हो।

WORLD DAY OF SOCIAL JUSTICE 2022

Turning Social Justice into a Reality: Key Challenges

Raju Chapagain
Lawyer, Researcher

DISCUSSION PROGRAM

20 Feb 2022, Sunday
03:00 PM - 05:00 PM

Mohna Ansari
Former Commissioner, NHRC

DALIT RIGHTS

RIGHT TO HOUSING & LAND

LGBTQ+ 'S RIGHTS

WOMEN'S RIGHTS

TRANSITIONAL JUSTICE

Prakash Nepali
Lawyer

Bhagavati Adhikari
Activist

Deepsh Shrestha
Activist

Shyam Sah
Activist

Suman Adhikari
Activist

LIVE fb.com/amnesty.nepal fb.com/SamataFoundationNepal

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको विश्वव्यापी मानवअधिकार प्रतिवेदन सार्वजनिक

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले चैत्र १५ गते एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सन् २०२१/२२ को मानवअधिकार प्रतिवेदनलाई एक कार्यक्रम आयोजना गरी सार्वजनिक गरेको थियो। उक्त कार्यक्रममा निवर्तमान अध्यक्षले प्रतिवेदनको बारेमा सङ्क्षिप्त जानकारी दिँदै सहभागीहरूलाई जानकारी गराउनु भएको थियो। कार्यक्रममा पत्रकार, मानवअधिकारकर्मी र नागरिक समाजका सदस्यहरू गरी करिब ८० जनाको सहभागिता रहेको थियो।

एम्नेस्टीको मानवअधिकारसम्बन्धी वार्षिक प्रतिवेदनलाई आधा शतक भन्दा बढी सञ्चार माध्यमहरूले संप्रेषण गरेको देखिएको छ। केही कभरेजहरू:

Amnesty International Nepal

यस्तो रह्यो सन् २०२१ मा नेपालमा मानवअधिकार अवस्था

15. 'Authorities in Nepal using Electronic Transaction Act to stifle freedom of expression' : <https://myrepublica.nagariknetwork.com/amp/authorities-in-nepal-using-electronic-transaction-act-to-stifle-freedom-of-expression/news.html.twig>
16. Amnesty International's report highlights government's failure to safeguard citizens' rights : <https://www.nepallivetoday.com/2022/03/29/amnesty-internationals-report-highlights-governments-failure-to-safeguard-citizens-rights/>
17. 'Freedom of expression continues to be at receiving end in Nepal' : <https://b360nepal.com/freedom-of-expression-continues-to-be-at-receiving-end-in-nepal/>
18. 'The human rights situation in Nepal is still far from satisfactory': Nirajan Thapaliya <https://www.nepallivetoday.com/2022/04/12/interview-the-human-rights-situation-in-nepal-is-still-far-from-satisfactory-nirajan-thapaliya-director-amnesty-international-nepal/>
19. 'Amnesty International Report 2021/22: The State of the World's Human Rights' Released <https://newshimalaya.com/2022/03/30/amnesty-international-report-2021-22-the-state-of-the-worlds-human-rights-released/>
20. नेपाल सरकारले नागरिकको अधिकार संरक्षण गर्न सकेन: एमनेष्टी : <https://radiokantipur.com/main-news/2022/03/30/1648621648>
21. रेडियो कान्तिपुरको समाचार प्रसारण २ पटक : https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=93984835409039465
22. कान्तिपुर डायरी, ४.४७ देखि ५.४३ सम्म : https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=9979690696999329
23. व्यापारिक लालचले गर्दा कोरोना नियन्त्रणमा आउन सकेन: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल : <https://ratopati.com/story/229327/2022/3/29/amnesty-international>
24. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल प्रतिवेदन: एकैवर्ष ६७ राष्ट्रले ल्याए स्वतन्त्रतामाथि प्रतिबन्ध लगाउने नयाँ कानुन : <https://nagarikkhabar.com/2022/03/261042/>
25. एमनेष्टी इन्टरनेशनलले भन्यो : विद्युतीय कारोबार ऐनको दुरुपयोग भयो. <https://www.onlinekhabar.com/2022/03/1101296>
26. नागरिकको अधिकार संकुचित भयो : एम्नेस्टी इन्टरनेशनल. <https://nepalsamaya.com/samai/2022-03-29-212000>

27. व्यापारिक लालचले गर्दा कोरोना नियन्त्रणमा आउन सकेन: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल.
<https://www.khabarhub.com/2022/29/366813/>
28. दिनभर के के भयो देशभर? (अडियोसहित): <https://www.khabarhub.com/2022/29/366948/>
29. नागरिकको अधिकार संकुचित भयो : एम्नेस्टी इन्टरनेसनल: <https://lokaantar.com/story/177297/2022/3/29/current-affairs/amnesty>
30. नागरिकको अधिकार सङ्कुचित गर्न सरकार नै लागि पन्यो: एम्नेष्टी इन्टरनेशनल.
<https://inseconline.org/np/news/नागरिकको-अधिकार-सङ्कुचित>
31. सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई न्याय दिन सरकारले सकेन
<https://ekagaj.com/article//article/society/93224/>
32. एकैवर्ष ६७ राष्ट्रले ल्याए स्वतन्त्रतामाथि प्रतिबन्ध लगाउने नयाँ कानून:
<https://ekagaj.com/article//article/world/93227/>
33. नेपालमा विद्युतीय कारोबार ऐनको दुरुपयोग- एम्नेस्टी इन्टरनेसनल: <https://kharibot.com/news-details/१०३१५३/२०२२-०३-२९>
34. एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले नेपाल सरकारले विद्युतीय कारोबार ऐनको दुरुपयोग गरेको आरोप:
<https://sidhakuranews.com/?p=5416>
35. आपराधिक घटनामा कुनै स्वतन्त्र अनुसन्धान नगरिएको भन्दै एम्नेष्टीको आपत्ति:
<https://matrisandesh.com/archives/72643.html>
36. नेपालमा विद्युतीय कारोबार ऐनको दुरुपयोग भयो : एम्नेस्टी इन्टरनेसनल: <https://ehimalayetimes.com/samaj/80336>
37. व्यापारिक लालचले कोरोना नियन्त्रणमा आउन नसकेको एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको दावी:
<https://ndckhabar.com/2022/03/29/19286>
38. नेपालमा सरकार र सत्तारूढ दलका नेताहरूको आलोचना गर्ने पत्रकारलाई हिरासतमा लिन विद्युतीय कारोबारको प्रयोग: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल: <https://www.ekhabarexpress.com/news/detail/4395>
39. सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई न्याय दिन सरकारले सकेन : एम्नेस्टी इन्टरनेसनल:
<https://ekhabarexpress.com/news/detail/4396>
40. प्रहरी हिरासतभित्र हुने यातनाका घटनामा वृद्धि: एम्नेष्टी: <https://www.uijaalonepal.com/143223>
41. 'महामारी देखाएर विध्वका नेताहरूले शक्ति र मुनाफा सञ्चित गरे': <https://himalpress.com/news/2548>
42. सरकारले सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई न्याय दिन सकेन: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल:
<https://sankalpakistan.com/2022/03/29/210159>
43. एकैवर्ष ६७ राष्ट्रले ल्याए स्वतन्त्रतामाथि प्रतिबन्ध लगाउने नयाँ कानून: <https://ekhabarexpress.com/news/detail/4406>
44. एकैवर्ष ६७ राष्ट्रले ल्याए स्वतन्त्रतामाथि प्रतिबन्ध लगाउने नयाँ कानून:
<https://www.meronews.com/2022/03/112730.html>
45. सरकारले सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई न्याय दिन सकेन: <https://sajhasabal.com/society/86788>
46. स्वार्थी राष्ट्रवाद र व्यापारिक लालचले गर्दा कोरोना नियन्त्रणमा आउन सकेन: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल:
<https://sajhasawal.com.np/health/86793>
47. नेपालमा सरकार र सत्तारूढ दलका नेताहरूको आलोचना गर्ने पत्रकारलाई हिरासतमा लिन विद्युतीय कारोबारको प्रयोग: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल: <https://www.dcnepal.com/2022/03/344098>
48. सरकारले विद्युतीय कारोबार ऐनको दुरुपयोग गर्यो: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल: <https://farakdhar.com/story/79736>
49. स्वार्थी राष्ट्रवाद र व्यापारिक लालचले गर्दा कोरोना नियन्त्रणमा आउन सकेन: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल:
<https://np.nepal24hours.com/archives/120787>
50. नेपालमा नागरिकका अधिकार सङ्कुचित भएको एम्नेस्टीको निष्कर्ष: <https://www.aayomail.com/2022/03/99051/>
51. नागरिकको अधिकार सङ्कुचित भयो: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल: <https://onlinenews7.com/archives/104860>

52. नेपालमा सरकार र सत्तारूढ दलका नेताहरुको आलोचना गर्ने पत्रकारलाई हिरासतमा लिन विद्युतीय कारोबारको प्रयोग: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल: <https://ujagaronline.com/archives/34131>
53. एकैवर्ष ६७ राष्ट्रले ल्याए स्वतन्त्रतामाथि प्रतिबन्ध लगाउने नयाँ कानून: <https://www.lokpath.com/story/513780>
54. एकैवर्ष ६७ राष्ट्रले ल्याए स्वतन्त्रतामाथि प्रतिबन्ध लगाउने नयाँ कानून: <https://www.dainikonline.com/story/197480/2022/03/29/>
55. सरकारले सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई न्याय दिन सकेन: <https://www.janatapati.com/news-detail/104840>
56. नेपालमा सरकार र सत्तारूढ दलका नेताहरुको आलोचना गर्ने पत्रकारलाई हिरासतमा लिन विद्युतीय कारोबारको प्रयोग: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल: <http://ratokhare.com/2022/03/29/73574/>
57. पत्रकारलाई पक्राउ गर्न नेपालमा विद्युतीय कारोबारको दुरुपयोग: एम्नेस्टी इन्टरनेसनल: <https://bellsanchar.com/2022/42128/>
58. एकैवर्ष ६७ राष्ट्रले ल्याए स्वतन्त्रतामाथि प्रतिबन्ध लगाउने नयाँ कानून: <https://bishwokhabar.com/archives/48681>
59. सरकारले सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई न्याय दिन सकेन: <https://www.khabarbreak.com/2022/03/29/सरकारले-सशस्त्र-द्वन्द्व/>
60. सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई न्याय दिन सरकारले सकेन: <https://www.globalaawaj.com/archives/182183>
61. सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई सरकारले न्याय दिन सकेन: <https://ankurankhabar.com/2022/03/83164/>
62. सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई न्याय दिन सरकारले सकेन: <https://bajjikanalkhabar.com/?p=28850>
63. सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई न्याय दिन सरकारले सकेन: <https://aksherpati.com/34586>
64. सशस्त्र द्वन्द्व पीडितलाई न्याय दिन सरकारले सकेन: <https://www.onlinepana.com/content/148258/>

नेपाल लाइभ टुडेमा एमनेस्टीबारे अन्तर्वार्ता

नेपालको वर्तमान मानवअधिकार अवस्थाका साथै एमनेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको सुरुवात र विकास क्रमकाबारेमा निर्देशक निराजन थपलियाले नेपाल लाइभ टुडेमा अन्तर्वार्ता दिनुभएको थियो जुन चैत्र २९ गते प्रकाशित भएको थियो।

अन्तर्वार्ताको पूर्ण अंश यहाँ पढ्न सकिनेछ :

<https://www.nepallivetoday.com/2022/04/12/interview-the-human-rights-situation-in-nepal-is-still-far-from-satisfactory-nirajan-thapaliya-director-amnesty-international-nepal/>

विश्व पत्रकार स्वतन्त्रता दिवसका सन्दर्भमा भिडियो सन्देश

विश्व पत्रकार स्वतन्त्रता दिवसका सन्दर्भमा संविधानले प्रत्याभूत गरेको पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रता र अभिव्यक्ति स्वतन्त्रतालाई पालना गर्न तथा रक्षा गर्नका लागि विभिन्न तहका सरकारहरूले प्रस्ताव गरेका मस्यौदा विधेयकका समस्याग्रस्त प्रावधानहरू सच्याउन आग्रह गर्दै भिडियो सन्देश तयार गरी वैशाख ३ गते संप्रेषण गर्ने काम गरिएको थियो। [भिडियो सन्देश](#)

६१ औँ एमनेस्टी इन्टरनेसनल स्थापना दिवस

मे २८ अर्थात एमनेस्टी इन्टरनेसनल स्थापना दिवसको सन्दर्भ पारेर उक्त दिवसको पूर्वसन्ध्या जेठ १३ गते काठमाडौँमा “हिरासतमा मृत्युका घटनाहरूमा राज्यको जवाफदेहिता” विषयक एक अन्तर्क्रियात्मक प्यानल छलफल कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। त्यस्तै जेष्ठ १२ गते एमनेस्टी सदस्य र समर्थकहरूलाई

एक्सन सर्कुलर प्रेषित गरी आफ्नो समूह सदस्यहरूसँग आपसी शुभकामना र ऐक्यबद्धता व्यक्त गरेर वा मानवअधिकारका सवालमा छलफल गरेर वा आफूलाई लागेको गतिविधि गरेर एम्नेस्टी दिवस मनाउन अनुरोध गरिएको थियो। जसमा खैरानी युथ नेटवर्क, चितवन, अग्रासन युथ नेटवर्क, दाङले दीप प्रज्वलन आयोजना गरी सोको बारेमा सचिवालयलाई जानकारी गराएका थिए।

स्थानीय स्तरमा भएका गतिविधिहरूको केही झलक

समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कहरूद्वारा आ.व. २०७८/७९ मा गरेका कार्यक्रमहरूको विवरण

राष्ट्रिय सचिवालयमा प्राप्त भएको जानकारीअनुसार एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कहरूले मिति २०७८ साउन १ गते देखि २०७९ असार मसान्त (१६ जुलाई २०२१ देखि १६ जुलाई २०२२ को अवधिमा निम्नबमोजिमका कार्यक्रम/गतिविधिहरू आयोजना गरेका छन् ।

समूह /निर्माणाधीन समूह/युथ नेटवर्क	गतिविधि
समूह- १, धनकुटा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- २, सुर्खेत	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ भाद्र १९ गते रक्तदान कार्यक्रमको आयोजना २०७८ असोज २३ गते वडा दशैं, दिपावली, नेपाल संवत तथा छठ पर्वको अवसरमा शुभकामना आदान प्रदान तथा चियापान कार्यक्रमको आयोजना २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा दीप प्रज्वलनकार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ ८ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ४, तेह्रथुम	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ ९ गते साधारण सभा सम्पन्न
जलेश्वरनाथ महिला समूह-५, महोत्तरी	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ फागुन २४ गते ११२ औं अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसको सन्दर्भमा प्रदर्शन/र्याली कार्यक्रमको आयोजना
समूह- ६, इटहरी	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ७, महोत्तरी	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ भाद्र १२ गते बलपूर्वक बेपत्ता पारिने कार्य विरुद्धको दिवसको सन्दर्भमा छलफल तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रमको आयोजना २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा प्रवचन तथा अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ८, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७९ असार २० गते कलेजका छात्र छात्राहरूका लागि मानव अधिकार शिक्षा र एम्नेस्टी अभियानका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना । २०७९ असार २८ गते विद्यालयका छात्र छात्राहरूका लागि मानव अधिकार शिक्षा र एम्नेस्टी अभियानका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना ।
सरलामाई समूह-९, मलंगवा, सर्लाही	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- १०, इनरुवा, सुनसरी	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ११, विराटनगर, मोरङ	<ul style="list-style-type: none">
समूह- १२, बुटवल, रुपन्देही	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ असोज २ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- १३, रवि, पाँचथर	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १३ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- १४, उर्लावारी, मोरङ	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- १५, जनकपुर	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १४ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- १६, वीरगञ्ज, पर्सा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- १७, भक्तपुर	<ul style="list-style-type: none">

समूह /निर्माणाधिन समूह/युथ नेटवर्क	गतिविधि
समूह- १८, काठमाडौं	• २०७८ माघ १४ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- १९, रामेछाप	• २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- २०, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> • २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न • २०७९ जेठ २१ गते मानवअधिकार शिक्षा सम्बन्धमा छलफल कार्यक्रमको आयोजना • २०७९ जेठ २९ गते बाल श्रम विरुद्धको दिवसको अवसरमा कक्षा ९ र १० का छात्र-छात्राहरूमा भाषण कला प्रतियोगिता कार्यक्रमको आयोजना • २०७९ असार १५ गते धान दिवसको अवसरमा धान रोपाईं कार्यक्रमको आयोजना ।
समूह- २१, काठमाडौं	• २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- २२, धुलाबारी, भापा	• २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- २३, विराटनगर, मोरङ	• २०७८ कार्तिक २६ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- २४, बारा	• २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
सोसियल वर्कर समूह- २५, चितवन	<ul style="list-style-type: none"> • २०७८ माघ ८ गते साधारण सभा सम्पन्न • २०७८ फागुन २४ गते ११२ औं अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसको अवसरमा प्रवचन कार्यक्रमको आयोजना • २०७९ वैशाख १८ गते अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक दिवसको अवसरमा छलफल कार्यक्रमको आयोजना
समूह- २६, कोहलपुर, बाँके	• २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- २७, लमजुङ	• २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- २८, अछाम	• २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
महिला समूह-२९, कञ्चनपुर	• २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ३०, राजविराज	• २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ३१, नवलपरासी	• २०७८ माघ १० गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ३२, काठमाडौं	• २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ३३, चितवन	• २०७८ माघ १० गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ३४, काठमाडौं	• २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ३५, काठमाडौं	• २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ३६, प्यूठान	• २०७८ माघ १४ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ३७, भद्रपुर, भापा	•
समूह- ३८, दोलखा	•
समूह- ३९, नुवाकोट	• २०७८ मंसिर ६ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ४०, कावासोती, नवलपरासी	• २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ४१, विराटनगर, मोरङ	<ul style="list-style-type: none"> • २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न • २०७७ फागुन २४ गते नारी दिवसको अवसरमा र्याली कार्यक्रमको आयोजना •
महिला समूह- ४२, गोरखा	• २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रमको आयोजना

समूह /निर्माणाधिन समूह/युथ नेटवर्क	गतिविधि
	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७९ जेठ १४ गते ६१ औं एम्नेस्टी स्थापना दिवसको अवसरमा “हिरासतमा मृत्युका घटनाहरूमा राज्यको जवाफदेहिता” विषयकमा अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना
समूह- ४३ र बनेपा युथ नेटवर्क, बनेपा, काभ्रेपलाञ्चोक	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ४४, धनगढी, कैलाली	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ४५, पाँचथर	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न
महिला समूह- ४६, जनकपुर, धनुषा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १४ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ४७, म्याग्दी	<ul style="list-style-type: none">
समूह- ४८, बागलुङ्ग	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ भाद्र १४ गते बलपूर्वक बेपत्ता पारिने कार्य विरुद्धको दिवसको सन्दर्भमा दिप प्रज्ज्वलन कार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ १० गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ४९, कञ्चनपुर, महाकाली	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न
महिला समूह- ५०, भक्तपुर	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मङ्सिर ३ गते अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ ११ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ५१, कपिलवस्तु	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ फागुन २४ गते ११२ औं अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसको अवसरमा छलफल कार्यक्रमको आयोजना
समूह- ५२, बर्दिया	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १४ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७९ असार ९ गते एम्नेस्टी अभियानका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना ।
मिडिया समूह- ५३, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ पौष २३ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ५४, पोखरा, कास्की	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ ६ गते साधारण सभा सम्पन्न
महिला समूह- ५५, पनौती	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ असोज १५ गते मानव अधिकार शिक्षा कार्यक्रमको आयोजना २०७८ कार्तिक ६ गते मानव अधिकार शिक्षा कार्यक्रमको आयोजना २०७८ कार्तिक १३ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ मङ्सिर १० गते मानव अधिकार शिक्षा कार्यक्रमको आयोजना २०७८ मङ्सिर १२ गते महिला हिंसा विरुद्धको अभियानका सन्दर्भमा छलफल कार्यक्रमको आयोजना २०७८ मङ्सिर १३ र पौष ७ गते अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना २०७८ मङ्सिर १५ गते विश्व एड्स दिवसको अवसरमा छलफल कार्यक्रमको आयोजना २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा छलफल कार्यक्रमको आयोजना २०७८ मङ्सिर २६ गते मानव अधिकार शिक्षा कार्यक्रमको आयोजना २०७८ पौष १७ गते क्षमता अभिवृद्धि अभिमूअधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना
समूह- ५६, भक्तपुर	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १० गते साधारण सभा सम्पन्न

समूह /निर्माणाधिन समूह/युथ नेटवर्क	गतिविधि
समूह- ५७, जनकपुर	• २०७८ माघ १४ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ५८, विर्तामोड, भापा	• २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ५९, कैलाली	• २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ६०, दमक, भापा	• २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ६१, पाटन, ललितपुर	• २०७८ माघ १४ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ६२, नेपालगञ्ज, बाँके	• २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ६३, इटहरी, सुनसरी	• २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ६४, चित्रवन, चितवन	<ul style="list-style-type: none"> • २०७७ फागुन २४ गते नारी दिवसको अवसरमा र्याली कार्यक्रमको आयोजना • २०७८ मङ्सिर २३ गते महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियानको अवसरमा शान्ति र्यालीको आयोजना • २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा दीप प्रज्वलनकार्यक्रमको आयोजना • २०७८ माघ ७ गते साधारण सभा सम्पन्न • २०७८ फागुन २४ गते ११२ औं अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसको सन्दर्भमा अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना
समूह- ६५, कैलाली	• २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ६६, दाङ	• २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ६७, हेटौडा, मकवानपुर	• २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ६८, नेपालगञ्ज, बाँके	• २०७८ माघ १२ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ६९, सुर्खेत	<ul style="list-style-type: none"> • २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा दीप प्रज्वलनकार्यक्रमको आयोजना • २०७८ पौष १० गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ७०, काँकडभिट्टा, भापा	• २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ७१, कैलाली	<ul style="list-style-type: none"> • २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना • २०७८ माघ ९ गते साधारण सभा सम्पन्न • २०७९ असार १० गते एम्नेस्टी अभियानका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना ।
समूह- ७२, पनौती, काभ्रेपलाञ्चोक	<ul style="list-style-type: none"> • २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा छुलफल कार्यक्रमको आयोजना • २०७८ माघ १४ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ७३, विराटनगर, मोरङ	<ul style="list-style-type: none"> • २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न • २०७७ फागुन २४ गते नारी दिवसको अवसरमा र्याली कार्यक्रमको आयोजना •
समूह- ७४, कञ्चनपुर	• २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ७५, दमक, भापा	• २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न

समूह /निर्माणाधिन समूह/युथ नेटवर्क	गतिविधि
समूह- ७६, गोरखा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७९ जेठ १४ गते ६१ औं एम्नेस्टी स्थापना दिवसको अवसरमा “हिरासतमा मृत्युका घटनाहरूमा राज्यको जवाफदेहिता” विषयकमा अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना
समूह- ७७, जाजरकोट	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ७८, लालबन्दी, सर्लाही	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ७९, सिन्धुपाल्चोक	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ८०, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ ४ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ८१, सिराहा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ८२, र बाराही युथ नेटवर्क, पोखरा, कास्की	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७९ जेठ १८ गते सदस्यहरूका लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना
समूह- ८३, दमक, भ्वापा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
व्यापारिक समूह- ८६, काँकडभिट्टा, भ्वापा	<ul style="list-style-type: none">
समूह- ८७, काँकडभिट्टा, भ्वापा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १२ गते साधारण सभा सम्पन्न
समूह- ८९, टिकापुर, कैलाली	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ १४ गते साधारण सभा सम्पन्न
बुटवल महिला निर्माणाधिन समूह, रुपन्देही	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ असोज ४ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना
बैतडी निर्माणाधिन समूह, बैतडी	<ul style="list-style-type: none">
जुम्ला निर्माणाधिन समूह, जुम्ला	<ul style="list-style-type: none">
स्याङजा निर्माणाधिन समूह, स्याङजा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
काठमाडौं युथ नेटवर्क काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न
काठमाडौं युनिभर्सिटी युथ नेटवर्क, धुलीखेल	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ साउन १ गते अन्तर्राष्ट्रिय न्याय दिवसका सन्दर्भमा जनचेतनामूलक भिडियो निर्माण गरी सामाजिक सञ्जालमा पोष्ट २०७८ साउन १५ गते मानव बेचबिखन विरुद्ध जनचेतनाका लागि सामाजिक सञ्जालमा पोष्ट २०७८ माघ ८ गते साधारण सभा सम्पन्न
काँक्रेविहार युथ नेटवर्क, सुर्खेत	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा दीप प्रज्वलनकार्यक्रमको आयोजना

समूह /निर्माणाधिन समूह/युथ नेटवर्क	गतिविधि
	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ पौष १० गते साधारण सभा सम्पन्न
बाराही युथ नेटवर्क, पोखरा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ माघ २९ गते विश्व सामाजिक न्याय दिवसको अवसरमा वेबिनार कार्यक्रमको आयोजना २०७७ फागुन २४ गते नारी दिवसको अवसरमा “महिनावारी र लैङ्गिक हिंसा” विषयमा छलफल कार्यक्रमको आयोजना
पिस भिजन युथ नेटवर्क, भक्तपुर	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न
बनेपा युथ नेटवर्क, बनेपा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १४ गते साधारण सभा सम्पन्न
रामपुर युथ नेटवर्क, चितवन	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७७ फागुन २४ गते नारी दिवसको अवसरमा लैङ्गिक समानता र महिला हकहितका सम्बन्धमा जनचेतनामूलक सन्देश सामाजिक सञ्जालमार्फत प्रदर्शन
जोसेफ युथ नेटवर्क, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ साउन २८ गते अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवसको अवसरमा सामाजिक आन्दोलनमा युवाहरूको प्रभावकारी भूमिका विषयमा फोटो र कला प्रदर्शन कार्यक्रमको (भर्चुअल) आयोजना २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
वितार्मोड युथ नेटवर्क, वितार्मोड, झापा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ ६ गते साधारण सभा सम्पन्न
दमक युथ नेटवर्क, दमक, झापा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १० गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ चैत्र २२ गते मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रमको आयोजना २०७९ असार १९ गते वातावरण दिवसको अवसरमा वृक्षारोपण कार्यक्रमको आयोजना
केएमसि नेसनल युथ नेटवर्क, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
रत्ननगर क्रियटिभ युथ नेटवर्क, चितवन	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७७ फागुन २४ गते नारी दिवसको अवसरमा र्याली कार्यक्रमको आयोजना
डाइनामिक युथ नेटवर्क, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ ७ गते साधारण सभा सम्पन्न
फ्युजन युथ नेटवर्क, भक्तपुर (२०१२)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ भदौ २६ गते “वातावरण संरक्षणमा आदिवासी जनजातिको भूमिका” विषयमा वेबिनार कार्यक्रमको आयोजना २०७८ मङ्सिर १८ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ २९ गते विश्व सामाजिक न्याय दिवसको अवसरमा वेबिनार कार्यक्रमको आयोजना
पक्लिहवा युथ नेटवर्क, भैरहवा (२०१२)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७९ जेठ २९ गते विश्व बाल श्रम विरुद्ध दिवसको अवसरमा जनचेतना फैलाउनको लागि प्लेकार्ड सहित शान्ति यात्रीको आयोजना
इन्जिनियरिङ युथ नेटवर्क, ललितपुर	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न

समूह /निर्माणाधिन समूह/युथ नेटवर्क	गतिविधि
(२०१२)	
चन्द्रगढी युथ नेटवर्क, भ्पापा (२०१२)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ ९ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७९ जेठ १४ गते ६१ औं एम्नेस्टी स्थापना दिवसको अवसरमा शान्ति च्याली र दिप प्रज्वलन कार्यक्रमको आयोजना
एनओसी युथ नेटवर्क, ललितपुर (२०१३)	<ul style="list-style-type: none">
इमोर्टल युथ नेटवर्क, दमक (२०१२)	<ul style="list-style-type: none">
नेपाल युथ नेटवर्क, काठमाडौं (२०१३)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७९ जेठ १८ गते “लोकतान्त्रिक प्रणालीमा मानवअधिकारको सुनिश्चितता” विषयक वक्तृत्वकला प्रतियोगिताको आयोजना
इन्द्रेश्वर युथ नेटवर्क, पनौती (२०१३)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
फरेष्ट्री युथ नेटवर्क, हेटौडा (२०१५)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ साउन १५ गते अन्तर्राष्ट्रिय मानव बेचबिखन विरुद्धको दिवसको अवसरमा जनचेतनामूलक भिडियो निर्माण २०७८ भाद्र १४ गते बलपूर्वक बेपत्ता पारिने कार्य विरुद्धको दिवसको सन्दर्भमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमको आयोजना २०७८ पौष ५ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना २०७८ पौष १६ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ माघ २९ गते विश्व सामाजिक न्याय दिवसको अवसरमा वेबिनार कार्यक्रमको आयोजना
कृषि क्याम्पस युथ नेटवर्क, लम्जुङ्ग (२०१५)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मङ्सिर २९ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ फागुन २४ गते ११२ औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवसको अवसरमा “देश विकासका लागि महिलाको सहभागिता आजको आवश्यकता” विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना
अम्बिकेश्वरी युथ नेटवर्क, दाङ	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ पौष ७ गते साधारण सभा सम्पन्न
भिक्टोरिया युथ नेटवर्क, दाङ	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १३ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ माघ २९ गते विश्व सामाजिक न्याय दिवसको अवसरमा वेबिनार कार्यक्रमको आयोजना
युनाइटेड युथ नेटवर्क, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ कार्तिक २५ गते मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रमको आयोजना २०७८ कार्तिक २७ गते साधारण सभा सम्पन्न
लम्की युथ नेटवर्क, कैलाली	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
केन्द्रीय प्रविधि क्याम्पस युथ नेटवर्क, धरान, सुनसरी	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
धुलाबारी युथ नेटवर्क, धुलाबारी, भ्पापा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
इलाइजन युथ नेटवर्क, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
क्वालिटी युथ नेटवर्क, भक्तपुर (२०१६)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ ६ गते साधारण सभा सम्पन्न

समूह /निर्माणाधिन समूह/युथ नेटवर्क	गतिविधि
गोरखा इन्टरनेसनल युथनेटवर्क, दाङ	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ ३ गते साधारण सभा सम्पन्न
थापाथली युथ नेटवर्क, काठमाडौं (२०१७)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ ६ गते साधारण सभा सम्पन्न
एनसिसी युथ नेटवर्क, काठमाडौं (२०१७)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ पौष ५ गते साधारण सभा सम्पन्न
टिकापुर युथ नेटवर्क, टिकापुर, कैलाली (२०१७)	<ul style="list-style-type: none">
देवी युथ नेटवर्क, विर्तामोड, भ्र्पापा (२०१७)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
आयुर्वेद क्याम्पस युथ नेटवर्क, काठमाडौं (२०१७)	<ul style="list-style-type: none">
त्रिचन्द्र युथ नेटवर्क, काठमाडौं (२०१७)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ असोज ३ गते संविधान दिवसको अवसरमा नेपालको संविधान २०७२ र त्यसको कार्यान्वयनका सम्बन्धमा छलफल कार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ फागुन ८ गते विश्व सामाजिक न्याय दिवसको अवसरमा प्लेकार्डका साथमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमको आयोजना
जनकपुर युथ नेटवर्क, जनकपुर (२०१७)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
हिकाष्ट युथ नेटवर्क, काठमाडौं (२०१७)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १८ गते साधारण सभा सम्पन्न
टियु युथ नेटवर्क, काठमाडौं (२०१७)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मंसिर २५ गते साधारण सभा सम्पन्न
अग्रासन युथ नेटवर्क, दाङ (२०१७)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ कार्तिक २६ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ फागुन २४ गते ११२ औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवसको अवसरमा अन्तरक्रिया र दीप प्रज्वलन कार्यक्रमको आयोजना २०७९ जेठ १४ गते ६१ औं एम्नेस्टी स्थापना दिवसको अवसरमा दीप प्रज्वलन कार्यक्रमको आयोजना
युसिएमएस युथ नेटवर्क, भैरहवा (२०१८)	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ ६ गते साधारण सभा सम्पन्न
सरस्वती युथ नेटवर्क, कैलाली	<ul style="list-style-type: none">
कैलाली युथ नेटवर्क, कैलाली	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ ११ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ फागुन २४ गते ११२ औं अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसको सन्दर्भमा छलफल कार्यक्रमको आयोजना २०७९ असार १० गते एम्नेस्टी अभियानका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना ।
लमही युथ नेटवर्क, दाङ	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मंसिर २० गते साधारण सभा सम्पन्न

समूह /निर्माणाधिन समूह/युथ नेटवर्क	गतिविधि
	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ फागुन २४ गते ११२ औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवसको अवसरमा सडक नाटक कार्यक्रमको आयोजना
पाखीवास युथ नेटवर्क, धनकुटा	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
पुरनचौर युथ नेटवर्क, कास्की	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १६ गते साधारण सभा सम्पन्न
निङ्गलाशैनी युथ नेटवर्क, बैतडी	<ul style="list-style-type: none">
शुक्लाफाँटा युथ नेटवर्क, कञ्चनपुर	<ul style="list-style-type: none">
खैरहनी युथ नेटवर्क, चितवन	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मङ्सिर १२ गते महिला हिंसा विरुद्धको अभियानका सन्दर्भमा दीप प्रज्वलनकार्यक्रमको आयोजना २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा अधिकारका लागि पत्र लेखन कार्यक्रमको आयोजना २०७८ पौष २० गते साधारण सभा सम्पन्न २०७९ जेठ १४ गते ६१ औं एमनेस्टी स्थापना दिवसको अवसरमा "पीडितहरूका लागि न्याय खोज्दै दिप प्रज्वलन तथा भिडियो र फोटो स्टण्ट पदर्शन कार्यक्रमको आयोजना
महोत्तरी युथ नेटवर्क, महोत्तरी	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न
नेसनल ल कलेज युथ नेटवर्क, ललितपुर	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ असोज ३ गते साधारण सभा सम्पन्न
बीरेन्द्रनगर युथ नेटवर्क, सुर्खेत	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ मङ्सिर २४ गते मानव अधिकार दिवसको अवसरमा दीप प्रज्वलनकार्यक्रमको आयोजना २०७८ माघ ८ गते साधारण सभा सम्पन्न २०७८ फागुन ३ गते होली पर्वका अवसरमा शुभकामना आदन-प्रदान कार्यक्रमको आयोजना २०७९ असार ४ गते विद्यालय स्तरमा मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रमको आयोजना
ह्युमानिटी हाउस युथ नेटवर्क, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १५ गते साधारण सभा सम्पन्न
ऐश्वर्य युथ नेटवर्क, कैलाली	<ul style="list-style-type: none"> २०७९ असार ११ गते एमनेस्टी अभियानका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना ।
हिमशिला युथ नेटवर्क, काठमाडौं	<ul style="list-style-type: none"> २०७८ माघ १७ गते साधारण सभा सम्पन्न

खण्ड १

गभर्नेन्स र सङ्गठनात्मक गतिविधि

द. गभर्नेन्स र सङ्गठनात्मक गतिविधि

द.१. समूह र युथ नेटवर्क

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालमा आवद्ध समूहहरूको सङ्ख्या हाल ८१ रहेको छ भने निर्माणाधीन समूहहरूको सङ्ख्या २ रहेको छ। यस अवधिमा युथ नेटवर्कहरूको सङ्ख्या ५५ रहेको छ। समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्क गरी ४० जिल्लामा एम्नेस्टी नेपालको स्थानीय संरचनाहरू अस्तित्वमा रहेका छन्।

एम्नेस्टी नेपालमा आवद्ध समूहहरू ३९ जिल्लामा रहेका छन् भने युथ नेटवर्कहरू १९ जिल्लामा रहेका छन्। (समूह र युथ नेटवर्कको विवरण अनुसूची १ र २ मा दिइएको छ)

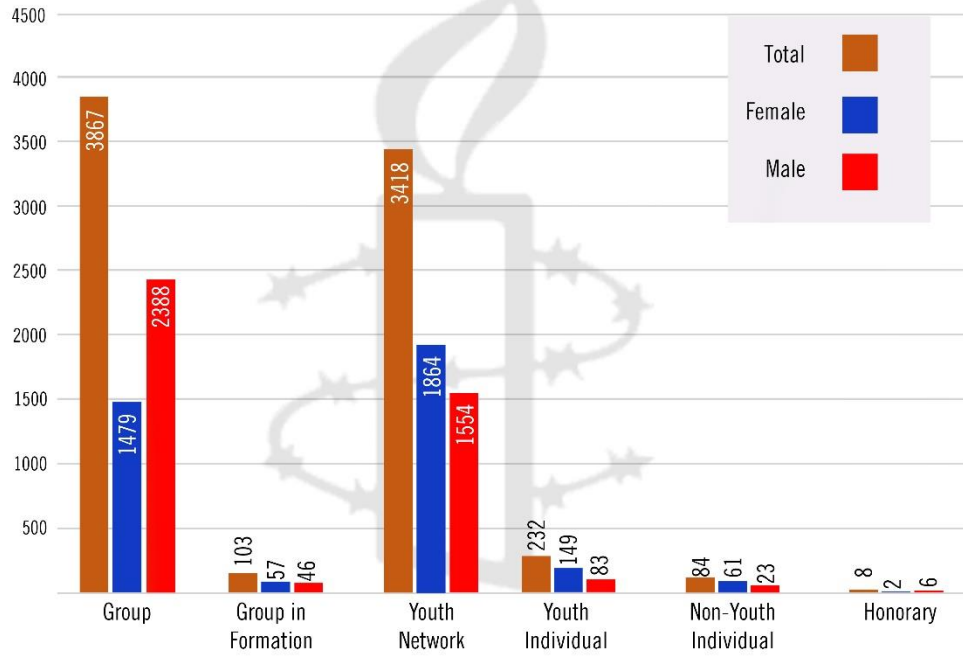
द.२. सदस्यता

आ.व. २०७८/७९ को अन्त्यसम्ममा सदस्यता संख्यामा केही वृद्धि भएको छ। अहिले एम्नेस्टी नेपालको कुल सदस्य सङ्ख्या ७,७१२^१ रहेको छ। यसमध्ये महिलाको सङ्ख्या ३,५७४ र पुरुषको सङ्ख्या ४,१३८ रहेको छ। एम्नेस्टी नेपालमा आवद्ध सदस्यहरूको तथ्याङ्कगत जानकारी इन्फोग्राफिक्समा तल हेर्नहोस्:

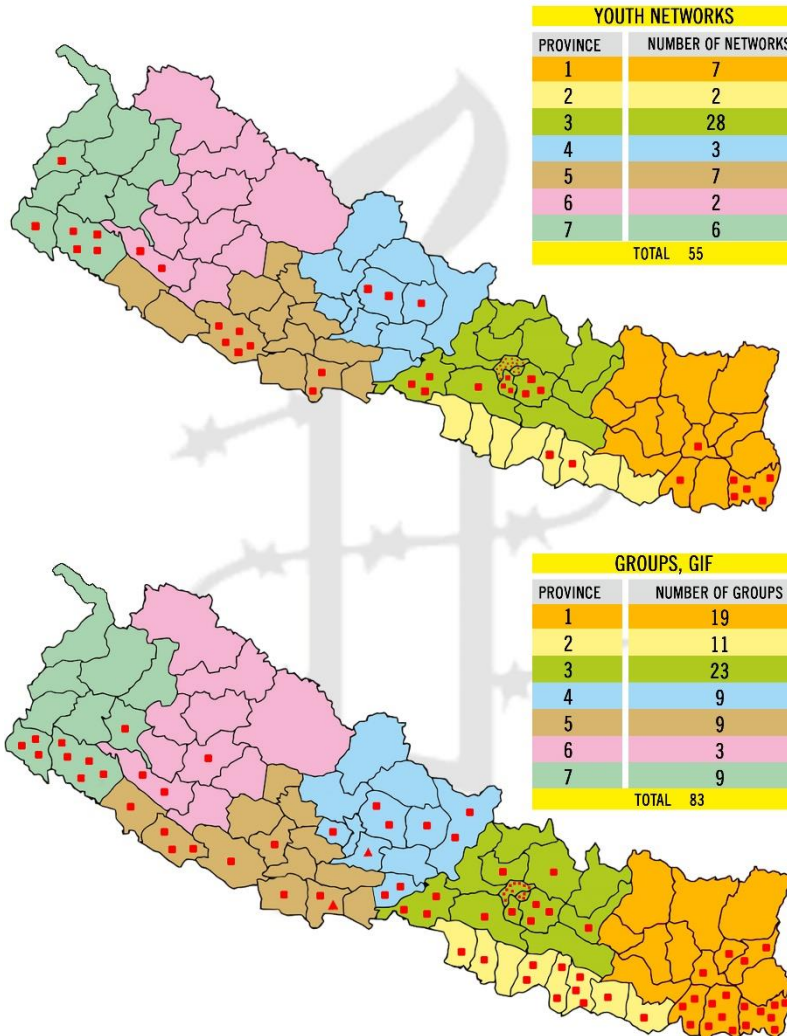

^१ यो प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को भएता पनि यसमा समावेश गरिएको सदस्यतासम्बन्धी तथ्याङ्क २०७९ मङ्सिर १६ सम्मको रेकर्डमा आधारित छ।

CATEGORY WISE REPORT

PROVINCE WISE REPORT

द.३. राष्ट्रिय रणनीतिक लक्ष्य कार्यान्वयन

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नयाँ ग्लोबल रणनीतिक फ्रेमवर्क सन् २०२२ - २०३० अनुरूप हुनेगरी एम्नेस्टी नेपालले आफ्नो नयाँ राष्ट्रिय रणनीतिक लक्ष्य तर्जुमा गरी सोहीअनुरूप वार्षिक कार्ययोजना (Strategic Goal) ले निर्देश गरेअनुसार वर्ष २०७८/७९ मा गतिविधिहरू अगाडि बढाइयो ।

द.४. वार्षिक साधारण सभा

द.४.१ तीसौं साधारण सभा

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले आफ्नो तीसौं साधारण सभा २०७८ चैत्र १८ र १९ गते काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको धुलिखेल नगरपालिकामा सम्पन्न गरेको थियो । उक्त साधारण सभाले आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, लेखापरीक्षण प्रतिवेदनका अलावा सन् २०२२ को वार्षिक कार्ययोजना र बजेट पारित गर्नुका साथै मानवअधिकारसम्बन्धी विभिन्न विषयहरूमाथि छलफल चलाएको थियो । सोही साधारण सभाले संस्थाको विधान संशोधनमा छलफल गरी केही दफाहरूमा संशोधन गर्ने निर्णय पनि गरेको थियो ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको ३० औं साधारण सभाको उद्घाटन सत्रमा प्रमुख अतिथिज्यूद्वारा सम्बोधन

त्यस साधारण सभामा सहभागी हुनका लागि तोकिएको आधार र प्रकृया पूरा गरेका एम्नेस्टी नेपालमा आवद्ध देशभरका ७७ वटा एम्नेस्टी नेपाल समूह, ४९ युथ नेटवर्कबाट दुई दुई जना र समर्थक सदस्यको तर्फबाट दुईजना समेत गरी २५४ जना मताधिकारसहितका प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति रहेको थियो । दुई निर्माणाधीन समूहबाट ४ जना पर्यवेक्षकको उपस्थिति रहेको थियो ।

सोही साधारण सभाले मिति २०७८ चैत्र १९ गते एम्नेस्टी नेपालको नयाँ नेसनल बोर्ड (कार्यकारी समिति) र पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गरेको थियो । एम्नेस्टी नेपालको ११ सदस्यीय नव निर्वाचित नेसनल बोर्ड निम्नानुसार रहेको छ :

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको ३० औं साधारण सभाद्वारा निर्वाचित नवनि्युक्त अध्यक्ष विपिन बुढाथोकीलाई निर्वाचन अधिकृतद्वारा प्रमाणपत्र वितरण गर्दै

अध्यक्ष : विपिन बुढाथोकी
 उपाध्यक्ष : केशव पोखरेल
 महासचिव : शचिता कुईकेल
 उपमहासचिव : होम बहादुर अधिकारी
 कोषाध्यक्ष : रोशन बजगाईं
 सदस्य : निखिल पोखरेल
 सदस्य : देवेन्द्र कुमार सेजुवाल
 सदस्य (महिला) : मञ्जु विश्वकर्मा
 सदस्य (महिला) : विमला वाग्ले
 सदस्य युवा (महिला) : गरिमा पाण्डे
 सदस्य युवा (खुला) : बरूण कुईकेल

साधारण सभाको समापन पश्चात् एक पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गरी संस्थाको वार्षिक गतिविधि र आर्थिक प्रतिवेदन तथा साधारण सभाका निर्णयहरूलाई सार्वजनिक गरिएको थियो । त्यस क्रममा गत आर्थिक वर्षमा संस्थामा कुन कुन श्रोतबाट कति आम्दानी भयो र सो आम्दानी कुन कुन काममा कति खर्च गरियो भन्ने बारेमा सार्वजनिक जानकारी गराउनुका साथै आर्थिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन सञ्चार माध्यमका प्रतिनिधिहरूलाई उपलब्ध गराइएको थियो ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको ३० औं साधारण सभाको समापन पश्चात् पत्रकार सम्मेलन हुँदै

यसअघि चैत्र १८ गते दिउँसो १ बजे साधारण सभाको उद्घाटन समारोह सम्पन्न भएको थियो । सर्वोच्च अदालतका पूर्वन्यायाधीश बलराम के.सी र एम्नेस्टी नेपालका तत्कालीन अध्यक्ष बिक्रम ढुकुछुले दीप प्रज्वलन गरी सभाको उद्घाटन गर्नु भएको थियो । उद्घाटन सत्रमा अन्तर्राष्ट्रिय बोर्डका अध्यक्ष डा. अन्जुला म्या सिं वैसको भिडियो सन्देशलाई प्रदर्शन गरिएको थियो । विशिष्ट अतिथिहरूमा राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका पूर्व सदस्य प्रा. कपिल श्रेष्ठ, द्वन्द्वपीडित साभा चौतारीका संस्थापक अध्यक्ष सुमन अधिकारी, एम्नेस्टी इन्टरनेसनल दक्षिण क्षेत्रीय कार्यालयका निर्देशक यामिनी मिश्र, एनप्याब्सनका अध्यक्ष पाण्डव हमाल, पूर्व अध्यक्षहरू चरण प्रसाइ र राजन कुईकेल, मानवअधिकारकर्मी, नागरिक समाजका अगुवा, सरकारी कार्यालयका प्रतिनिधिहरू समेतको उपस्थिति रहेको थियो । यसका अलावा साधारणसभामा नेसनल बोर्ड तथा पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरू, राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू र आमन्त्रित पर्यवेक्षकहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको ३० औं साधारण सभामा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल दक्षिण क्षेत्रीय कार्यालयका निर्देशक यामिनी मिश्रद्वारा सम्बोधन

एम्नेस्टी नेपालको Governance र Management

एम्नेस्टी नेपालको नीतिगत कामका लागि यस संस्थाको सदस्यहरूमध्येबाट हरेक २/२ वर्षमा निर्वाचित हुने नेसनल बोर्ड रहेको हुन्छ भने संस्थाका सबै गतिविधि सञ्चालन गर्नका लागि राष्ट्रिय सचिवालय रहेको छ । त्यसैगरी विधान र नियमावलीले तोके बमोजिमका काम गर्न वार्षिक साधारण सभाबाट पुनरावेदन समिति र नेसनल बोर्ड निर्वाचित हुने गरेको छ । यी सबै निकायले आ-आफ्ना जिम्मेवारीअनुसारका कार्यहरू गर्ने गर्दछन् ।

पुनरावेदन समिति

नेसनल बोर्डले एम्नेस्टी नेपालमा आवद्ध कुनै समूह खारेजी गरेमा वा कुनै एम्नेस्टी सदस्यलाई सदस्यताबाट निस्कासनको निर्णय भएमा सम्बन्धित समूह वा सदस्यले त्यस्तो निर्णय चित्त नबुझी पुनरावेदन गर्न चाहेमा एम्नेस्टी नेपालको विधान बमोजिम पुनरावेदन समितिको व्यवस्था गरिएको छ । हरेक राष्ट्रिय परिषद् बैठकबाट २/२ वर्षमा नयाँ समितिको गठन हुने गर्दछ । पुनरावेदन समितिले पुनरावेदन निवेदनहरूउपर आवश्यक छानबिन गर्ने र आवश्यक परेमा नेसनल बोर्डको निर्णयलाई बदरसम्म गर्ने अधिकार राख्दछ ।

पुनरावेदन समितिको बैठक

वर्ष २०७८/७९ को अवधिभित्र पुनरावेदन समितिको बैठक दुई पटक बसेको थियो ।

नेसनल बोर्ड

वार्षिक साधारणसभाको अन्तरालमा नीतिगत निर्णयहरू गर्न नेसनल बोर्डको गठन भएको हुन्छ । यसका अलावा मानवअधिकार तथा संस्थागत नीतिको मस्यौदा गरी साधारण सभामा पेश गर्ने काम पनि नेसनल बोर्डको कार्यक्षेत्रभित्र पर्दछ । साधारण सभाबाट २/२ वर्षमा नयाँ समितिको गठन हुने वैधानिक व्यवस्था रहेको छ ।

नेसनल बोर्डको बैठक

आर्जिक वर्ष २०७८/७९ को अवधिसम्ममा एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्डको जम्मा ११ पटक बैठक सम्पन्न भएका छन् । ती बैठकहरू निम्न मिति र स्थानमा बसेका थिए:

१. २०७८ श्रावण ०२ (१७ जुलाई २०२१) - भर्चुअल - नियमित
२. २०७८ श्रावण १० र ११ (२५ र २६ जुलाई २०२१) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
३. २०७८ श्रावण २६ र २७ (१० र ११ अगस्ट २०२१) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
४. २०७८ भाद्र ०६ (२२ अगस्ट २०२१) - भर्चुअल - नियमित
५. २०७८ भाद्र ११ र १२ (२७ र २८ अगस्ट २०२१) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
६. २०७८ असोज १८ र १९ (०४ र ५ अक्टोबर २०२१) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
७. २०७८ पौष २८ र २९ (१२ र १३ जनवरी २०२२) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
८. २०७८ माघ २९ र फाल्गुन १ (१२ र १३ फेब्रुअरी २०२२) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
९. २०७८ चैत्र १८ (१ अप्रिल २०२२) - धुलिखेल लज रिसोर्ट, काभ्रे - प्रि एजिएम
१०. २०७८ चैत्र २० (३ अप्रिल २०२२) - धुलिखेल लज रिसोर्ट, काभ्रे - पोष्ट एजिएम
११. २०७९ जेठ ९ (२३ मे २०२२) - होटल भ्रिकुटी भ्यु, गोदावरी - नियमित

यस अवधिमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका केही चुनौती र संस्थागत सुधारका पहलहरूलाई गति र दिशा दिनका लागि अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय र बोर्डसँग पनि पटक पटक बैठकहरू भएका छन् र उल्लिखित नेसनल बोर्ड बैठकहरूमा संस्थाको जिवन्तता, भावी गतिशीलता र ठोस दिशा प्रदान गर्नका लागि विभिन्न निर्णयहरू लिइएका छन् ।

राष्ट्रिय सचिवालय

संस्थाको दैनिक कार्यसञ्चालनका लागि एम्नेस्टी नेपालको विधानले राष्ट्रिय सचिवालयको व्यवस्था गरेको छ । राष्ट्रिय सचिवालयमा निर्देशकलगायत विभिन्न विभागमा विभागीय कर्मचारीहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

कर्मचारी नियुक्ती

एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयमा मिडिया र सञ्चार संयोजकका रूपमा कार्यरत श्री प्रवीण कुमार यादवले सन् २०२२ जुलाई २ देखि लागू हुनेगरी राजिनामा दिनुभएपश्चात रिक्त रहेको पद र मानवअधिकार

शिक्षा अधिकृत श्री अर्पना श्रेष्ठले सन् २०२२ अक्टोबर ३१ देखि लागू हुनेगरी राजिनामा दिनुभएपश्चात् रिक्त रहेका दुवै पदमा खुला प्रतियोगिताका माध्यमबाट कर्मचारी नियुक्तिको प्रकृया अगाडि बढाइएको छ ।

कर्मचारी बैठक

राष्ट्रिय सचिवालयमा कर्मचारीहरूको बैठक प्रत्येक हप्ता बस्ने गरेको छ । उक्त बैठकका अलावा आवश्यकताअनुसार थप बैठकहरू बसी योजना कार्यान्वयन लगायतका विषयमा आवश्यक छलफल गरिने गरिन्छ । हरेक बैठकहरूमा भएका छलफलहरूको माइन्टिङ्ग गर्ने पद्धति रहेको छ ।

८.७. सामग्री उत्पादन र वितरण

वर्ष २०७८/७९ मा पनि एम्नेस्टी नेपालले यसका प्रकाशन तथा अभियान सामग्री प्रकाशित गर्ने र तिनको वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छ । त्यस्तै ३० औँ साधारण सभालाई लक्षित गरी टिसर्ट र भोलाहरू उत्पादन गरी सहभागीहरूलाई वितरण गरिएको थियो । ३१ औँ साधारण सभाका लागि पनि सो कार्य गरिएको छ ।

८.७.१. अन्य सामग्री छपाई र वितरण

एम्नेस्टी नेपालको नयाँ सदस्यता लिने सबैलाई Membership Pack प्रदान गरिँदै आइएको छ । त्यस्तो Membership Pack मा सदस्यता परिचयपत्र, शुल्क तिरेको रसिद, डायरी, कलम र एम्नेस्टीको नाम अङ्कित पीन राखिएको हुन्छ । त्यसरी Membership Pack मा राखी वितरण गर्ने प्रयोजनका लागि र अन्य कार्यक्रमहरूमा वितरणका लागि मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र लगायतका सामग्रीहरू छपाई (प्रिन्ट) र वितरण गरियो ।

८.८. समूह तथा युथ नेटवर्कहरूले आयोजना गर्ने कार्यक्रमहरूमा सहयोग

एम्नेस्टी नेपाल समूह वा युथ नेटवर्कले आयोजना गर्ने कुनै पनि प्रकारको कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपालको तहबाट हुन सक्ने सहयोग तत्काल उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइ सो को कार्यान्वयन गरिँदै आइएको छ । यसमा खास गरेर एम्नेस्टी अभियानसम्बन्धी उपलब्ध भएका सामग्रीहरू माग भए अनुसार समूह वा युथ नेटवर्कहरूमा उपलब्ध गराउने र माग भएअनुसार अन्य सहयोग उपलब्ध गराउने काम गरियो ।

एम्नेस्टी नेपालका तर्फबाट सञ्चालन गरिने विशेष अभियानका विषयमा एक्सन सर्कुलरहरू तयार गरी त्यस्ता अभियानमा भाग लिन इच्छुक समूह एवं युथ नेटवर्कहरूमा पठाउने कामलाई गत आ.व. २०७८/७९ मा पनि निरन्तरता दिइयो । यस्तो एक्सन सर्कुलरमा सम्बन्धित अभियानको उद्देश्य, त्यसअन्तर्गत के कस्ता कार्यक्रम गर्न सकिन्छ भन्ने जस्ता जानकारी समावेश गरिएको हुन्छ । यसका अलावा कतिपय अभियानसँग सम्बन्धित अभियान सामग्री पनि राष्ट्रिय सचिवालयबाट तयार गरेर प्रेषित गरियो ।

८.९. स्थानीय समूह र युथनेटवर्कहरूलाई 'Campaigning Package'

एम्नेस्टी नेपालले राष्ट्रियस्तरमा गर्ने कुनै पनि अभियानका लागि सामान्यतया: यस संस्थामा आवद्ध स्थानीय समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कहरूलाई “क्याम्पेनिङ्ग प्याकेज” (Campaign Package) प्रेषित गर्ने गरिन्छ । कुनै कुनै अभियानहरूका हकमा प्रारम्भमा नै सम्बन्धित अभियानमा सहभागी हुन समूह, निर्माणाधीन समूह वा युथ नेटवर्कहरू इच्छुक छन् भने जानकारी गराउन एम्नेस्टी नेपालबाट प्रेषित हुने नियमित सर्कुलर मार्फत् सबै समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कहरूमा अनुरोध गर्ने गरिन्छ र त्यसपछि सम्बन्धित अभियानमा सहभागी हुन इच्छा व्यक्त गर्ने समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कलाई मात्र सम्बन्धित अभियानका लागि त्यस्तो प्याकेज प्रेषित गर्ने गरिन्छ । कतिपय अभियानमा भने सबै समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कहरूलाई यस्तो प्याकेज पठाउने गरिन्छ । यस्तो प्याकेजमा सामान्यतया: निम्नानुसारका सामग्रीहरू संलग्न गरिएको हुन्छ ।

- **एक्सन सर्कुलर** (Action Circular) : अभियान गर्न लागिएको विषयमा विस्तृत जानकारी, अभियानको उद्देश्य, समय सीमा, स्थानीयस्तरमा गर्न सकिने सम्भावित कार्यक्रमहरूको सूची, कार्यक्रम आयोजना गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू, जस्ता विषयवस्तु उल्लेखित दस्तावेज । एक्सन सर्कुलर सम्बन्धित विषयमा

अभियान गर्न इच्छुक समूह र युथ नेटवर्कहरूलाई उपलब्ध गराइने आन्तरिक दस्तावेज हो, जसलाई कतिपयले *अभियानसम्बन्धी निर्देशिका* भनेर पनि बुझ्ने गर्दछन् ।

- **आवश्यक अन्य सामग्रीहरू** : उपलब्ध भएसम्म कार्यक्रममा वितरणार्थ तयार पारिएका पर्चा, पोस्टर, बुकलेट, प्रतिवेदन, पुस्तिका, स्टेशनरी जस्ता सामग्रीहरू एवं प्रतिवेदन वा क्याम्पेन डाइजेस्ट जस्ता सन्दर्भ सामग्रीहरू । कतिपय क्याम्पेनिङ्ग प्याकमा ब्यानरहरूसमेत तयार पारेर पठाइएको हुन्छ ।

वेबसाइट अपडेट र वेबसाइटबाटै अभियानमा भाग लिन सकिने व्यवस्था

एम्नेस्टी नेपालको [वेबसाइट](#) नियमित रूपमा अपडेट गरिँदै आएको छ । त्यसैगरी एम्नेस्टी नेपालको वेबसाइटबाटै एम्नेस्टीका विभिन्न अनलाईन पिटिसनमा हस्ताक्षर गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

वेबसाइटमा साधारण सभासम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण सहित अपडेटको व्यवस्था

एम्नेस्टी नेपालको [वेबसाइट](#) मा एक एनुअल जनेरल मिटिङ्ग नामक उपशीर्षक थप गरी साधारण सभासम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण (सर्कुलरहरू लगायत रजिष्ट्रेशन फारम सहित) को जानकारी लिन सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

अनलाईन एक्सन सेन्टर

एम्नेस्टी नेपालको वेबसाइटमा प्रारम्भ गरिएको अनलाईन याक्सन सेन्टरमार्फत् नेपाल तथा अन्य देशका मानवअधिकारसम्बन्धी विषयका अभियानमा अनलाईन विधिमार्फत सम्बन्धित राष्ट्रका अधिकारीहरूलाई पत्र प्रेषण गर्न सकिन्छ ।

सो एक्सन सेन्टरको प्रयोग गरी कसले पत्रहरू पठायो र कतिवटा पठाइयो भन्ने रेकर्ड एम्नेस्टी नेपालमा ट्र्याक गर्न सकिने सुविधा छ । उक्त सेन्टरको ठेगाना <https://amnestynepal.org/appeal-for-action/> रहेको छ ।

वेब एस.एम.एस. को प्रयोगको निरन्तरता

कुनै महत्वपूर्ण सूचना प्रवाहका लागि एम्नेस्टी नेपालले वेब एस.एम.एस.को प्रयोग गर्ने गरेको छ । कुनै कार्यक्रमको संक्षिप्त निमन्त्रणा पठाउन वा कुनै महत्वपूर्ण जानकारी उपलब्ध गराउन यो सेवाको प्रयोग गर्ने गरिएको प्रयोजनलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

सामाजिक सञ्जालमा एम्नेस्टी नेपाल

एम्नेस्टी नेपालले सामाजिक सञ्जालको प्रयोगलाई निरन्तरता दिएको छ । एम्नेस्टी नेपालको नाममा खोलिएको [फेसबुक पेज \(fb.com/amnesty.nepal\)](#) तथा [ट्वीटर \(@amnestynepal\)](#) मार्फत विभिन्न अभियानहरूलाई निरन्तर जनमानसमा पुऱ्याउने कार्यलाई जारी राखिएको छ । त्यस्तै [विकिपिडिया](#), [इन्स्टग्राम](#), [यूट्यूब](#) र [टिकटक](#) अकाउन्टहरूलाई पनि नियमित अद्यावधिक गरी समय सान्दर्भिक अभियानात्मक सामग्रीहरू पोष्ट गर्ने गरिएको छ ।

सामाजिक सञ्जालका साइटहरूमा आगामी कार्यक्रमका बारेमा जानकारीहरू र सम्पन्न गरिएका कार्यक्रमका रिपोर्टिङ्गहरू अपलोड गरिनुका साथै ती साइटहरूमार्फत् कार्यक्रमको निमन्त्रणा पनि गर्ने गरिएको छ ।

कम्प्युटर सफ्टवेयरको प्रयोगको निरन्तरता

लेखा तथा सदस्यताको अभिलेखलाई सफ्टवेयरमा राख्ने गरिएको प्रचलनलाई निरन्तरता गरिएको छ । सदस्यता सफ्टवेयरमा सदस्यहरूले आफ्नो प्रोफाइल लग इन गरी हेर्न मिल्ने तथा आफ्नो विवरण अद्यावधिक गर्न मिल्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । सफ्टवेयरमार्फत् धेरै प्रकारका रिपोर्टहरू प्राप्त गर्न सकिन्छ र यसमा रहेको रेकर्डबाट शुल्क तिरेको रसिद र सदस्यता कार्डलाई कम्प्युटर प्रिन्ट गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

- **इलेक्ट्रोनिक एटेन्डेन्स मेसिन**

जनवरी २०१५ देखि लगातार एम्नेस्टी नेपालमा इलेक्ट्रोनिक एटेन्डेन्स मेसिन जडान गरी कर्मचारीहरूको हाजिरी रेकर्ड त्यस मेसिनमार्फत् गर्ने व्यवस्था यथावत रही आएको छ ।

पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता

संस्थागत पारदर्शिता तथा जवाफदेहिताका निम्ति एम्नेस्टी नेपालले नेपाल सरकारका निकायहरू, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय, यस संस्थामा आबद्ध समूह, निर्माणाधीन समूह एवं युथ नेटवर्कलाई नियमित रूपमा रिपोर्टिङ्ग गर्‍यो । कुनै पनि नीति निर्माणका लागि समूह, निर्माणाधीन समूह एवं युथ नेटवर्कहरूबाट सुझाव संकलन गर्ने, आर्थिक तथा अभियान गतिविधिका प्रतिवेदनहरू प्रेषित गर्ने, राष्ट्रिय बोर्डका निर्णयहरूका प्रतिलिपिहरू प्रेषित गर्ने, कुनै अभियान सञ्चालन गर्नु अघि त्यस्तो अभियान सञ्चालन गर्नुको औचित्य स्पष्ट पार्ने लगायतका संस्थागत पारदर्शिता र जवाफदेहिताको अभ्यासलाई निरन्तरता दिइयो ।

आन्तरिक पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता

संस्थाको आन्तरिक पारदर्शिता र जवाफदेहिताका लागि व्यवस्थित प्रणालीको विकास गरी तिनको पालना र अभ्यास गर्ने गरिँदै आएकोमा गत आ.व.मा पनि तिनले निरन्तरता पाउनुका साथै त्यस प्रणालीअन्तर्गतको अभ्यासलाई थप सुदृढ पारियो ।

■ निर्देशकद्वारा अद्यावधिक प्रतिवेदन पेश

संस्थाको योजना कार्यान्वयनको लागि जिम्मेवार निकाय राष्ट्रिय सचिवालयका निर्देशकले नेसनल बोर्डलाई नियमित लिखित प्रतिवेदन पेश गर्ने गरिएको छ । यस्तो प्रतिवेदनमा निश्चित अवधिभित्र भएका प्रमुख कामहरू, अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट प्राप्त जानकारीहरू, एम्नेस्टीले प्रकाशन गरेका प्रतिवेदन वा विज्ञप्तिहरू (खासगरी एम्नेस्टी नेपाललाई प्रत्यक्ष सरोकार हुने प्रकाशनहरूमात्रै), वा निकट भविष्यमा गरिन लागेको कार्यक्रमका सम्बन्धमा जानकारीहरू समेटिएका हुन्छन् । यस्तो प्रतिवेदन नेसनल बोर्ड र पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरूलाई इमेलमार्फत् प्रेषित गर्ने गरिएको छ ।

■ नियमित सर्कुलर

एम्नेस्टी नेपालबाट गरिने कुनै पनि अभियान वा संस्थागत विषयमा यस संस्थामा आबद्ध समूह, निर्माणाधीन समूह, युथ नेटवर्क, राष्ट्रिय बोर्ड एवं पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरूलाई जानकारी गराउन संस्थाको स्थापनाकालदेखि नै नियमित रूपमा सर्कुलरहरू प्रेषित गरिँदै आएको छ । त्यस्ता सर्कुलरमा :

- ✓ राष्ट्रिय बोर्डको बैठकको निर्णयको माइन्सुट प्रतिलिपि,
- ✓ संस्थाको कुनै पनि प्रकारको नीति वा दीर्घकालीन रणनीतिक योजना वा कार्ययोजना तयार हुन लागेको रहेछ भने त्यस्तो नीति वा योजनामा समावेश गरिनु पर्ने विषयहरूका बारेमा सुझाव माग गरिएको पत्र,
- ✓ त्यस्ता योजनाको मस्यौदा तयार भएपछि थप सुझाव संकलनका लागि त्यस्ता मस्यौदाहरू,
- ✓ संस्थाको आर्थिक प्रतिवेदन तयार भएपछिको समयमा आर्थिक प्रतिवेदन र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- ✓ कुनै अभियान सञ्चालन गर्नु अघि त्यस्तो अभियान सञ्चालन गर्नुको औचित्यता स्पष्ट पार्ने सर्कुलरहरू,
- ✓ स्थानीयस्तरमा गरिन लागिएको अभियानमा सहभागी हुन इच्छुक भए सो को जानकारी गराउन एम्नेस्टी समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कलाई सूचित गरिएको पत्र
- ✓ संस्थामा आबद्ध समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कको सदस्यताको विवरण र सदस्यता नवीकरणका लागि गरिएको अनुरोध,
- ✓ समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कहरूद्वारा साधारण सभा लगायत संस्थागत रूपमा पूरा गर्नु पर्ने न्यूनतम आधार र प्रक्रिया पूरा नगरेको भए त्यस्ता आधार र प्रक्रिया नियमबमोजिम पूरा गर्न स्मरण गराइएका पत्रहरू,
- ✓ समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कको कार्यक्रम तथा आर्थिक प्रतिवेदनहरू नियमअनुसार राष्ट्रिय सचिवालयमा प्रेषित गर्ने सम्बन्धमा पत्र
- ✓ राष्ट्रिय सचिवालयका तर्फबाट गरिन लागेका केन्द्रीय कार्यक्रम लगायत संस्थाको वार्षिक साधारण सभा वा अन्य कार्यक्रमका बारेमा जानकारी गराइएका पत्र जस्ता सामग्री प्रेषित गरिने गर्दछ । यसका अलावा संस्थाले निकालेका प्रकाशनहरू, प्रतिवेदनहरू र अन्य अभियान सामग्रीहरू पनि यसै नियमित सर्कुलर मार्फत् प्रेषित गर्ने गरिन्छ ।

■ आवधिक प्रतिवेदन

राष्ट्रिय सचिवालयका निर्देशकले आवधिक रूपमा बस्ने नेसनल बोर्डको बैठकमा आवधिक प्रतिवेदन पेश गर्ने गरिएको छ । यस्तो प्रतिवेदनमा सम्बन्धित अवधिभर गरिएका कार्यक्रमहरूको विस्तृत प्रतिवेदन, त्यस्ता

कार्यक्रम वा एम्नेस्टी नेपालका कामका कारण कुनै प्रभावहरू परेको भए त्यस्ता प्रभावको विवरण, पछिल्ला समयमा देखिएका मानवअधिकारलाई प्रभाव पार्ने घटनाक्रमको विश्लेषण, सदस्यताको अवस्था, संस्थामा आबद्ध समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कलाई गरिएको अभियान सहयोग, प्रेषित गरिएका एक्सन सर्कुलर लगायतका विषयमा उल्लेख गरिएको हुन्छ। त्यस्तो प्रतिवेदन नेसनल बोर्डको बैठकले पारित गरेपछि अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयका विभिन्न विभागमा प्रेषित गर्ने गरिन्छ।

■ वार्षिक प्रतिवेदन

हरेक वर्ष एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने गरिन्छ। राष्ट्रिय सचिवालयका निर्देशकले संस्थाको योजना कार्यान्वयनको बारेमा प्रतिवेदन तयार गर्दछन् भने राष्ट्रिय बोर्डका तर्फबाट पनि थप दुईवटा प्रतिवेदनहरू तयार गरिन्छ। बोर्डले तयार गर्ने प्रतिवेदनहरूमा पहिलो वर्षभर भएका नीतिगत कामको प्रतिवेदन जसलाई महासचिवले तयार गर्दछन् भने दोस्रो आर्थिक प्रतिवेदन जसलाई कोषाध्यक्षले तयार गर्दछन्। यसका अलावा एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक साधारण सभाले नियुक्त गरेको लेखापरीक्षकले संस्थाको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पनि तयार गर्दछन्।

यी सबै प्रतिवेदनहरू एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्डको बैठकमा पेश गरी बोर्डद्वारा पारित गर्ने गरिन्छ। तत्पश्चात् साधारण सभामा यी प्रतिवेदनहरूलाई प्रस्तुत गरिन्छ। साधारण सभामा वितरण गरिने दस्तावेज पुस्तिकामा यी सबै प्रतिवेदनहरू समावेश गरिएको हुन्छ र यी सबै प्रतिवेदनहरूउपर छलफलका लागि साधारण सभाको एजेन्डामा समय छुट्याइएको हुन्छ।

साधारण सभामा देशभर रहेका एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह एवं युथ नेटवर्कहरूबाट आउने प्रतिनिधिहरूले यी प्रतिवेदनहरूको अध्ययन गरी छलफलमा भाग लिने, प्रश्न वा जिज्ञासाहरू राख्ने, थप जानकारी माग्ने लगायतका अवसरहरू प्राप्त हुन्छ। अझ संस्थाको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन तयार हुनासाथ सबै समूह/युथ नेटवर्कहरूमा प्रेषित पनि गरिसकिएको हुन्छ, जसले गर्दा यसको अध्ययनका लागि समूह/युथ नेटवर्कहरूमा थप समय प्राप्त हुने गर्दछ।

साधारण सभाले पारित गरे पश्चात् ती प्रतिवेदनहरू जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौं एवं समाज कल्याण परिषद्को केन्द्रीय कार्यालयलगातमा पेश गरिन्छ। त्यसैगरी ती प्रतिवेदनहरू एम्नेस्टीको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयमा पनि पेश गरिन्छ।

बाह्य पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता

■ वार्षिक प्रतिवेदन

यस संस्थाको वार्षिक प्रतिवेदनहरू पारित भैसकेपछि ती प्रतिवेदनहरू काठमाडौं महानगरपालिका र जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौं एवं समाज कल्याण परिषद् केन्द्रीय कार्यालयमा पेश गर्ने गरिएको छ। सरोकारवालाको जानकारीका लागि भने खासगरी पत्रकार सम्मेलन नै आयोजना गरेर एम्नेस्टी नेपालमा कहाँबाट कति रकम प्राप्त भयो र के के मा कहाँ कहाँ कति खर्च भयो भनेर सार्वजनिक गर्ने गरिन्छ।

■ सामाजिक लेखापरीक्षण (आयव्यय सार्वजनिक गर्न पत्रकार सम्मेलन)

एम्नेस्टी नेपालले आर्थिक पारदर्शिता प्रयोजनका लागि साधारण सभा सम्पन्न भएपछि प्रत्येक वर्ष पत्रकार सम्मेलन गरी यस संस्थामा कहाँबाट कति रकम प्राप्त भयो र कहाँ कति खर्च भयो भन्ने विवरणहरू सार्वजनिक गर्ने गरेको छ। यसका अलावा संस्थाले गत वर्ष के के काम गर्‍यो र त्यसको के उपलब्धी हासिल भयो भन्ने विषयमा पनि सार्वजनिक गर्ने गरिएको छ।

■ सूचना दिने व्यवस्था

खासगरी यस संस्थाको काम र यसको आर्थिक श्रोतका बारेमा जानकारी लिन चाहनेहरूका लागि सूचना उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइएको छ। यसका अलावा आफ्ना सार्वजनिक कार्यक्रमहरूमा (जहाँ उपयुक्त हुन्छ) पनि यस्ता जानकारीहरू सार्वजनिक गर्ने गर्दछ। यसका साथै एम्नेस्टी नेपालको संस्था परिचय बुकलेट वा अन्य प्रकाशनमा पनि यस संस्थाले के काम किन गर्दछ र यसको आर्थिक श्रोत के हो भनेर उल्लेख गरिएको छ।

स्थानीय सरकारी निकायसँग समन्वय

एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयको व्यवस्थापनमा स्थानीयस्तरमा हुने कार्यक्रमहरूको बारेमा आवश्यकताअनुसार स्थानीय सरकारी निकायहरू (जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिका र स्थानीय सरकारहरूसँग समन्वय गर्ने गरिएको छ। कुनै जिल्लामा कुनै कार्यक्रम हुनु अघि एम्नेस्टी नेपालले सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय र स्थानीय महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिकालाई लिखित जानकारी गराउने गरिएको छ भने त्यस्ता कार्यक्रमहरूमा जिल्लास्थित सरकारी निकायका प्रतिनिधिहरूको सहभागिताका लागि आमन्त्रण पनि गर्ने गरेको छ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौंले अरु सामाजिक संस्थाहरूलाई भैं एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाललाई पनि यस संस्थाले कुनै पनि जिल्लामा आयोजना गर्ने कार्यक्रमका बारेमा सम्बन्धित महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिकालाई पूर्व जानकारी गराउने, कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि “कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन” लिन र आगामी वर्ष संस्था नवीकरण गर्ने बेलामा त्यस्तो “कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनहरू” अनिवार्य रूपमा पेश गर्न (मौखिक) सुझाव दिएको कारण हरेक कार्यक्रमको रिपोर्टिङ्ग गर्नका लागि प्रतिनिधि पठाइदिन सम्बन्धित महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिका, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र स्थानीय सरकारलाई अनुरोध गर्ने गरिएको छ।

अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयसँगको सम्पर्क र समन्वय

एम्नेस्टी नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयलाई क्वार्टली मुभमेन्ट एण्ड सपोर्टर इन्जमेन्ट अपडेट बुझाउने, वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउने, अन्य फिडब्याक र सुझावहरू दिने तथा समय समयमा हुने भर्चुअल मिटिङ्गहरूमा भाग लिने, माग गरिएका सूचना तथा जानकारीहरू उपलब्ध गराउने लगायतका कार्यहरू सदाभै जारी राखिएको छ।

अध्यक्षज्यू तथा सम्मानित साधारण सभाका सभासदज्यूहरू,

एम्नेस्टी नेपालका विभिन्न कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन र अभियान सञ्चालनको क्रममा एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहहरू, युथ नेटवर्कहरू र विभिन्न संस्थाहरूले पुऱ्याउनुभएको उल्लेखनीय सहयोग र साथलाई राष्ट्रिय सचिवालय हार्दिक आभार प्रकट गर्दछ।

अन्त्यमा, यस संस्थाबाट हुने मानवअधिकार अभियान लगायतका संरचनागत सुधारका लागि सदस्य, समूह एवं आदरणीय अग्रजहरूबाट प्राप्त महत्त्वपूर्ण सुझाव र सहयोगका लागि हार्दिक आभार प्रकट गर्दै आगामी दिनमा पनि त्यस्तै सहयोग र सद्भावको अपेक्षा गर्दछौं। एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको विश्वव्यापी रणनीतिक लक्ष्यअनुरूप एम्नेस्टीको अभियानलाई नेपालमा पनि आम जनमानसमा पुऱ्याई यस अभियानलाई नयाँ गति र दिशा दिनमा यहाँहरूको अझ थप सशक्त साथ, सहयोग र सुझावको अपेक्षा गर्दछौं।

धन्यवाद।

निराजन थपलिया

निर्देशक

२०७९ मङ्सिर ०९ (२५ नोभेम्बर २०२२)

संलग्न अनुसूची

- अनुसूची १ - २०७९ असार मसान्त (१६ जुलाई २०२२) सम्म एम्नेस्टी नेपालमा आबद्धता कायम रहेका समूह/निर्माणाधीन समूहहरूको विवरण
- अनुसूची २ - २०७९ असार मसान्त (१६ जुलाई २०२२) सम्म एम्नेस्टी नेपालमा आबद्धता कायम रहेका युथ नेटवर्कहरूको विवरण

अनुसूची १

२०७९ असार मसान्त (१६ जुलाई २०२२) सम्म एम्नेस्टी नेपालमा आबद्धता कायम रहेका समूह, निर्माणाधीन समूह र युथ नेटवर्कहरू

जिल्ला	समूह सङ्ख्या	एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहहरू	जिल्ला	समूह सङ्ख्या	एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहहरू
भापा	७	समूह- २२, धुलावारी समूह- ५८, बिर्तामोड समूह- ६०, दमक महिला समूह- ७०, काकरभिट्टा शिक्षक समूह- ७५, दमक समूह- ८३, दमक शिक्षक समूह- ८७, काकरभिट्टा	काठमाडौं	९	श्रमिक समूह- ८ समूह- १८ समूह- २० महिला समूह- २१ समूह- ३२ एभरेस्ट समूह- ३४ समूह - ३५ बालबालिका समूह- ८० मिडिया समूह-५३
मोरङ	५	समूह- ११, विराटनगर नवजागरण समूह- १४, उर्लावारी युवा विद्यार्थी समूह- २३, विराटनगर ट्रेडयुनियन समूह- ४१, विराटनगर मुनाल समूह- ७३, विराटनगर	धनुषा	३	बुद्धिजीवी समूह- १५, जनकपुर महिला समूह- ४६, जनकपुर युवा समूह- ५७, जनकपुर
सुनसरी	३	समूह- ६, इटहरी समूह- १०, इनरुवा समूह- ६३, इटहरी	भक्तपुर	३	व्यापारिक समूह- १७, महिला समूह- ५० समूह- ५६
बाँके	३	समूह- २६, कोहलपुर वागेश्वरी समूह- ६२, नेपालगञ्ज महिला समूह- ६८, नेपालगञ्ज	चितवन	३	नारायणी समूह- ३३ चित्रवन समूह- ६४ सामाजिक कार्यकर्ता समूह- २५
रूपन्देही	२	समूह - १२, बुटवल बुटवल महिला निर्माणाधीन समूह	नवलपरासी	२	समूह- ३१, परासी समूह- ४०, कावासोती
पाँचथर	२	समूह- १३, रवि समूह- ४५, फिदिम	सुर्खेत	२	समूह- २ कानून व्यवसायी समूह- ६९
गोरखा	२	महिला समूह- ४२ शिक्षक समूह- ७६	कास्की	२	अन्नपूर्ण समूह- ५४, पोखरा शिक्षक तथा सामाजिक कार्यकर्ता समूह- ८२, पोखरा
काभ्रे	३	समूह- ४३, बनेपा	लमजुङ	१	समूह- २७, सुन्दरबजार

		समूह- ५५, पनौती समूह- ७२, पनौती			
सर्लाही	२	समूह- ७८, लालबन्दी सरलामाई समूह- ९, मलङ्गवा	महोत्तरी	२	समूह- ७ जलेश्वरनाथ महिला समूह - ५
धनकुटा	१	निशानदीप समूह- १	पर्सा	१	समूह- १६, वीरगञ्ज
सप्तरी	१	समूह- ३०, राजबिराज	मकवानपुर	१	समूह- ६७, हेटौडा
दाङ	१	समूह- ६६, दाङ	प्युठान	१	समूह- ३६, प्युठान
वर्दिया	१	समूह- ५२, गुलरिया	कैलाली	५	समूह- ४४, धनगढी समूह- ५९, कैलाली समूह- ६५, टिकापुर समूह- ७१, अत्तरिया समूह- ८९, टिकापुर
कञ्चनपुर	३	महिला समूह- २९ समूह- ४९ समूह- ७४	नुवाकोट	१	समूह- ३९, नुवाकोट
बागलुङ	१	समूह- ४८, बागलुङ	तेह्रथुम	१	समूह- ४, तेह्रथुम
रामेछाप	१	समूह- १९, रामेछाप	अछाम	१	समूह- २८, अछाम
ललितपुर	१	समूह- ६१, ललितपुर	सिन्धुपाल्चोक	१	समूह- ७९, सिन्धुपाल्चोक
बारा	१	समूह- २४, बारा	जाजरकोट	१	समूह- ७७, जाजरकोट
कपिलवस्तु	१	समूह- ५१, कपिलवस्तु	स्याङजा	१	स्याङजा निर्माणाधीन समूह
सिरहा	१	समूह- ८१, सिरहा			
			जम्मा		<ul style="list-style-type: none"> ● कुल समूह सङ्ख्या ८१ ● कुल निर्माणाधीन समूह सङ्ख्या २ ● एम्नेस्टी नेपालमा आवद्ध समूह/निर्माणाधीन समूहहरू रहेको जिल्ला सङ्ख्या ३९

अनुसूची २

२०७९ असार मसान्त (१६ जुलाई २०२२) सम्म एम्नेस्टी नेपालमा आबद्धता कायम रहेका युथ नेटवर्कहरू

जिल्ला	युथ नेटवर्क सङ्ख्या	एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध युथ नेटवर्कहरू	जिल्ला	युथ नेटवर्क सङ्ख्या	एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध युथ नेटवर्कहरू
काठमाडौँ	१५	१. काठमाडौँ युथनेटवर्क	भापा	५	१. विर्तामोड युथनेटवर्क
		२. जोसेफ युथनेटवर्क			२. दमक युथनेटवर्क
		३. डाइनामिक युथनेटवर्क	भक्तपुर	३	३. चन्द्रगढी युथनेटवर्क
		४. एनसिसि युथ नेटवर्क			४. धुलाबारी युथ नेटवर्क
		५. नेपाल युथनेटवर्क			५. देवी युथ नेटवर्क
		६. युनाइटेड युथ नेटवर्क			१. पिस भिजन युथ नेटवर्क
		७. टियु युथ नेटवर्क			२. फ्युजन युथ नेटवर्क
		८. इलाइजन युथ नेटवर्क			३. क्वालिटी युथ नेटवर्क
		९. आयुर्वेद युथ नेटवर्क			
		१०. थापाथली युथ नेटवर्क			
		११. त्रिचन्द्र युथ नेटवर्क			
		१२. हिकास्ट युथ नेटवर्क			
		१३. ह्युमानिटी हाउस युथ नेटवर्क			
		१४. हिमशिला युथ नेटवर्क			
		१५. केएमसी युथ नेटवर्क			
सुनसरी	१	१. केन्द्रीय प्रविधि क्याम्पस युथ नेटवर्क, धरान	दाङ	५	१. अम्बिकेश्वरी युथ नेटवर्क
					२. भिक्टोरिया युथ नेटवर्क
					३. गोरखा इन्टरनेसनल युथ नेटवर्क
					४. अग्रासन युथनेटवर्क
					५. लमही युथनेटवर्क
काभ्रे	३	१. बनेपा युथनेटवर्क	चितवन	३	१. रामपुर युथनेटवर्क
		२. काठमाडौँ युनिभर्सिटी युथनेटवर्क			२. रत्ननगर क्रिएटिभ युथनेटवर्क
		३. इन्द्रेश्वर युथ नेटवर्क			३. खैरहनी युथनेटवर्क
सुर्खेत	२	१. काँक्रेबिहार युथनेटवर्क	ललितपुर	३	१. इञ्जिनियरिङ्ग युथनेटवर्क
		२. वीरेन्द्रनगर युथनेटवर्क			२. एनओसी युथनेटवर्क
					३. नेसनल ल कलेज युथनेटवर्क
मकवानपुर	१	१. फरेस्ट्री युथ नेटवर्क	कैलाली	४	१. लम्की युथ नेटवर्क
					२. टीकापुर युथ नेटवर्क
					३. कैलाली युथनेटवर्क
					४. ऐश्वर्य युथनेटवर्क
रुपन्देही	२	१. पक्लिहवा युथनेटवर्क	लमजुङ	१	१. कृषि क्याम्पस युथ नेटवर्क
		२. युसिएमएस युथनेटवर्क			
वैतडी	१	निङ्गलासैनी युथनेटवर्क	धनुषा	१	जनकपुर युथ नेटवर्क
महोत्तरी	१	महोत्तरी युथनेटवर्क	धनकुटा	१	पाखीवास युथनेटवर्क
कञ्चनपुर	१	शुक्लाफाँटा युथनेटवर्क			
			जम्मा <ul style="list-style-type: none"> ● कुल युथनेटवर्क सङ्ख्या ५५ ● एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध युथनेटवर्कहरू रहेका जिल्ला १९ 		

एकतीसौं साधारण सभा

नवलपरासी (सुस्ता पूर्व)
२ पौष २०७९ (१७ डिसेम्बर २०२२)

NAME LIST OF APPEAL COMMITTEE, NATIONAL BOARD AND SECRETARIAT STAFF

National Board Members

Bipin Budhathoki Chairperson	Keshab Pokharel Vice-chairperson	Shachita Kuikel General Secretary
Hom Bahadur Adhikari Deputy General Secretary	Roshan Bajagai Treasurer	Nikhil Pokharel Member
Bimala Wagle Member	Devendra Kumar Sejuwal Member	Manju Bishwokarma Member
Garima Pandey Youth Member	Barun Kuinkel Youth Member	

Appeal Committee Members

Jeevan Prasad Phuyal Coordinator	Laxmi Regmi Member	Lokendra Singh Member
--	------------------------------	---------------------------------

National Secretariat Staff

Nirajan Thapaliya Director	Ashmita Sapkota Campaigns Coordinator	Alina Gautam Admin and Finance Manager
Prashant Tripathi IT Officer	Chakra Kumar Pradhan Membership Incharge	Sunita Rai Admin & Finance Assistant
Jagannath Acharya Assistant		

एम्नेस्टी
इन्टरनेसनल

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल
एम्नेस्टीमार्ग, वसन्तनगर
पो.ब.नं. १३५, बालाजु, काठमाडौं ।
मोबाइल नं. ९८५१३३६९९६
फोन नं. ०१-४३६५४३१, ०१-४३६४७०६
फ्याक्स ०१-४३५४९८७
इमेल info@amnestynepal.org
वेबसाइट www.amnestynepal.org